

## 1

## वंशावल्या द्वितीयं पुस्तकं ।

### १ प्रथमोऽध्यायः ।

१ गिवियोने सुलेमनो वलिदानं ० बुद्धिज्ञानयो र्वरप्रार्थनं १४ तस्य रथान् घोटका-  
नाच कथनं ।

- १ अनन्तरं दायूद चात्मजः सुलेमान् स्त्रीयं राजत्वम् अन्नादयत् तस्य  
ग्रभुः परमेश्वरच्च तस्य सहायो भवन् तस्योत्त्रिम् अतीव वर्द्धयामास ।
- २ अनन्तरं सुलेमान् कृतखम् इस्त्रायेलं विशेषतः सज्जस्त्रपतीन् शतपतीन्  
विचारयितृन् इस्त्रायेलीयानां सर्वान् अध्यक्षान् पिटवंशानां मुख्य-  
इन्द्रांचाच्छापयामास । अनन्तरं सुलेमान् तेन समं निखिलसमाजस्य

गिवियोने भगुस्यानं जग्मुः, यतः परमेश्वरस्य किङ्गरेण मूससा प्रान्तरे निर्मित ईश्वरीयसमाजस्यावासस्त्राविद्यत्, केवलम् ईश्वरीयमञ्जूषा ४ दायूदा किरियतवियारीमात् स्यानान्तरीक्षत्वं तदर्थं निर्मितं स्यानम् अर्थतो यिरुप्तालमे दायूदा तत्काते यद् दृष्ट्यां स्थापितं तद् दृष्ट्यम् आनीताभवत् । किन्तु ह्वरस्य पौत्रं ऊरे: पुत्रो विस्तलेलो याम् आरक्षुटमयीं ५ वेदीम् अकरोत् सा तत्र परमेश्वरीयावासस्यान्तिके उविद्यत्, ततः सुलेमान् समाजस्तत्त्वैवेश्वरं गवेषयामासुः । अपरं सुलेमान् परमेश्वरम् ६ उद्दिश्य समाजावासस्यान्तिकस्यायाम् आरक्षुटमयवेदां बलिदानं कुर्वन् सहस्रं होमबलीन् उदरुजत् ।

तस्यां रजन्याम् ईश्वरः सुलेमने दर्शनं दत्त्वा व्याजहार, मया तुभ्यं ० यो वरो दातव्यस्तं प्रार्थयत् । ततः सुलेमान् ईश्वरम् उवाच त्वं सम पितरं दायूदं प्रति महानुग्रहं छात्वा तस्य पदेन मां राजत्वे उभसित्वः । इदानीं हे प्रभो परमेश्वर मदीयजनकाय दायूदे त्वया यत् प्रतिश्रुतं ८ तत् सफलं भवतु, यतः पृथिव्या धूलीवद् बज्जसंख्यलोकनिवहस्योपरि त्वं मां राजानम् अकार्षीः । अतोऽहं यद् एतेषां मानवानाम् अग्रगामी १० भूत्वा वहिरभ्यन्तरे गमनागमनं कर्तुं शक्त्यां तत्काते मह्यं बुद्धिं ज्ञानस्त्र विआणव, नो चेत् तवैतावतप्रजानां शासनं केन कर्तुं शक्तते? अनन्तरम् ईश्वरः सुलेमानम् अवादीत्, तत्र हृदय एतदासीत्, ऐश्वर्यं ११ वा सम्पत्ति वा सम्मानं वा रिपूणां प्राणनाशे वा दीर्घायुस्त्वया न प्रार्थितः, किन्तव्हं येषाम् उपरि त्वां नरपतिम् अकार्षं तेषां मदीय-प्रजानां सुप्तासनार्थं बुद्धिज्ञाने प्रार्थयेथाः । अतस्ते बुद्धिज्ञाने मया १२ तुभ्यम् अद्विषयाताम्, अधिकन्तु तुभ्यम् एतावद् ऐश्वर्यं धनस्त्र वितरियामि यत् तव पूर्वं कस्यचित् पृथिवीयतेस्तादप्य नासीत् त्वतः प्रस्तावपि कस्यचित् तादप्य न भविष्यति ।

अनन्तरं गिवियोनीयभगुस्यानस्यात् समाजावासात् सुलेमान् यिरु- १३ शालमम् आगत्येखायेल उपरि राजत्वं कर्तुमार्देभे ।

अनन्तरं सुलेमान् रथान् अश्वारोहिलोकांश्च संजग्याइ । तस्य चतुः- १४ शताधिकं सहस्रं रथा द्वादशसहस्राण्यश्वारोहिण्यस्यासन् । स तान् रथनगरेषु यिरुप्तालमे च राजसन्निधौ स्थापयामास । राजा यिरु- १५ शालमे बज्जत्कारणाद् दुर्बर्यं सुवर्णस्त्रं पाषाणवत्, एरसकाषाणि च प्रान्तरस्योदुम्बरेन्धनवत् साधारणं चक्रवान् । सुलेमनो चोटका मिसर- १६

देशाद् आनीयन्त, फलतो राजवणिजां निवहे विशेषमूल्यं दत्ताम्बानां १० निवहम् अक्रीणात्। मिसरत व्यागतस्य समानीतस्य च रथस्यैकस्य मूल्यं घट्शतानि रूप्यमुद्राः, एकस्य वाजिनस्य मूल्यं सार्वगतं रूप्यमुद्राः। अनेन प्रकारेण ते हितीयानाम् अरामीयाणाच्च महीपतीनां कृते समानयन्।

## २ द्वितीयोऽध्यायः ।

2

१ मन्दिरस्य कर्मकारिणां संख्या ३ निपुणलोकस्य कृते हीरमस्य समीपं लोकप्रेषणं ११ तथा सन्निधिं होरमेण गुणवतः कथ्यचित् मनुजस्य प्रेषणं १७ प्रवामिलोकानां संख्या च ।

१ अनन्तरं सुलेमान् परमेश्वरस्य नामधेयमुद्दिश्य मन्दिरमेकं स्थार्थच्च २ राजगृहमेकं निर्मातुं मतिं चक्रवान्। अपरं भारवहनार्थं सप्ततिसहस्राणि लोकां गिरिषु काषादीनां क्वेदनार्थम् अश्रीतिसहस्राणि लोकां सुलेमान् अधिपतित्वे च घट्शताधिकानि त्रीणि सहस्राणि लोकाः सुलेमाना नियोजयाच्चक्रिरे ।

३ अनन्तरं सुलेमान् सोरस्य महीपते हीरमस्य सन्निधिं दूनान् प्रहित्य कथयामास, मम तातं दायूदं प्रति तथा यदत् कृतम् अर्थतस्तस्य वासगृहनिर्माणार्थं तस्य सन्निधिं यदद् दारूणि प्रेषितानि तदत् मां प्रति च कुरु । पश्य, इष्वायेलीयलोकै वर्दहत् सदा कर्त्तव्यं तदत् निजप्रभोः परमेश्वरस्य सम्मुखे सुगन्धिधूपदाहार्थं निवं दर्शनीयपूपस्यापनार्थं प्रतिप्रातः प्रतिसन्ध्यच्च विश्वामवारेष्वमावस्याखसाकं प्रभोः परमेश्वरस्य वार्षिकोत्सवेषु च होमबलिदानार्थम् अहं तस्य नामधेयम् उद्दिश्य पावित्र्यं ५ मन्दिरमेकं निर्मापयितुम् उच्यते इसि । मया यन्मन्दिरं निर्मापयित्यते तद् विशालं भविष्यति यतो इसाकम् ईश्वरो निखिलसुरेभ्यो ६ महान् । परन्तु खर्गः खर्गोपरिस्यः खर्गो इपि यं धारयितुं न पारयति तस्य कृते मन्दिरं निर्मातुं कः समर्था भवेत्? अहं वा को यदहं तस्य सम्मुखे धूपज्वालनाभिप्रायाद् अन्याभिप्रायेण तस्य कृते मन्दिरं ७ निर्मातुं शक्नुयां? अत इदानीं मम जनकेन दायूदा नियुक्ता ये गुणवन्तो मानवा यिह्वदादेशे यिरूशालमे च मम सन्निधौ विद्यन्ते तैः समं सुवर्णदुर्बर्णारकूटलोहानां धूम्रतानीलवर्णसूत्राणाच्च कार्येषु ८ निपुणं मणिकर्त्तने तत्परच्छैकं मानवं मम सन्निधिं प्रेषय । अपरं लिवा-

नोनाद् एतस्काष्ठानि देवदारुकाष्ठानि चन्दनकाष्ठानि च मम सन्निधिं  
प्रेषय यतो भवतः किञ्चिदा लिवानोनस्यकाष्ठानि कर्त्तितुं निपुणा इति  
मया बुध्यते । अपरं पश्य भवतः किञ्चिदैः सार्जै ममापि किञ्चिदा विद्यन्ते ।  
अतो मल्कृते प्रभूतदारुणि संगृह्यन्तां यतो मया यन्मन्दिरं निर्मापयि- ८  
ष्टते तेन महताद्गुतेन च भवितव्यं । पश्य मया तव दारुच्छेदकदासेवेभो १०  
विंश्टिसहस्रपरिमाणा गोधूमा विंश्टिसहस्रपरिमाणा यवा विंश्टि-  
सहस्रभाजनपरिमाणा त्राक्षारसा विंश्टिसहस्रभाजनपरिमाणानि  
तैलानि च वितारिष्यन्ते ।

अनन्तरं सोरीयो राजा हीरमः सुलेमानं प्रत्युत्तरमिदं लिखिता ११  
प्रेषयामास, परमेश्वरो निजप्रजागणे प्रीयते कारणादत्तेषामुपरि त्वा  
राजानम् अकरोत् । हीरमो उपरमपि व्याजहार सर्वगदथियोः स्फृष्टि- १२  
कर्त्ता य इस्तायेतः प्रभुः परमेश्वरः स धन्यो भवतु, यतः परमेश्वरस्य  
कृते मन्दिरमेकं राजगृहमेकञ्च यो निर्मापयिष्यति तादृशं परिणाम-  
दर्शिनं बुद्धिमन्तं ज्ञानिनं तनयमेकं स राज्ञे दायूदै दत्तवान् । इदानीं १३  
मया ह्वरम आविर्नामा गुणवान् धीमांस्य मनुज एकः प्रह्लीयते । स १४  
दानवंशीयायाः नार्या आत्मजस्तस्य जनकः सोरराष्ट्रीयमनुजः, जात-  
रूपरजतारकूटलोहपाषाणदारुणां कार्येषु धूमनीलसूक्ष्मवस्त्राणां रक्त-  
वर्णवसनानाच्च कार्येषु स निपुणो मणिकर्त्तने उपि यत् किमपि कार्यं  
वा तम् आदिश्यते तस्मिन् स तत्परो ऽस्ति । भवतो गुणवद्भूतोऽकैः समं  
भम प्रभु यो भवतो जनको दायूदा तस्यापि गुणवद्भूतोऽकैः समं स  
कार्यं करिष्यति । अपरं मम प्रभुना यथा प्रतिश्रुतं तथैव भवतः किञ्च- १५  
राणां कृते गोधूमयवतैल्लाक्षारसाः प्रेष्यन्तां । भवतो यावतां दारुणां १६  
प्रयोजनं भविष्यति वयं लिवानेने तावन्ति दारुणि कर्त्तिष्याम उडू-  
पानि बङ्गा जलधिमर्गेण यापोनगरं भवतः सन्निधिम् उपस्थापयि-  
श्यामच्च, अनन्तरं भवता तानि यिरुशालममानयिष्यन्ते ।

सुलेमान् निजजनकेन दायूदा गणनाकरणात् परम् इस्तायेलीयजन- १०  
पदप्रवासिनो विदेशिलोकान् गणयत्ताधिकार तत्र घटशताधिकं त्रिपञ्चा-  
शतसहस्राधिकं लक्षं मनुजा आगत्यन्त । तेषां मध्ये स सप्तिसहस्राणि १८  
लोकान् भारवहनकर्मणि, अशीतिसहस्राणि लोकान् शिलोचये काष्ठ-  
च्छेदनकर्मणि घटशताधिकानि त्रीणि सहस्राणि लोकांच्च तेषां मान-  
वानां कार्यं प्रवर्त्तनार्थम् अध्यक्षते नियोजयामास ।

## ३ टृतीयोऽध्यायः ।

- १ मन्दिरनिर्माणार्थं स्थानसमयो निरूपणं २ मन्दिरस्य भूषणादोनां विष्टिः १४  
तिरस्करिणाः स्त्रभद्राय विष्टिः ।
- ३ तस्य जनको दायूह् यत् स्थानम् दर्शितो उर्धतो यिवूषीयस्यारौणाहस्य  
शस्यमर्दनस्याने दायूह् यत् स्थानं निरचिनेत् विरुद्धालमस्यस्य मेरि-  
याखगिरेस्त्रसिन्नेव स्थाने सुलेमान् परमेश्वरस्य मन्दिरं निर्मापयितुम् ।
- ४ आरेभे । स निजाधिकारस्य चतुर्थवत्सरस्य द्वितीयमासस्य द्वितीयदिने  
निर्मापयितुम् आरब्धवान् ।
- ५ सुलेमान् ईश्वरीयमन्दिरनिर्माणमधि यम् उपदेशम् अलभत तदनु-  
सारेण हस्तस्य पूर्वोविषयरिमाणेन मन्दिरस्य दीर्घतं विष्टिहस्तान् प्रस्थात्वच्छ  
६ विंशतिहस्तान् अकरोत् । अपरं मन्दिरस्याये सो उलिन्दमेकं निर्ममे  
मन्दिरस्य प्रस्थात्वानुसारेण तस्य दैर्घ्यं विंशतिहस्ता उच्चता च विंशत्यधि-  
७ कपरं हस्तास्तस्याभ्यन्तरं स निर्मलसुवर्णेन भण्डयाच्चकार । अपरं स  
प्रमुखभवनस्य भित्तिम् उत्तमसुवर्णेन भण्डितै देवदारभिराच्चादया-  
८ मास, तदुपरि तालतरुणां इद्गङ्गानाच्चाक्षतीच्चकार । अपरं शोभा-  
निमित्तं भवनं मणिभिरलच्चकार । अपरं कणकानि पर्वयिमदेशीया-  
९ न्यासन् । अपरं तद्वनाभ्यन्तरमर्थतो गेहकाण्डानि शिलाः कुञ्जानि  
कपाटानि च कणकै मणिहितवान् । अपरं कुञ्जिषु किरुचाकाशान् चकार ।
- १० अपरं स यत् भद्रापविच्च भवनं निर्मापयामास तस्य दीर्घतं मन्दिरस्य  
प्रस्थात्वमिव विंशतिहस्ताः प्रस्थात्वमपि विंशतिहस्ताः, अपरं स घटशत-  
११ किंकरपरिमाणेत्तमकाच्चनैस्तत् प्रत्युपावान् । अपरं कीलानां कणकानां  
परिमाणं पच्चाशत्शेकलाः, अपरं स उपरिस्थानि कोणान्यपि काच्चनैः  
१२ प्रत्युपावान् । अपरं स भद्रापविच्चस्याने कर्णिकाकार्येण द्वै किरुचौ  
१३ निर्मापयाच्चकार काच्चनैच तौ भण्डयामास । तयोः किरुचयोः पच्चा  
विंशतिहस्तदीर्घाः, तयोरेकस्य पच्चहस्तपरिमित एकः पच्चो भवनस्य  
कुञ्जम् अस्यूशत् पच्चहस्तपरिमितस्यान्यः पच्चस्य द्वितीयस्य किरुचस्य  
१४ पच्चम् अस्यूशत् । द्वितीयस्य किरुचस्यापि पच्चहस्तपरिमित एकः पच्चो  
भवनस्य कुञ्जम् अस्यूशत् पच्चहस्तपरिमितो उपरः पच्चस्य प्रथमस्य कि-  
१५ रुचस्य पच्चम् अस्यूशत् । तयोः किरुचयोः पच्चां विंशतिहस्तविस्तारिता  
बभूवः, अपरं तौ पद्मिरुदतिष्ठतां तयो र्वदने चान्तरं प्रत्यवर्त्ततां ।

अपरं स नीलवार्त्ताकीयरक्तावर्णः सूचैश्च सूचै निमितम् एकम् १४  
चाच्छादनवसनं समासादयत् तस्मिन् किरुवाकारान् चकार च । अपरं १५  
भवनस्य समुखे पञ्चनिंशत् इहस्तोत्रौ द्वौ स्तम्भौ चक्षवान् तयोरुपरि-  
स्थितौ द्वौ मूर्द्धानौ पञ्चहस्तोत्रौ । अपरं स वाक्यस्थाने यादव् ताटक् १६  
स्तम्भयोः शिरसोरपि पञ्चहस्ताकृतीः स्थापयामास, अपरं शतं दाढिम्बा-  
कारान् कृत्वा तयोः पञ्चहस्ताकृतिपु निदधे । अपरं तौ स्तम्भौ मन्दिरस्य १७  
समुखे दण्डायमानौ चकार, एकं दक्षिणे तदन्तं वामे निदधे, अपरं  
दक्षिणस्थितस्य नामधेयं याखीनः (स्थिरकारक इति) चकार वामे  
स्थितस्य च नामधेयं वोयसः (बलीति) चकार ।

## 4

## ४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ पित्तज्ज्ञस्य वेद्याः कथनं २ सागरस्य तस्य गवाच्च कथनं ३ प्रक्षालनपात्राणां दीप-  
द्वचाणां दार्ढ्यासनानां चलरस्य च कथनं ११ पित्तज्ज्ञयवस्तुनां कथनं १८ कणकम-  
यवस्तुनाच्च कथनं ।

अनन्तरं सुक्षेमान् पित्तलमयो वदिमेकां निर्मापयाच्चकार तस्या १  
दीर्घलं विंश्टिहस्ताः प्रस्तुता विंश्टिहस्ता उच्चता च दशहस्ताः ।

अनन्तरं स सित्तधातुना वर्तुलाकारं सागररूपं पात्रं निर्मापयाच्च- २  
कार; एकम् अयम् आरभ्य दितीयम् अग्रं यावत् तस्य परिसरो दश-  
हस्तपरिमितस्तस्तोत्रत्वं पञ्चहस्तपरिमितं चिंशत्प्रतिपरिमितं सूचन्न-  
तद् अवेष्टत । अपरं तस्य चतुर्दिश्च कर्णस्याध एकैकहस्तपरिमाणान्तरे ३  
सागरभाजनवेष्टनकारका दश दश वर्तुलाकारा चासन्, पात्रसेचन-  
समये ते श्रेणीद्वयेनासिद्धन्त । तत् सागरभाजनं द्वादशानां गवाम् ४  
उपरि स्थापितं तासां तिस्रु उच्चरमुखाल्लिखः पञ्चिममुखाल्लिखो दक्षिण-  
मुखाल्लिखः पूर्वमुखा बभूवः । अपरं सागरभाजनं तासामुपरि तस्यौ ५  
तासां गवां पञ्चाद्वागा अन्तरे तस्थिरे । तत्पात्रस्य स्थूलत्वं चतुरज्जुल-  
परिमाणं तस्य कर्णः कंसकर्णवत् शोषणपुष्प्याकारः । त्रीणि सहस्राणि  
वाताख्यपरिमाणानि तेन धतानि ।

अपरं स दश प्रक्षालनभाजनानि कारयामास तेषां पञ्च भाजनानि ६  
दक्षिणे पञ्च भाजनानि च वामे स्थापयामास । तानि प्रक्षालनार्थकानि  
तन्मध्ये होमार्थबलिदानसम्बन्धीयानि वस्तुनि प्रक्षाल्यन्त किन्तु याज-  
कानां स्त्रानार्थं सागरभाजनम् चासीत् । अपरं स उपयुक्ताकारान् ०

काञ्चनमयान् दश दीपाधारान् कृत्वा मन्दिरे स्थापयाच्चकार तेषां पञ्च  
८ दक्षिणे पञ्च च वामे निदधे । अपरं स दश दार्ढासनानि निर्माप्य  
तेषां पञ्च दक्षिणे पञ्च च वामे मन्दिरे निदधे, अपरं स शतं काञ्चन-  
मयान् चघकान् निर्मापयामास ।

९ अपरं स याजकानां चत्वरं छहत् चत्वरच्च निर्मापयामास, अपरं  
चत्वरस्य द्वाराणि निर्माप्य तदीयकवाटानि पित्तलेन मण्डयामास ।

१० अपरं पूर्वदिशः समुखे क्रियदक्षिणे जलधिभाजनं स्थापयाच्चकार ।

११ अपरं ह्लरमः कटाहान् दर्ढीच्छुक्षीच्च निर्ममे, अनेन प्रकारेण वृपते:  
सुलेमन आज्ञात ईश्वरीयमन्दिरस्य छते ह्लरमेण यावन्ति कार्याणि

१२ कर्त्तव्यानि तेषां सर्वेषां निर्माणं समाप्तं । इत्यं ह्लौ स्तम्भौ इयोः स्तम्भ-  
योरुपरि स्थितौ वर्तुलाकारौ ह्लौ मूर्ढानौ स्तम्भदयोपरिस्थित्वर्तुलाकार-

१३ मूर्ढदयाच्छादके हे जाले तज्जालद्वयवेष्टनार्थं चतुःशतानि दाढिभाकारा  
अर्थतः स्तम्भदयोपरिस्थियो वर्तुलाकारमूर्ढाराच्छादकजालद्वयस्तैकस्य

१४ छते दाढिभाकाराणां ह्लौ श्रेणो चैतानि तेन निर्मितानि । अपरं

दश पीठान्तपि निर्मितानि पीठोपरिस्थितानि दश प्रकालनपात्राणि,  
१५ सागररूपं प्राचमेकं तत्सागरपात्रस्याधो द्वादशग्रावस्तदन्वद् कृजीघाणि

१६ दर्वस्त्रियूजान्येतानि तदन्यानि च यावन्ति भाजनानि सुलेमन आज्ञातः  
परमेश्वरीयमन्दिरस्य छते ह्लरमेण निर्मितानि तानि सर्वाणि तेजो-

१० मयपित्तलै निर्मितानि । राजा यद्देनस्य प्रान्तरे सुकोतसिरेदयो र्मथ-  
११ स्थितायां घनमृदि भूमौ सिक्खधातुना तानि निर्मापयामास । सुलेमन्

यान्येतान्यतीव बहूनि भाजनानि निर्मापयाच्चकार तेषां पित्तलानां  
परिमाणं न ज्ञेयं ।

१२ अपरम् ईश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरे स्थापनार्थम् एतानि सकलवस्तुनि  
१० सुलेमना निर्मितानि । सर्ववेदो दर्शनोयपूपयाहीणासनानि वाक्यस्यान-

स्यान्तिके विध्यनुसारेण प्रज्ञलितव्या दीपा दीपद्वक्षाच्छैतानि निर्मल-

११ सुवर्णमयानि, पुष्पाकाराः प्रदीपा वर्त्तकाच्छेदनकर्त्तव्यस्यैते सुवर्णमयाः,  
१२ कुरुका कृजीघाणि स्वेदन्यो वक्षिपात्राणि चैतानि निर्मलसुवर्णम-

यानि, महापवित्रस्यानस्य मन्दिरस्य चान्तःस्थितयो दीरयोः कवाटानि  
चैमानि सुवर्णमयान्यासन् ।

## पूर्वपञ्चमोऽध्यायः ।

१ निवेदितवस्तुनां भाष्डागारे निधानं २ महापविच्छानाय मञ्जूषाया आनयनं ११  
परमेश्वरैघप्रशंसाकरणसमवे तस्य हेतुसः प्रकाशितलं ।

अनन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरार्थं सुलेमनाङ्गते सर्वस्मिन् कार्ये समाप्तिं १  
गते तस्य जनकेन दायूदा निवेदितानि वस्तुनि काञ्चनानि रजतानि  
सर्वाणि भाजनानि च सुलेमना समानीयेश्वरस्य मन्दिरस्य भगद्वा-  
गारेषु निदधिरे ।

अपरं सुलेमन् इस्वायेलीयलोकानां प्राचीनान् वंशानां मुख्यनरां- २  
च्चार्थत इस्वायेलीयानां प्रधानपिण्डलोकान् परमेश्वरीयनियममञ्जूषाया  
दायूदृग्गरात् सियोनात् स्थानान्तरीकरणार्थं यिरूप्तालमे सञ्जग्राह । ३  
ततः सप्तममास उत्सवसमय इस्वायेलीयलोकाः सर्वे नरपतेः समीपे ४  
मिलितवन्तः । अनन्तरम् इस्वायेलीयप्राचीनगणे समुपस्थिते लेवीय-  
लोका मञ्जूषाम् ऊङ्गः । मञ्जूषा समाजावासस्तदावासस्थान्तःस्थितानि ५  
सर्वाणि पवित्रभाजनानि च लेवीययाजकैरुहिरे । अपरं सुलेमन् ६  
नरपति मञ्जूषायाः सम्मुखे सम्मिलित इस्वायेलीयलोकानां कृत्वः समा-  
जस्य बज्जलीकारणाद् असञ्ज्ञेयान् अपरिमेयांच्च मेघान् गाच्छात्सुखजुः । ७  
अनन्तरं याजका मन्दिरस्यवाक्यस्थानात्ये महापविच्छाने किरूपवदोः  
पक्षाणामधो निरूपितस्याने परमेश्वरस्य नियममञ्जूषां निदधिरे । तौ ८  
किरूपवौ सपक्षान् मञ्जूषायाः स्थानोपरि विस्तारयामासतुरतस्तौ कि-  
रूपवौ मञ्जूषां तदीयवहनदण्डौ चाच्छादयामासतुः । तयो दर्शयो ९  
दर्शित्वात् मञ्जूषायाचन्तिके वाक्यस्थानस्थायभागे तयोरये दृश्ये बभूवतुः  
किन्तु वहिर्दृश्ये न बभूवतुः, अद्यापि ते तत्र स्थाने विद्यते । तत्र १०  
मञ्जूषायाम् अन्यत् किमपि नासीत्, केवलं मिसरदेशाद् इस्वायेलीय-  
वंशानां निर्गमनकाले परमेश्वरस्तौः सार्वे यं नियमं चक्रवान् तदीयपक्ष-  
युक्तं प्रस्तरफलकदयं तन्मध्य आसीत् यतो हेरेवे मूसात्तत् तन्मध्ये  
स्थापितवान् ।

ते समागता याजकाः सर्वे स्थान् पवित्रीकृतवन्तः, परन्तु पर्यायानु- ११  
सारेण कार्याणि न चक्रिरे । अपरं पवित्रस्थानाद् याजकानां वहि- १२  
र्गमनकाल चासपो हेमनो यिद्यूनस्तेषां तनया भातरस्त्वेयादयः सर्वे  
गाधका लेवीयाः परिच्छितस्तद्युवसनाः सन्तः करतालमूरजवस्त्रकीर्धार-

यन्तर्च वेदाः पूर्वदिश्यतिष्ठन् तूरीवादका विंशत्यधिकश्तं याजका अपि  
 १३ तैः सर्वम् चतिष्ठन् । ते तूरीवादका गाथकाच्च सर्वं एकस्तरेण परमे-  
 श्वरस्य स्तुतिं धन्यवादच्छाकुर्वन् । अपरं यदा ते तूरीकरतात्तादिभि-  
 र्वादयन्त्वैः समं महाशब्दं कुर्वन्तः; परेणः चेमदातास्ति चिरस्यस्तदनु-  
 यहः; इति वाक्येन तस्य स्तुतिं चकुर्वन् तदानीं एहम् अर्थतः  
 १४ परमेश्वरस्य मन्दिरं भेषेन ताटक् पर्यपूर्यत, यद् याजका भेषकारणात्  
 सेवनम् अनुष्ठातुम् असमर्था बभूवः; यतः परमेश्वरस्य तेज ईश्वरीय-  
 मन्दिरं पूरयामास ।

## 6

### ६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ सुलेमना स्लोकेभ्य आशीर्वदनं परमेश्वरस्य च प्रशंसनं १२ मन्दिरप्रतिष्ठासमय  
 सुलेमनः प्रार्थनच्च ।

१ तदानीं सुलेमान् व्याजहार, परमेश्वरो घोरान्वकारे वसतीति तेन  
 २ निगदितं । तवाधिष्ठानार्थं मन्दिरमेकं मया निरमायि तव निवासार्थं  
 ३ तन्निवेशनं खण्डं । अपरम् इस्तायेलीयानाम् अखिले समाजे उत्तिष्ठ-  
 माने राजा खास्यं परावर्त्येत्तायेलीयानां छत्सं समाजम् आशिषं  
 ४ जगाद् । स कथयासास, इस्तायेलः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः; स मम पित्रे  
 दायूदे खवक्षीण यत् प्रतिज्ञातवान्, तत् खकराभ्यां साधितवान्, यथा,  
 ५ मम प्रजागण इस्तायेलीयवंशो घस्तिन् दिने मिसरदेशात् मया  
 वहिष्कृतस्तद् दिनम् आस्याहम् अत्र ख्याने मम नामो उधिष्ठानार्थं  
 ६ मन्दिरं निर्मातव्यमित्यभिप्रायेणेत्तायेलीयानां कस्यापि वंशस्य किमपि  
 नगरं नाभिरोचितवान् किन्तु मदीयप्रजागणस्येत्तायेलीयवंशस्याधिपति-  
 ७ त्वाय कमपि नरं न वरीतवान् । अधुना मम नामधेयस्य वासस्थानार्थं  
 दिरूपालम, मम प्रजागणस्येत्तायेलीयवंशस्याधिपतित्वार्थं दायूदं  
 ८ वरीतवान् । अपरम् इस्तायेलः प्रभोः परमेश्वरस्य नामे मन्दिरमेकं नि-  
 ९ र्मातुं मत्तातो दायूद् मनो निदधे । किन्तु परमेश्वरो मम तातं दायूदं  
 वाक्यमिदं जगाद्, तं मम नामे मन्दिरं निर्मातुं मनो निरधत्या इति  
 १० तव मनोगतं भद्रमेव । तथापि तन्मन्दिरं त्वया ना निर्मातव्यं, किन्तु  
 तवौरसात्मजेन मम नामार्थकं तन्मन्दिरं निर्मातव्यमिति परमेश्वरेण  
 यद् वचनं प्रतिज्ञातं तदेव साधितं, ततः परमेश्वरस्य वाक्यादहं निज-

तातस्य दायूदः पदं प्राप्येषायेलीयराजसिंहासन उपाविष्टम् इस्तायेलः  
प्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ने मन्दिरमिदं निरनापयच्छ । परमेश्वरो इस्ततूर्व- ११  
पुरुषैः सह यं नियमं छतवान् तदीयपत्रस्याधारो या मञ्जूषा तामपि  
तत्र न्यदर्थं ।

अनन्तरं स इस्तायेलः क्षत्ससमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य यज्ञवेदा १२  
अन्तिकम् उपस्थाय कर्तृ प्रासारयत् । यतः सुलेभान् पञ्चहस्तादीर्घं पञ्च- १३  
हस्तप्रस्थं हस्तत्रयप्रांशुं पित्तलमयं मञ्जमेकं निर्माण्य चतुरमध्ये इस्ता-  
पयत् तस्योपरि तिष्ठन् स इस्तायेलः क्षत्ससमाजस्य साक्षात् जानुपातं  
छत्वा गगनं प्रति कर्तृ प्रसार्य व्याजहार, हे इस्तायेलः प्रभो परमेश्वर, १४  
खर्गं एथियां वा तव तुल्यो नापरः कञ्चनेश्वर आस्ते । तव यावन्तो  
दासाः सर्वान्तःकरण्येत्तव चक्षुर्गोचरे चरन्ति तान् प्रति खनियमं  
खप्रेम च साधयसि । विषेषतः खदासाय मत्ताताय दायूदे त्वं यत् १५  
प्रत्यपृष्ठगोक्त्वद् असाधयः खवक्षेणाक्तं वचनम् अद्य खकरेण सफलम्  
चक्रार्धीच्च । हे इस्तायेलः प्रभो परमेश्वर, खदासाय मत्ताताय दायूदे १६  
भवता यत् प्रतिज्ञातं तदधुना साध्यतां, यथा, मम चक्षुर्गोचरे त्वं यद्दृढ-  
च्चाचरत्तदत् तव सन्तानास्त्रेत् खस्तमार्गमधि सावधानाः सन्तो मम व्यव-  
स्थाम् चाचरन्ति तर्हि मम साक्षात् इस्तायेलीयराजसिंहासनोपवेष्ट-  
पुरुषस्याभावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति । हे इस्तायेलः प्रभो १७  
परमेश्वर, खदासाय मदीयजनकाय दायूदे भवता यत् कथितं भवत-  
त्तदृढ् वाक्यमिदानीं स्थिरं भवतु । किन्त्वीश्वरो मनुष्यैः सह एथियां १८  
निवत्यतीति किं सत्यं भवेत्? पश्य खर्गः खर्गोपरिष्यः खर्गच्च भवन्तं न  
धरति, ततो मन्त्रिर्मितं मन्दिरमिदं किं धरेत्? हे मम प्रभो परमेश्वर, १९  
त्वं खदासस्य प्रार्थनां निवेदनच्च गृह्णाण, तव दासेन या काकूक्तिः  
प्रार्थना च क्रियते सा भवता श्रूयतां । अत्र स्थाने मम नाम स्थापयि- २०  
यामीति वाक्यं यत् स्थानमिदम् अर्थतो यन्मन्दिरमिदमधि भवतोक्तं तत्  
प्रति भवतो नयने दिवारात्रम् उन्मीलिते तिष्ठताम् एतत्स्थानोद्देश्या  
भवतो दासस्य प्रार्थना च भवता श्रूयतां । एतत् स्थानम् उद्दिश्य २१  
प्रार्थयमानेन भवदासेन भवत्यजागणेनेष्वायेलीयवंशेन च या प्रार्थना  
क्रियते, भवान् तां इष्योतु । भवान् खकीयवासस्याने खर्गे तिष्ठन् तां  
निश्चामयतु निश्चम्य च चक्षमतां ।

केनचित् समीपवासिनः कस्मिंश्चिद् अपराद्वे लोका यदि प्रपर्य- २२

निश्चित्य तं शापयन्ति स च शपथो यदि मन्दिरे उस्मिन् तब वेद्याः १९ समीपम् उपतिष्ठति, तर्हि त्वं खर्गे निशम्य कर्त्तयं कुर्वन् निजदास्तान् विचारयार्थतो दोषिणे फलं दत्त्वा तस्य कर्मणः समुचितं दग्धं तस्य महत्क्रे वर्तय निर्दीषत्वं निर्दीषं छत्वा तस्य निर्दीषत्वस्य फलं तस्यै विश्राणय ।

२४ अपरं तब विशद्धं पातककरणाद् रिपुभिः पराजितास्त्वेषायेलीय-प्रजागणा यदि त्वां प्रति परावत्वं तब नाम स्तुवत्स्त्वव साक्षात् मन्दिरे २५ उस्मिन् विनयन्ते प्रार्थयन्ते च, तर्हि त्वं खर्गे निशम्य तवेषायेलीयप्रजानाम् अपराधं क्षमस्व तेभ्यस्तेषां पूर्वपुरुषेभ्यस्य यं देशं दत्तवानसि तं देशं पुनर्बारं तान् आनय च ।

२६ अपरं तब विशद्धं तेषां पातककरणाद् गग्ने रुद्धीभूते यदि वृष्टि न भवति तेन ते यदि स्यानस्यैतसा दिशि प्रार्थयमानास्त्व नाम स्तुवन्ति २० त्वया तेषां क्षेष्ट्रे जात इति विविच्य खयापात् परावर्तन्ते च, तर्हि त्वं खर्गे निशम्य तव दासानाम् इष्टायेलीयप्रजानाम् अपराधं क्षमस्व गन्तव्यम् उत्तममार्गत्वं तान् आदिश तव प्रजागणाय यं देशं भोगार्थं दत्तवानसि तस्मिन् देशे वृष्टिं कारय च ।

२८ अपरं देशे दुर्भिक्ते जाते महामार्यां वा जातायां शस्यानां वा मुक्त्वे स्त्रानत्वे वा जाते शुककोटादिपतङ्गेषु वा जातेषु देशस्यनगरेषु वा २९ रिपुभिरवरुद्धमानेषु कस्यांचित् मार्यां पीडायां वा बलवत्यां यदि केन-चित् मानवेन तव क्षत्स्वेनेषायेलीयप्रजागणेन वा खकीयपीडां खकीय-क्षेष्ट्रत्वं बुद्धा काचित् प्रार्थना किञ्चन निवेदनं वा क्रियते मन्दिरस्यास्य ३० दिशि च करदवयं प्रसार्यते, तर्हि त्वं निजवासस्याने खर्गे निशम्य द्विभित्वा यस्य मनुष्यस्य यम् आन्तरिकभावं जानासि तदनुसारेण तस्याचरणस्य समुचितं फलं तस्मै देहि, यतस्वमेव मनुष्यसन्तानानाम् अद्वितीयो उन्तर्याम्यसि । तथा सति त्वम् अस्त्वपूर्वपुरुषेभ्यो यं जनपदं दत्तवानसि तन्मध्ये ते यावत् जीविष्यन्ति तावत् त्वत्तो भीत्वा तव मार्गेषु चरिष्यन्ति ।

३२ अपरं तवेषायेलीयप्रजागणाद् भिन्नजातीयः कस्मिन्नरौ यदि तव महानामकरणात् सबलकरस्य प्रसादितवार्हात्मा हेतुना दूरदेशाद् ३३ आगत्य मन्दिरस्यास्य दिशि प्रार्थनां कुरुते, तर्ह्यपि त्वया खवासस्याने खर्गे निशम्य तस्य भिन्नजातीयस्य नरस्य प्रार्थनानुसारात् कार्यं क्रियतां,

तथा कृते पृथिवीखजातीयाः सर्वं तव नाम्नो ज्ञानं लब्ध्वा तवेषायेतीय-  
प्रजा इव तत्त्वे भेष्यन्ति मन्दिरमितखास्य मन्दिरखोपदि तव नाम  
सङ्कीर्तिमेतदपि ज्ञास्यन्ति ।

अपरं युद्धयाचार्थं त्वया प्रेषितास्त्व लोका यदि रिपुभिः सह योद्धुं १४  
वहि गत्वा त्वयाभिरुचितम् एतद्वग्रं तव नामार्थं मया निर्मितं  
मन्दिरज्ञोदिश्य तव साक्षात् प्रार्थनां कुर्वते, तर्हि त्वं सर्वे तेषां प्रार्थनां १५  
विनयस्थ निश्चयं तेषां विचारस्य निवृत्तिं कुरु । अपरं ते यदि तव १६  
विरुद्धं पापं कुर्वन्ति (यतः पापं न करोत्येवमूर्तिः को इपि मानवो  
नाल्लि) त्वया च तेभ्यः कुञ्जा रिपूणां करेषु समर्पितास्ते यदि विजेत्रभि  
दूरस्थं निकटस्यं वा देशं नीयन्ते, वतः परं यस्मिन् देशे ते नीतास्तत्र १७  
यदि मनसि सदशां चिन्तयित्वा स्त्रीयप्रवासदेशे त्वाम् उदिश्य प्रार्थय-  
माना अस्माभिः पापम् अपराधो उधर्मस्वाकाशीति वदन्ति, इत्यं ते १८  
यदि स्त्रीयप्रवासस्थाने उर्थतः स्त्रीयतेषां देशे सर्वान्तःकरणैः सर्व-  
प्राणैऽस्त्रीयत्वां प्रति परावर्तन्ते, तेषां पूर्वपुरुषेभ्यस्त्वया दत्तं स्त्रीयदेशं  
त्वयाभिरुचितं नगरं तव नाम्ने मया निर्मितं मन्दिरज्ञोदिश्य प्रार्थनां  
कुर्वते च, तर्हि त्वं स्त्रीयस्थाने सर्वे तेषां प्रार्थनां विनयस्थ निश्चयं तेषां १९  
विचारस्य निवृत्तिं कुरु, तव प्रजागतेन तव विरुद्धं यद्यद् अपराद्यं  
तत् सर्वे चक्षुमखं च । इदानीं हे मदीयेश्वर, स्थाने इस्मिन् या प्रार्थना २०  
क्रियते तां प्रति भवतः श्रोते सुगम्ये चक्षुषो चोन्मेलिते भवतां । इदानीं २१  
हे प्रभो परमेश्वर, भवान् भवतः शक्तिस्तरूपा मञ्जुषा च स्त्रिआम-  
स्थानम् आरोहतु । हे प्रभो परमेश्वर, वसनं चाणहूपं ते याजकैः  
परिधीयतां, पुण्यवन्तस्थ ते सर्वे नन्दन्तु स्त्रीयमङ्गले । हे प्रभो परमेश्वर २२  
त्वं स्त्राभिषिक्तां न वच्छय, निजदासस्य दायूदो वरस्थ स्तर्यतां त्वया ।

## 7

## ७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनः प्रार्थनातः परम् आकाशाद् वक्त्रः पतनं ४ तस्य यज्ञकर्म न उत्सवकरणात्  
परं लोकानां विसर्जनं १२ सुलेमानं प्रति परमेश्वरस्य प्रतिज्ञानं ।

सुलेमना प्रार्थनायां समापितायां गगनाद् ज्ञताश्च इव रुद्ध्वा हयं १  
बलींस्त्री जग्रास मन्दिरस्थ परमेश्वरस्य तेजसा परिपूरयाच्चके । परमे- २  
श्वरस्य तेजसा परमेश्वरीयमन्दिरस्य पूर्णलाद् याजकाः परमेश्वरस्य

६ मन्दिरं प्रवेश्यम् असमर्था बभूवः । इत्यायेलीयवंशः सर्वे तम् अभिपातं  
मन्दिरोपरि परमेश्वरीयतेजस्य विलोक्य पाषाणमयभूमौ न्युजीभूय  
प्रणम्य भजनं चक्रः परमेश्वरं सुवन्तस्य न्यगदन् स एव द्वेमदातास्ति  
निवृत्य तदनुग्रहः ।

७ अनन्तरं नरपतिः सर्वे लोकास्य परमेश्वरस्य समुखे बलिदानम्  
८ अकुर्वन् । तत्र राजा सुलेमना द्वाविंशतिसहस्राणि गावो विंशति-  
सहस्राधिकं लक्षं मेषास्य बलिरूपेणादीयन्त, अनेन प्रकारेण राजा  
९ समस्तलोकैच्चेश्वरीयमन्दिरस्य प्रतिष्ठाकारि । याजकाः स्त्रीयस्त्रीयपदस्य  
कार्याख्यन्वितिष्ठन् लेवीयास्य खक्करै दायूदादिष्टं सुतिवादं कुर्वन्तो  
उर्ध्वतः परमेश्वरस्यानुग्रहे निवृत्यायी तत्वारण्यात् तस्य प्रशंसार्थं राजा  
दायूदा निरूपितान् वाद्ययन्तान् वादयन्तो उतिष्ठन्, अपरं याजकास्तेषां  
समुखे तूरीरवादयन्, अपरम् इत्यायेलीया निखिललोका उपातिष्ठन् ।  
१० तस्मिन् समये परमेश्वरीयमन्दिरस्य समुखस्यप्राङ्गणस्य मध्यदेशः सुले-  
मना पवित्रीकृतः, यतो होमार्थका बलयो मङ्गलार्थकबलीनां मेदांसि  
च तत्रैव तनोत्स्थानि, यतो हेतोः सुलेमना निर्मिता यज्ञवेदी होम-  
बलीन् निवेदितवस्तुनि मेदांसि च धर्तुं नाश्व्रोत् ।

११ तस्मिन् समये सुलेमान् तेन सहितो हृमातस्य प्रवेशस्यानम् आरभ्य  
मिसरदेशीयां सीमास्थसरितं यावत् सर्वेषाम् इत्यायेलीयलोकानां  
१२ महासमाजस्य महं चक्रिरे । लिङ्कवृष्टमे दिने ते विश्वामम् अकुर्वन् यतस्ते  
सप्ताहमेकं यावद् वेद्याः प्रतिष्ठाम् अन्यसप्ताहं यावद् उटजोत्सवस्य  
१० चक्रिरे । अनन्तरं परमेश्वरो दायूदं सुलेमानं स्त्रीयेष्वायेलीयप्रजास्य  
प्रति यानि यानि मङ्गलानि कृतवान् तैरानन्दिता हृष्टचित्तास्य लोकाः  
१३ सप्तममासस्य चयोविंशो दिने निजं निजं वासस्यानं यातुं राजा विस-  
१४ छजिरे । अनेन प्रकारेण सुलेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजभवनस्य  
च निर्माणं समापयामास, अपरं परमेश्वरस्य मन्दिरे निजप्रापादे च  
यद्यत् कर्तुं सुलेमान् अभिलवितवान् तदेव सिद्धमकरोत् ।

१५ अपरं परमेश्वरो निशायां सुलेमने दर्शनं दत्त्वा कथयामास, मया  
१६ तत्र प्रार्थना श्रुता यज्ञभवनर्थं स्थानमिदमपि वृतं । मया गगनं रुद्धा  
१७ वृष्ट्यां निवारितायां श्रूककीटेषु जनपदं नाशयितुम् आदिष्टेषु निज-  
१८ प्रजानां विश्वदं वा महासार्थां प्रेषितायां यदि मम नामा विख्याता  
मदीयप्रजा नमीभूय प्रार्थनां मदीयमुखान्वेषणास्त्र कुर्युः स्त्रीयकुमार्ग-

भञ्ज्य परावर्तेन् तर्हि सर्गे तिष्ठता मया तत् श्रुत्वा तेषाम् अपराधाः  
क्षमिष्यन्ते तेषां जनपदस्य मङ्गलानि च कारिष्यन्ते । अत्र स्थाने या १५  
प्रार्थना भविष्यति तां प्रति मम चक्रवृत्तीलिते श्रेत्रे च सुगम्ये भवि-  
ष्यतः । इदानीं मदीयनाम्नो नियस्तिवर्थं मन्दिरमिदं मयाभिरुचिं १६  
प्रविचीकृतस्य मम दृष्टि र्भम मनस्य सततं स्थाने उस्ति खास्यतः ।  
अपरं तब तातो दायूद् वाटक् चरितवान् ताटक् त्वमपि यदि मम १०  
साक्षात् चरन् मया यथादिष्टं तथैव कर्म करिष्यसि मम विधीन्  
राज्यनीतीच्च पालयिष्यसि च, तर्हि स्त्रायेतीयानां शासनकर्त्तुपुरुषस्या- १८  
भावस्त्वं वंशे कदापि न भविष्यतीति मया तब तातो दायूदे यत्  
प्रतिज्ञातं तदनुसारात् तब राजसिंहासनं स्थिरोकारिष्यते । किन्तु १९  
यदि यूर्यं मत्तो उपर्युक्तं ममादिषान् विधीन् राज्यनीतीच्च न पालय-  
ष्यत, यदि च विपथगामिनो भूलेतरदेवान् सेविष्यते प्रगांस्यथ च,  
तर्हि हं युप्यन्तं यं मदीयदेशं दत्तवान् तस्माद् युग्मान् उच्छेत्यामि यत्त २०  
मन्दिरमिदं मम नामार्थं प्रविचीकृतवान् अस्मि तदपि खदृष्टिगोचराद्  
दविष्यामि सर्वजातीयानां गालिपरिहासयोरुदाहरणं करिष्यामि  
च । ततो यावन्तो लोका एतस्य प्रांशुभन्दिरस्य सन्निधिना व्रजिष्यन्ति, २१  
ते चमत्कृता भविष्यन्ति, देशमेतं मन्दिरमेतत्त्वं प्रति परमेश्वरः कुत  
एतादृशं कृतवान्? इति प्रच्यन्ति च । तेन लोकाः प्रतिवद्यन्ति, लोका- २२  
नाम् एतेषां पूर्वपुरुषा येन मिसरदेशाद् वहिशानीता इमे स्तेषां तं  
पत्रिकं प्रभुं परमेश्वरं विहायेतरदेवान् चाश्रित्य तान् प्राणमन् असे-  
वन्त च तत्कारणात् स तान् इत्यं विपद्यत्वान् कृतवान् ।

## ८ अष्टमोऽध्यायः ।

8

१ सुलेमना नगरनिर्माणेण ३ अन्यदेशीयानां कराधिनोकरणं ११ प्राप्तादे निज-  
जायाया नयनं १२ धर्मविधीनां पालनं १४ याजकानां स्त्रीयानाच्च निरूपणं १३  
आफीरात् काच्चनानामानयनच्च ।

परमेश्वरस्य मन्दिरं खक्षोयनिवेशनशैतयोः प्राप्तादयो निर्माणेन सुले- १  
मना विंशतिवत्सरा यापिताः । अपरं हीरमः सुलेमने यानि नगराणि २  
दत्तवान् सुलेमान् तानि निर्माणेष्वायेतीयवंशान् तन्मध्ये वासया-  
चकार । अनन्तरं सुलेमान् इमातसोवां गत्वा तां पराजिगाय । अपरं ३  
मरुभूम्यां तद्वारनगरं हमाते च यानि नगराणि धनरक्षार्थं निरमाप- ४

- ५ यत् तान्यपि तदानों निर्मापयाच्चकार । अपरं स ऊर्ध्वसं वैयोरोणम्  
अधःस्यं वैयोरोणस्मेदे नगरे दुर्गवत् प्राचीरगोपुरामलै दृष्टे चकार ।
- ६ अपरं सुलेमान् वालतं कोषनगराणि रथनगराणि सादिनां नगराणि  
तदन्यद् यिरूपाखमे लिवानेने खकीयस्य छत्त्वराष्ट्रस्य सर्वच च यद्यत्  
निर्मापयितुम् रेच्छत् तत् सर्वं निर्मापयाच्चकार ।
- ७ इस्वायेलीयवंशाद् अपरवंशोद्भवा ये हित्तीयेमोरीयपिरिषीयहित्तीय-  
प्रयिवूषीयलोका अवशिष्टाः सन्त इस्वायेलीयवंशै विनंयुः न शेकिरे तेभ्य  
उत्प्रव्रा देशे चावशिष्टो वंशः सुलेमना संगटहीतोऽय यावद् दासत्वायन्न-  
कारुनिवहोऽकारि । इस्वायेलीयवंशोद्भवाः केऽपि सुलेमना खकीयराजत्वे  
दासा न चक्रिरे, ते योद्भारो रथिनो रथाधिपतयो हयारोहिणश्च
- १० वभूवः । अपरं तेषां मध्ये पञ्चाशदधिके द्वे शते जनाः सुलेमनो राज्ञः  
कारुनिवहाथक्षा भूला लोकान् अशिधन् ।
- ११ अनन्तरं सुलेमान् फिरौणो दुहितु निर्मित्तं यं प्रासादं निरमापयत  
तं प्रासादं दायूदो नगरात् तां महिषीम् आनिनाय, यतः स गदित-  
वान् मम जाया इस्वायेलीयराजस्य दायूदः प्रासादे न वत्यति यतो  
परमेश्वरीयमञ्जूषा यानि स्थानानि प्राविश्टत् तानि पवित्राणि सन्ति ।
- १२ अपरं सुलेमान् अलिन्दस्य समुखे परमेश्वरीयां यां वेदिं निर्मितवान्  
१३ तदुपरि परमेश्वराय होमबलीन् दातुम् आरेभे । मूसा यद् आदिष्य-  
वान् तदनुसारेण स विअमवारेकमावास्यासु चिषु वार्षिकमहोत्सवेषु  
चार्यात् किन्वशून्यपूपानां महे सप्ताहानां महे उठजनिर्माणमहे च  
यस्मिन् दिने यथा निरूपितं तस्मिन् दिने तथैव बलिदानम् अक्रोत् ।
- १४ अपरं स निजजनकस्य दायूदो निरूपणानुसारेण कर्त्तव्यक्रियाणां कृते  
याजकानां पर्यायान् निरूपयामास अपरं यस्मिन् दिने यथा कर्त्तव्यं  
तस्मिन् तथैव स्तुतिं याजकानां समुखे परिचर्याच्च कर्तुं लेवीयान्  
निरूपयाच्चकार । अपरं तेषां पर्यायानुसारेण द्वारेषु दौवारिकान् नि-  
१५ रूपयाच्चकार यत् ईश्वरीयलोको दायूद् तद् आज्ञापयाच्चकार । अपरं  
राजा याजकान् लेवीयांच्चाधि धनागारानधि वा यत् किञ्चनाज्ञापयत्  
१६ ते तदन्यथा नाकुर्वन् । इत्यं परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलकरणम्  
आरभ्य तस्य समाप्तिं यावत् सुलेमनो निखिले कार्ये निरूपितां सिद्धिं  
गते पारमेश्वरीयमन्दिरस्य निर्माणं सम्पूर्णं बभूव ।
- १० तदानों सुलेमान् इदोमजनपदं जलनिधितटस्यम् इतिधेनगेवरम्

एततच्च जगाम । अपरं हीरमो निजदासैलस्य सन्निधिं पोतान् निषुण- १८  
नाविकांच्च प्रेषयामास ते च सुलेमनो दासैः समस् अपीर्णे समीय  
पञ्चाशदधिकचतुःशतकिक्षारपरिमाणानि काञ्चनानि गृहीत्वा तस्मात्  
स्थानात् सुलेमनो नरपतेः सन्निधिम् आनिन्यः ।

## 9

## ९ नवमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनो ज्ञानं ओतुं शिवायाः राजा यिष्ठालम आगमनं १० सुलेमनः कनकानां  
कथा १३ सुवर्णफलकानां कथनं १७ दनिदन्तमयसिंहासनस्य कथनं २० पात्रादि-  
कथनम् उपढीकनकथनं २३ रथहथानां कथनं २६ करादीनां कथनं २८ तस्य  
राजलस्य निधनस्य च कथनं ।

अपरं शिवादेशस्य राजी सुलेमनः कीर्त्ति निशम्य प्रवक्त्रिकाभिस्तं १  
परीक्षितुम् अतीवमहाडन्वरेण सुगन्धिद्रव्यप्रचुरस्तर्णमणिवाहिनां महा-  
ज्ञानां निवहेन चाटता यिष्ठालमम् आजगाम, सुलेमनः सन्निधिमेव  
सर्वं समनागतमधि तं सम्भाषे च । ततः सा यद्यद् अपच्छत् तत् २  
सर्वं सुलेमन् तां जगाद, तन्मध्ये सुलेमनागम्य किमपि वाक्यं नासीत्  
स तां सर्वमेव ज्ञापितवान् । अतः सुलेमनो ज्ञानं तन्निर्मितं मन्दिरं ३  
तस्य भोजनासनस्य भव्यद्रव्याण्यमात्यानां परिषद् परिचारकाणां श्रेणी-  
वैशौ पानपात्रवाहिनां संख्या वेशस्य परमेश्वरीयमन्दिरारोहणाय ४  
तस्य सोपानचैतानि सर्वाणि द्विंश्च सा शिवादेशस्य महिषी हतज्ञाना  
बभूव । सा तु राजानं जगाद, भवतो वाक्यानि ज्ञानस्थाधि या ५  
किंवदन्ती स्वदेशे भयात्रावि सा सत्यैव । किन्त्यहं यावद् ज्ञानस्थाधि या  
चाभ्यां सर्वं नापश्यं तावत् तां जनश्रुतिम् असत्याम् असन्त्ये किन्तु पश्य ६  
तव महाज्ञानस्यार्द्दमप्यहं न अतुवती । भवान् मच्छुतां किंवदन्तीम्  
अतिरिच्यते । धन्या इमे भवतो नरा धन्याच्चेमे भवतो भव्या यत इमे ७  
नित्यं भवतः साक्षात् तिष्ठन्तो भवतो ज्ञानालापं पूर्णवन्ति । धन्यो ८  
भवतः प्रभुः परमेश्वरो यतः स भवति तुद्वा भवतः प्रभोः परमेश्वरस्य  
कृते भवन्तं राजसिंहासन उपावेशयत् । भवत ईश्वर ईस्वायेलवंशे  
श्रीयमाणो उननकालं यावत् तं स्थापयितुम् इच्छेतलारणाद् भवान्  
यन्नायं धर्मस्त्र समाचरेत् तदर्थं भवन्तं तस्मापरि राज्याभिषिक्तम् अक-  
रोत् । सा तु राज्ञ विंशत्यधिकशतकिक्षारपरिमितानि सुवर्णानि प्रचु- ९

राणि सुगन्धिद्रव्याणि मणीच्च ददौ । शिवादेशस्य राज्ञी सुलेमने नृपतये  
यादृशानि सुगन्धिद्रव्याण्यददात् तादृशानि सुगन्धिद्रव्याणि तत् स्थानं  
पुन नानीतानि ।

१० अपरं हीरमस्य सुलेमनच्च ये किङ्करा ओपीरात् कनकान्यानयन् ते  
११ मलयजकाषानि मणीच्चानयन् । अनन्तरं नरपतिस्त्रै मलयजकाषैः  
परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निमित्तं सोपानानि गाथकानां  
कृते वस्त्रकी वंशीच्च निर्मापयाज्ञकार । तादृशानि काषानि यिह्नदादेशे

१२ पूर्वं केनापि न दृष्टानि । अनन्तरं सुलेमान् महीयतिः शिवाया महिष्या  
वाज्हितं यत् किमप्ययाच्यत तत् सर्वं तस्यै ददौ तदन्यत् सा राज्ञः समीपं  
यद्यद् आनीतवती (तस्य शोधमपि स ददौ), ततः परं सा खम्लवगणेन  
साञ्छ निजजनपदं यरावृत्य जगाम ।

१३ सुलेमनो नरपतेः समीपं प्रतिवर्षं घटघञ्चयिकघटघत्किङ्करपरिमि-  
१४ तानि कनकान्यानीयन्त । तदन्यानि सार्थवाहै वंशिग्नैच्च समानीयन्त,  
अपरम् आरबीयाः सर्वे महीयतयोः देशाध्यक्षच्च सुलेमनः सन्निधिं

१५ सुवर्णानि दुर्वर्णानि चानयन् । ततः सुलेमान् नरपतिस्त्राडितसुवर्णैँ द्वे  
श्वते वर्तुलाकारफलकानि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् फलके  
१६ घटघत्किङ्कलपरिमितं ताडितं सुवर्णं प्रयुक्तं । अपरं ताडितसुवर्णस्त्रीणि  
श्वतानि चर्माणि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् चर्मणि त्रिशत-  
श्वेकलयदिमितानि कनकानि प्रयुक्तानि । अनन्तरं भूपति र्लिवानोना-  
रणगृहे तानि निदधे ।

१७ अनन्तरं राजा दन्तिदन्तमयं महासिंहासनं निर्माप्य निर्मलकाञ्च-  
१८ नेन खचयाज्ञकार । तस्य सिंहासनस्य घट् सोपानान्यासन् सुवर्णमयं

पादपीठमेकच्च तत्र बद्धमासीत् । उपवेशनीयस्थानस्य पार्श्वयोच्च इत्ता-  
१९ कारे अबलम्बने आस्तां तयोच्चावलम्बनयोरम्ये हौ सिंहावतिष्ठतां । तेषु  
घट् सोपानेषु पार्श्वयो द्वादश सिंहा अतिष्ठन् । एतादृशं सिंहासनं  
कस्मिंच्चिद् राष्ट्रे न निरमायि ।

२० सुलेमनो महीयतेः सर्वाणि पानभाजनानि कनकमयान्यासन् तदत्  
लिवानोनारणगृहे स्थितानि सर्वाणि भाजनानि निर्मलकनकमया-

२१ न्यासन् । सुलेमनो राजत्वसमये रजतानां किमपि मूल्यं नासीत् । यतो  
हीरमस्य दासैः सह नरपतेस्त्रीश्वरगामिनः पेता आसन् वर्षत्रयात्  
परं वारमेकं ते पेता आगच्छन् । ते तर्षीश्वीयपेताः सुवर्णं दुर्वर्णम्

इभदन्तान् कपीन् शिखिनच्चानयन् । अनेन प्रकारेण विज्ञविद्याभ्यां १२ सुलेमान् वृपतिः एथिवीस्येभ्यो इन्यनिर्खलराजेभ्यः श्रेष्ठो वभूव ।

ईश्वरेण सुलेमनो मनसि यत् ज्ञानं निहितं तस्य तज्ज्ञानस्य वचां- २३ सि श्रोतुं वसुन्धरायाः सर्वे महीपतयस्तं साक्षात् कर्त्तुम् व्ययतत् । ते च २४ प्रतिवर्षं स्वं सम् उपायनम् अर्थतो रजतमयानि कनकमयानि च भाज- नानि वसनान्यखाणि सुगन्धिव्याणि हयान् अश्वतरांच्च समानयन् ।

अपरं वाजिनां स्यन्दनानाच्च निमित्तं सुलेमनच्चत्वारि सहस्राणि भव- २५ नान्यासन्, अपरं तस्य द्वादशसहस्राणि हयारोहा आसन् ते च तेन रथनगरेषु विरुद्धालमे च राजनिकटे निदधिरे ।

स सुलेमान् फरात्रटिनीम् आरभ्य पिलेष्टीयानां जनपदं मिसर- २६ देशस्य सीमाच्च यावत् निखिलभूपतीनाम् उपरि राजत्वं चकार । अपरं राजा विरुद्धालमे प्रभूतत्वकारणाद् रजतानि पाषाणावद् एस- २० काष्ठानि प्रान्तरस्योडुम्बरेन्यनवत् साधारणानि चकार । अपरं मनुजा २८ मिसरदेशात् निखिलजनपदाच्च सुलेमनः छते वाजिन चानिन्यः ।

एतस्य सुलेमन आयन्तं निखिलं चरित्रं भविष्यद्वादिनो नाथनस्य २९ पुस्तके शीलोनीयाह्वयस्य भाविवाक्यग्रस्ये निवाटसुतस्य यारवियामस्य विरुद्धं यिद्वाः परिदर्शकस्य यद् दर्शनं तन्मध्ये च लिखितं किं न विद्यते? स सुलेमान् विरुद्धालमे वसन् छत्सेष्वायेल उपरि चत्वारिंशद् वत्- ३० सरान् यावत् राजत्वं चकार । अनन्तरं सुलेमान् खपिटगण्य इव महा- ३१ निद्रां प्रगत्य निजजनकस्य दायूदो नगरे इसशानं लब्धवान् । ततस्य सुतो रिहवियामस्तुस्य पदे राजत्वं चकार ।

10

## १० दशमोऽध्यायः ।

१ रिहवियामस्म् अभियेत्तुम् इस्यायेलीयलोकानां शिखिसे गमनं तं प्रति लोकानां प्रार्थनं २५ तेषां प्रार्थनमधि प्राचीनमन्त्विभि युवलोकैश्च सह मन्त्रणा २२ द्यूनां मन्त्र- णानुसारेणोत्तरप्रदानं १६ इस्यायेलीयलोकानाम् अनाज्ञायद्वणं कारुनिवद्वाधिपस्य इननेच्च ।

अनन्तरम् इस्यायेलीयवंशेषु सर्वेषु रिहवियामस्याभिवेकार्थं शिखिम् १ समागतेषु रिहवियामेऽपि शिखिमं जगाम । इत्यनन्तरे मिसरदेश- ५ प्रवासी निवाटस्य सुतो यारवियामलां वार्तां श्रुतवान् । स यारवि- यामः सुलेमनो राज्ञः सम्मुखात् पलाय्य मिसरदेशे प्रावसत् । ततः परं ६

दूतैराहतः पुनरागतः । स तु यारवियामः सर्वे इष्टायेलोयलोकाच्च  
४ रिहवियामे वाक्यमेतन्निवेदयामासुः, तब तातो उसासु गुरु युगम् आ-  
रोपितवान्, तब तातेन यत् कठिनं दासत्वं यच्च गुरु युगम् अस्ताखा-  
रोपितं, तद् अधुना त्वया लघुतरं क्रियतां, तथा कृते वयं त्वां सेविष्या-  
५ मह इति । ततः स तान् प्रतिजगाद्, दिनचयात् परं पुन र्मान्तिकम्  
आगच्छतेर्ति । ततो लोकाः प्रस्थिताः ।

६ अनन्तरं निजतातस्य भुलेमनो जीवनकाले ये तं पर्यचरन् राजा  
रिहवियामस्तैः प्राचीनैः सह मन्त्रयन् तान् पप्रच्छ, युग्माकं मन्त्रणया  
७ लोका इमे मया किं प्रतिगदितयाः? ततस्ते तम् ऊचुः, भवान् यदि  
लोकान् एतान् अनुगृह्य तोषयति मधुरवचनैच्च तान् प्रयुच्चरं वदति  
८ तर्हि ते सर्वदा भवते दासा भविष्यन्ति । किन्तु स तैः प्राचीनै निवै-  
दितां तां मन्त्रणां विहाय तस्य समवयस्का ये तरणास्तं पर्यचरन् तैः  
९ सह मन्त्रयन् तान् पप्रच्छ, युग्माकं मन्त्रणया लोका इमे उसाभिः किं  
प्रतिगदितयाः? ते मां व्याहरन्, तब तातेनास्तासु यद् युगम् आरो-  
१० पितं तत् त्वया लघुतरं क्रियतामिति । ततस्य समवयस्कात्तरणात्तम्  
ऊचुः, तब पिचा यद् गुरु युगम् अस्ताखारोपितं तत् त्वया लघुतरं  
क्रियतामिति वाक्यं यै भवान् उक्तस्तान् लोकान् प्रति भवता यद् उत्तरं  
कर्तव्यं तदिदं । भवान् तान् वदतु मम तातस्य कठिदेशात् मम कनि-  
११ ष्टाङ्गुलिरपि स्थूलतरः । अतो मम पिता यद् गुरु युगं सुशास्तारोपित-  
वान् तद् युग्मदीययुगं मया गुरुतरं कारिष्यते, मम तातेन यूयं कशाभि  
र्दणिताः किन्तु मया यस्मियुक्ताभिस्ताडनीभि दर्खयिष्यध्व इति ।

१२ अनन्तरं द्वतीये दिने युग्माभि र्मान्तिके पुनरागन्तव्यं राजा एतसाद्  
आदेशाद् यारवियामे सर्वेषु लोकेषु च द्वतीयदिवसे रिहवियामस्य  
१३ समक्षम् आगतेषु राजा कठिनवचनै लोकान् आवभाषे । राजा रिह-  
१४ वियामः प्राचीनानां मन्त्रणां विहाय यूनां मन्त्रणानुसारेण तान् जगाद्,  
मम तातेन यद् गुरु युगं युग्माखारोपितं तन्मथा गुरुतरं कारिष्यते;  
मम तातेन यूयं कशाभि दणिताः किन्तु मया यस्मियुक्ताभिस्ताडनीभि  
१५ दर्खयिष्यध्व इति । अनेन प्रकारेण राजा लोकानां प्रार्थितम् अस्तो-  
क्षतं । यतो परमेश्वरो निवाटस्य पुत्रं यारवियामं प्रति श्रीलोनीयाही-  
यस्य प्रमुखाद् यद् वाक्यं भाषितवान् खस्य तद्वाक्यस्य सिद्धार्थम् ईश्वर  
एतनिरूपितवान् ।

चनन्तरम् चस्माकं निवेदनं राजा न स्त्रीहतमितीखायेलीयैः सर्वैः १६  
दृश्यं । ततो लोका राजानं प्रतिजगदुः, दायूद्यस्माकं को उप्श आस्ते ?  
यिष्यस्य पुस्ते उस्माकं कोष्ठधिकारी नास्ति । हे इखायेलीयवंशाः,  
युश्माभिः सं सं गृहं गम्यतां, हे दायूद्, तं स्ववंशस्यैवाध्यक्षो भव । तत  
इखायेलीयवंशाः सं सं वेष्ट जग्मुः । यिष्हदादेष्यनगरेषु य इखाये- १७  
लीयवंशा न्यवसन् केवलं तेषां राजत्वं रिहवियामेन लब्धं । अनन्तरं १८  
रिहवियामेन राजा प्रेषितः कारुनिवहस्याधिपतिरदोरामः सर्वैरि-  
खायेलीयलोकैः पाषाणाघाते हृतः । ततो राजा रिहवियामो यिष्हशा-  
लमं पलायितुं लक्षितं रथं समारुद्दोह । इत्यम् इखायेलीयवंशा अद्य- १९  
पर्यन्तं दायूद्वंशस्याधीनत्वदर्जिता बभूवुः ।

## 11

## ११ एकादशोऽध्यायः ।

१ समरं कर्तुं रिहवियामस्य परमेश्वरेण निषिद्धलं ५ नगराणां दृढीकरणं १२ तस्य  
सञ्चिधिं योजकानां लेखीयानाच्च गमनं १८ तस्य भार्यापुत्रादीनां नामानि च ।

चनन्तरं राज्यं यद् रिहवियामं प्रति पुन वर्त्तेत तत्कृत इखायेलीय- १  
वंशैः सह योधनार्थं यिष्हदावंशीया विन्यामीनवंशीयाच्च लोका अर्थतो  
उप्शीतिसहस्राधिकलक्षसङ्क्षेपका अभिश्चिता योद्धारो यिष्हशालमं  
प्रत्यागतेन रिहवियामेन सम्मेलिताः । तत ईश्वरोयलोकं शिमयिवं २  
प्रति परमेश्वरस्यैतद् वाक्यम् उपतस्यौ, त्वं यिष्हदादेष्यीयं वृपतिं सुले- ३  
मनस्त्रनयं रिहवियामं यिष्हदाविन्यामीनदेशनिवासिनच्च सर्वान् इखा-  
येलीयलोकान् वद, परमेश्वरो भाषते, युश्माभिः याच्चान कर्त्तव्या, युश्मद्- ४  
भाष्टभिः सह न योद्धयन्त, किन्तु सं सं गृहं गन्तव्यं यत एतत् मत्तो  
उभवत् । ततस्ते परमेश्वरस्याज्ञां गृहीत्वा यारवियामस्य विरुद्धं गमनात्  
परावृत्य गताः ।

चनन्तरं रिहवियामो यिष्हशालमे निवसन् यिष्हदाजनपदे कति- ५  
प्रयानि नगराणि सुदृष्टानि चक्रे । विशेषतो वैत्लेह्मस् ऐटमं तिकोयं ६  
वैत्सुरं सोखुरदुल्लमं गातं मारेशा भीषम् च्छदोरयिमं लाखीशम् च्छसेका ८  
सरियम् च्छालोनं हित्रोणचैतानि नगराणि तेन दृष्टीकृतानि । यिष्ह- १०  
दाविन्यामीनदेशयोरेतानि सुदृष्टानि नगराणि । अपरं स दुर्माणि ११  
दृष्टीकृत्य तन्मध्ये सेनापतीन् सञ्चितानि भक्तप्रव्याणि तैलानि त्राच्चा-

१९ रसांच्च स्थापयाच्चकार । अपरं यिह्वदाविन्यामीनवंश्येऽस्तत्पक्षीभूतयोः  
स प्रतिनगरं फलकानि शूलानि च निदधे नगराणि महागाढानि  
चकार च ।

२० अपरं क्षत्सेखायेलीयजनपदे ये याजका लेवियाच्चासन् ते स्त्रीया-

२४ धिकारात् प्रस्त्रायागताः । लेवीयाः स्त्रीयां यामान् भूमीच्च विहाय यिह्व-

दादेश्चं यिह्वशालमच्च समाजमुः, यतस्ते यारवियामेन तस्य तनयैच्च

२५ परमेश्वरस्योपासनातो दवयाच्चकिरि । अपरं स भगुस्थानानां भूत-

गणानां स्त्रनिर्मितगोवत्सयोच्च वृत इतरान् याजकान् नियोजयाच्चकार ।

२६ अपरम् इखायेलीयानां सर्ववंशानां मध्ये यावन्तो लोका इखायेलः प्रभुं

परमेश्वरम् ईहितुं मनोभिरुद्यमम् अकुर्वन् ते स्त्रीयां पूर्वपुरुषाणां

प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य बलीन् प्रदातुं तेषां (लेवीयानां) पञ्चाद् आग-

२० च्छन् । ते यिह्वदाया राजतं गाढं चकिरे वत्सरचयं चावत् सुलेमनः

सुतं रिहवियामं वलवन्तं विदधिरे च, यतस्ते चीन् वत्सरान् यावद्

दायूदः सुलेमनच्च वर्मना प्रावर्त्तन्त ।

२८ अनन्तरं रिहवियामो दायूदः पौत्रों यिरेमोतस्य दुहितरं मह्वलतं

२९ यिशयस्य पौत्रीम् इलीयावस्य दुहितरम् अवीहयिलच्च चुवाह । तस्या

२० गर्भे यियूः शिमरियः सहमच्च तस्यैते सुता अजायन्त । अतः परं तेनाव-

शालोमस्य दुहितरि माखायाम् उदूषायां तस्या गर्भे उवियो इत्यः

२१ सीधः शिलोमीतच्चाजायन्त । रिहवियामः स्त्रीयानां निखिलजायानाम्

उपजायानाच्च मध्ये इवशालोमस्य दुहितरि माखायाम् अधिकम् अप्नी-

यत, किञ्च तस्यादृष्टं जायाः षष्ठिरूपजायाच्चासन् तान्ध्ये इष्टाविंशतिः

२२ पुत्राः षष्ठिः पुत्र्यस्च जज्ञिरे । अनन्तरं रिहवियामो माखाया गर्भजातम्

अविर्यं मुख्यं छत्वा भाटनिवहस्य मध्ये उधिपं चकार यस्तात् स तमेव

२३ राजानं कर्तुं सतिमकरोत् । स बुद्धिं प्रकाशयन् यिह्वदाविन्यामीनजन-

पदयोः सर्वेषु स्थानैषु प्राचीरवेष्टितेषु नगरेषु च निजतनयान् नियो-

जयाच्चकार तेभ्यः प्रभूतानि भव्यन्दयाणि ददौः तेषां द्वाते वङ्गीः कन्या

अन्विषेष च ।

12

## १२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ परमेश्वरत्यागिलाद् रिहवियामस्य दण्डनं ५. पातकस्य कर्ते इनुतापकरणकारणाद्  
दण्डस्य द्वासत्तं १५. तस्य राजतनिधनयोः कथन ह ।

अनन्तरं रिहवियामेन राजत्वं स्थिरोक्त्वं पराक्रमे लभ्ये स तेन समं १  
निखिलेष्वायेलीयलोकाच्च परमेश्वरस्य व्यवस्थां पर्यव्यजन् । अपरं ते पर- २  
मेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं छतवन्त एतलासणाद् राज्ञो रिहविया-  
मस्याधिकारस्य पञ्चमे वत्सरे मित्रोयः पश्चिमो नहपति यिरुप्तालमस्य ३  
विरुद्धम् आजगाम । तस्य द्वादश शतानि रथाः मयिः सहस्राणि हया-  
दोहिणो इस्त्रियका लोकाच्चासन् यतो लूबीयाः सुकीयाः कूप्तीयाच्च ४  
लोकास्तेन सह मिसरदेशाद् आगच्छन् । अपरं स यिङ्गदादेशस्य ५  
प्राचीरवेष्टितानि नगराणि वशे कृत्वा यिरुप्तालमस्य आजगाम ।

तस्मिन् समये रिहवियामस्य सन्निधिं पश्चिमाद् भयेन यिरुप्तालमे ६  
समागतानां यिङ्गदावंशस्याधिपानां सन्निधिच्च भविष्यदादी शिमयिय  
आगत्य तान् वभाषे, परमेश्वर इति वाचं वदति यूयं मां पर्यव्यजत  
तत्वासणात् मयापि यूयं पश्चिमस्य करे पर्यव्यज्यच्च । तत इष्वायेलीया ७  
व्यधिपा वृपञ्च नमीभूय कथयामासुः परमेश्वरो न्यायकारी । तदानीं ८  
परमेश्वरेण तेषां नमतायां दृष्टायां शिमयियस्य समोपं परमेश्वरस्य  
वागियम् उपतस्थौ, ते नमा अभवन् एतलासणात् मया न विनाशयि-  
ष्यन्ते किन्तु खल्पकालात् परम् उद्घारिष्यन्ते पश्चिमस्य करेण यिरुप्ताल-  
मस्यापरि सम कोपः पर्णत्वेन न वर्दिष्यति । किन्तु मम परिचर्या मिन्न-  
देशीयराज्यानां परिचर्या च यत् ते बुध्येत तत्क्रते ते तस्य परिचारका ९  
भविष्यन्ति ।

अपरं मिसरदेशीयवृपति: पश्चिमो यिरुप्तालमस्य विरुद्धम् आगत्य १०  
परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनानि राजपूर्णाच्च धनानि जहार, सर्वाण्येव  
तेन हृतानि । सुलेमना निर्मितानि कनकमयानि फलकान्यपि तेन  
हृतानि । अनन्तरं तेषां विनिमयेन पित्तलीयफलकानि रिहवियामेन ११  
राज्ञा निर्मापितानि राजपूर्णा द्वादशालकानां पदातीनाम् आधक्षाणां  
करेषु समर्पितानि च । ततो यतिवारं राजा परमेश्वरीयमन्दिरम् अग- १२  
च्छत्, ततिवारं पदातय आगत्य तान्युदधारयन् अनन्तरं पदातिशा-  
लायां पुन र्वदधुः । रिहवियामे नमे जाते परमेश्वरस्य कोपस्त्वात् १३  
निवृत्य तस्य सर्वनाशजनको न बभूव । यिङ्गदायामपि केषाच्चित्  
सङ्घावो उविद्यत ।

अपरं राजा रिहवियामे यिरुप्तालमे पराक्रमी भवन् राजत्वं १४  
चकार । राजत्वप्राप्तिकाले रिहवियामस्य वय एकचत्वारिंशत्सराः ।

परमेश्वरो निजनामधेयं स्यापथितुम् इच्छायेलीयानां सर्ववंशानां मध्ये  
यद्गगरं वरीतवान् तस्मिन् स सप्तश्च वत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।  
१४ तस्य जनन्या अमोनीया नयं भेति नामासीत् । स कदाचारम् अकरोत्  
१५ यतः स परमेश्वरं गवेषयितुं खमनो न निदधे । एतस्य रिहवियाम्-  
स्थाद्यन्ताः सकलाः क्रियाः शिरमयियस्य भविष्यदादिन इद्वाः प्रदर्शकस्य  
च पुरावृत्तपुस्तके लिखिताः किं न विद्यन्ते? रिहवियामयारवियामयो  
१६ मध्ये निवृत्युद्गमासीत् । अनन्तरं रिहवियामः स्थापितगणहव महानित्रां  
गता दायूदूनगरे भृशाने स्थापितः । अनन्तरं तस्य तनयो उवियस्तस्य  
पदेन राजत्वं प्राप्तः ।

13

## १३ चत्योदग्गोऽध्यायः ।

१ यारवियामेन सप्तम् अवियस्य योधनं ४ यारवियामं प्रत्यवियस्य कथनं १३ परमे-  
श्वरे विश्वासाद् अवियस्य जयः २१ अवियस्य भार्यापुच्चादीवां कथनं ।

१ यारवियामस्य वृपस्थायादशे राजत्ववत्सरे उवियो विह्वदाजनपदे  
२ राजा बभूव । तेन चीन् वत्सरान् यावद् यिरूप्तालमे राजत्वम् अक्रि-  
यत, गिवियानिवासिन ऊरोयेलस्य मीखायानामिका दुहिता तस्य  
३ मातासीत् । अविययारवियामयो मध्ये युद्धम् आसीत् । अवियस्तुर्लक्ष्मै-  
रभिरुचितै र्बलवद्धि योद्भुभिः समरसज्जां चकार, किञ्च यारवियामो  
५ इष्टभिर्लक्ष्मैरभिरुचितै र्बलवद्धि योद्भुभिस्तस्य विरुद्धं रणसज्जां चकार ।  
६ ४ अपरम् अविय इफूयिमपर्वतस्थिसिमारवियमाख्यस्य शिलोच्चयस्योपरि  
तिष्ठन् व्याजहार है यारवियाम है निखिलेसायेलीयलोकाः, मदीय-  
७ वचनं निष्ठामयत । इच्छायेलः प्रभुः परमेश्वर इच्छायेलीयराजत्वपदं  
सदाकालार्थं दायूदे दत्तवान् अर्थाद् अमोघनियमेन तस्मै तस्य वंशाय  
८ च दत्तवान् इति युधाकं परिज्ञानं किमुचितं नहि? तथापि दायूदः  
सुतस्य सुलेमन एकः किङ्गरो यो निवाटस्य तनयो यारवियामः स  
९ उत्थाय निजप्रभोरधीनताम् अस्तीकृतवान् । अपरं च च्छला दुयाच्च लोका-  
स्तदीयपद्मे मिलिता सुलेमनः सुतस्य रिहवियामस्य विरुद्धं बलवन्तो  
बभूवुः । तदानीं रिहवियामस्तरणः कोमलबुद्धिश्वासीत् तेषां विरुद्धं  
१० कठोरो नाभवत् । इदानीं यूयमपि दायूदो वंशस्य इस्तगतं परमेश्वरीय-  
राज्यं पराजेतुं मतिं कुरुथ । यूयं बहुव आच्चे यौ गोवत्सौ यारवियामेन

युद्धाकं देवतार्थं निर्मितौ तावपि युद्धाभिः सह विद्येते । युद्धाभिः पर- ८  
मेश्वरीययाजकान् चर्थतो हारोणवंशान् लेवोयांच्च दवयित्वा किम् इतर-  
देशस्यजातिभिरिच खेषां क्वते याजका न नियुक्ताः? यः कस्त्रित् तरुणम्  
एकं वृषभं सप्त मेषांच्च बलित्वेन दत्त्वा पवित्रीकृतो भवितुम् आग-  
च्छति स तद्योरनीश्वरद्यो द्योजको भवति । किन्तु परमेश्वर एवास्माकम् १०  
ईश्वरोऽस्ति, वयं तं न पर्यायजाम, किञ्च परमेश्वरस्य परिचर्याकारिण्यो  
हारोणवंशीया याजका लेवोयाच्च निजनिजकार्यम् अनुतिष्ठन्ति, परमे- ११  
श्वरमुद्दिश्य प्रतिपातः प्रतिसन्ध्यच्च हेमार्थकर्बलिदानं कुर्वन्ति सुगन्धिधू-  
पान् ज्वालयन्ति च, किञ्च निर्मलदार्ढासनोपरि दर्शनोयपूर्यपूर्यान् निदधते  
अपरं प्रतिसन्ध्याकालं ज्वालयितुं दीपैः समं कनकमयदीपदत्तम् आसा-  
दयन्ति, वतो वयं खेषां प्रभुना परमेश्वरेण निरूपितं कार्यं कुर्माः, किन्तु  
यूथं तं पर्यायत । पश्यतास्माकं सज्जायो भूर्ज्ञि ईश्वरस्ततः परं तस्य १२  
याजका युद्धाकं विरुद्धं धोस्नादं कर्तुं शब्दकादिश्चत्तुर्यच्च विद्यन्ते,  
तस्माद् हे इस्वायेलीयलोकाः खेषां पूर्वपुरुषाणां प्रभोः परमेश्वरस्य  
विशद्धं समरं मा कुरुत यतस्तस्मिन् क्वते यूथं क्वार्था न भविष्यथ ।

अपरं यारवियाम एकं प्रच्छन्नं सैन्यसंघं तेषां पञ्चात् प्रेषयामास, १३  
तस्य लोका यिङ्गदावंशीयानाम् अग्राचासन् प्रच्छन्नसङ्घच्च पञ्चादासीत् ।  
अनन्तरं यिङ्गदाया लोका मुखं परावृत्य खेषाम् अग्ने पञ्चाच्च समर- १४  
विक्रेत्रं परमेश्वरस्य सन्दिधौ प्रार्थनां चक्रः याजकाच्च तूरी वादयाच्चक्रः ।  
ततो यिङ्गदाया लोकाः सिंहनादम् अकुर्वन् तेषु सिंहनादं कुर्वत्सीश्वरो १५  
इवियस्य यिङ्गदाया लोकानाच्च सम्भेदे यारवियाम निखिलेस्वायेलीय-  
वंशच्च समाजघान । तत इस्वायेलीयवंशीयेषु यिङ्गदाया लोकानाम् १६  
अग्रात् पलायमानेष्वीश्वरस्तान् तेषां करेषु समर्पयामास । तस्माद् १०  
अवियस्तस्य लोकाच्च महाहृननेन तान् आजम्बः । तत इस्वायेलीयानां  
पञ्चलक्ष्माणश्चभिरुचिता मनुजा हृताः । तस्मिन् समय इस्वायेलीयवंशीया १८  
अवनता यिङ्गदावंशीयात्मु प्रटाक्कमिणो बभूवुः, यतस्ते खेषां पिटलो-  
कानां प्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाच्चक्रः । अनन्तरम् अवियो यारवियामस्य १९  
पञ्चाद् धावन् तस्य कतिपयनगराण्यर्थतो वैथेलं तदीयग्रामांच्च विश्नानां  
तदीयग्रामांच्च इफ्फाणं तदीयग्रामांच्च वशीचकार । एतस्यावियस्य जीव- २०  
नकाले यारवियामः पुन बैत्वान् न बभूव, शेषे स परमेश्वरेणाहृते  
निधनं लिभे ।

११ अनन्तरम् अविद्य उत्तरोत्तरं पराक्रमी भवन् चतुर्दश जाया युवाह  
१२ ततस्य द्वाविंशतिः सुताः षोडश दुहितरच्च यज्ञिरे । एतस्याविद्यस्या-  
वशिष्टाः क्रियास्तस्य चरित्रम् उपदेशकथाच्च भविष्यद्वादिन इदो ग्रन्थे  
लिखितानि किं न विद्यन्ते ?

14

## १४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ आसाः सुरपूजानिवारणं ह दुर्गैः सैन्यैश्च राजत्वमिश्रीकरणं ह परमेश्वरस्य साहा-  
येन रिपूणां पराजयः ।

- २ अनन्तरम् अविद्यः खपित्वगण इव महानिद्रां गतो लोकै र्द्यूद्गनगरे  
श्मशाने स्थापितच्च, तस्य पुत्रं आसात्तु तस्य पदे राजा बभूव । अपरं तस्य  
२ राजत्वकाले जनपदो दश वस्त्रान् यावत् निर्विरोधो उत्तिष्ठत् । स  
आसा निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षात् उत्तमं सरलच्च कर्म समाचरत् ।  
३ स इतरदेवानां वेदो भृगुस्थानानि च दवयाच्चकार प्रतिमूर्तीं वैभञ्ज  
४ चैत्रवक्त्रान् चिच्छेद च । स यिङ्गदावंशं निजपितॄलोकानां प्रभोः पर-  
५ मेश्वरस्यान्वेषणं तस्य व्यवस्थाविधीनां पालनच्चाज्ञापयामास । अपरं स  
यिङ्गदाया निखिलनगराणां मध्यात् भृगुस्थानान्यादिव्यप्रतिमूर्तीच्च  
दवयाच्चकार तेन तस्य साक्षात् देशो निर्विरोधो बभूव ।
- ६ परमेश्वरेण तस्मै शान्तौ इत्तायां देशः स्तेषु आसोत् तस्मिन् समये  
समरो नाभवत् तस्मात् स यिङ्गदादेशे प्राचीरवेष्टितानि नगराणि नि-  
० र्मापयाच्चकार । अपरं स यिङ्गदावंशम् अवोचत्, वयम् एतानि नग-  
राणि निर्माय चतुर्दिक्कु प्राकारान् दुर्गाणि कपाटान्यर्गलानि च निर्मा-  
पयामः, यतो वयं स्तेषां प्रभोः परमेश्वरस्यान्वेषणं कृतवन्तस्मात् जन-  
पदो उद्याप्यस्माकं वशे तिष्ठति, अस्त्राभिस्तस्यान्वेषणं कृतं तत्कारणात् सो  
८ उसम्यं चतुर्दिक्कु प्रान्तिम् अददात् । अपरं ते नगराणि निर्माय कृतार्था  
९ च बभूवः । तस्य आसाः सैन्यमध्ये यिङ्गदावंशस्य चीणि लक्षाणि फलक-  
शूलधारिणो मानवाः, विन्यामीनवंशस्य चाशीतिसहस्राधिके द्वे लक्षे  
१० चर्मचापधारिणो मानवा आसन् सर्वं इमे वीर्यवन्तो नराः ।
- ११ अनन्तरं कृशदेशीयः सेरहस्तेषां विरुद्धं दशलक्षाणि सैन्यानि चीणि  
१२ शून्दनांच्च सङ्क्रिनः कृत्वागत्य मारेशायाम् उपस्थितः । तत  
आसा तस्य विरुद्धं युद्धयाचायां कृतायां तौ मारेशाया निकटस्थायां

सिकाथ्योपत्यकायां यूहरचनां चक्रतुः । अपरम् आसा निजप्रभोः ११  
 परमेश्वरस्य सन्निधौ निवेदयन् जगाद्, हे परमेश्वर बलवतो बलही-  
 नस्य वा साहाय्यकरणे तव कोऽपि प्रभेदो नास्ति । हे अस्माकं प्रभो  
 परमेश्वर, अस्माकं साहाय्यं कुरु; वयं त्वयि प्रत्याशां कुर्वन्तस्त्वत् नाम  
 गृहीत्वा जनताया एतस्यः प्रतिकूलम् आगच्छाम, त्वमेवास्माकं प्रभुः  
 परमेश्वरोऽसि, तव विरुद्धं मर्याः पराक्रमिणो न भवेयुः । ततः १२  
 परमेश्वर आसा यिह्वदावंशस्य च समुखे तान् कूशीयान् आजघान,  
 कूशीयाच्च पत्तायनं चक्रुः । अपरम् आसास्तस्य सङ्गिनो लोकाच्च १३  
 गिरारं यावत् तेषां पञ्चाङ्गावन्तो वब्रजुः, ततः कूशीयानाम् एतादृशो  
 निपातोऽभवद् यत् ते मुन जीवितुं नाशकुवन्, यतो हेतोस्ते परमे-  
 श्वरस्य तदीयस्त्वयानाच्च समुखे भयाः । अपरं तेषां बहूनि इवाणि  
 लुणितानि । अनेन प्रकारेण निखिलानां मानवानां परमेश्वरात् १४  
 साध्वसे संजाते ते गिरारस्य चतुर्दिक्ख्यानि नगराणि सर्वाण्णाहत्य  
 लुणितामासुः । तत्र स्थाने प्रभूतं लोठनं बभूव । अपरं ते तेषां पश्चनां १५  
 शाला अपि विनाश्य प्रभूतान् मेषान् महाङ्गांचापहृत्य यिह्वशालम्  
 प्रत्याजमुः ।

15

## १५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ प्रदर्शकस्यामरिथम् बावतं तस्य वचनकारणात् मनुजै नियमस्य शपथस्य च  
 करणं १६ सुरपूजनकरणकारणाद् राजा पदच्युतिः १८ निवेदितवसूनां मन्दिर  
 आनयनच ।

अनन्तरम् आदेदस्य तनयोऽस्त्रिय ईश्वरस्यात्मनाविष्टो भूत्वा आसा १  
 साक्षात् कर्तुं वह्विर्भूय तं बभाषे, हे आसा हे यिह्वदाविन्यामीनवंशयोः २  
 सर्वे लोकाः, यूयं मम वचनं निशामयत्, यूयं यावत् परमेश्वरस्य सन्निधौ  
 स्यास्यथ, तावत् स युग्माकं सहायो भविष्यति, अपरं यदि तं गवेषयच्चे  
 तर्हि स युग्माभिः प्राप्यो भविष्यति किन्तु यदि युग्माभिः स व्यज्येत तर्हि  
 तेनापि यूयं व्यक्षच्चे । पूर्वम् इस्त्रायेलवंशा बज्जकालं सत्येश्वरहीनाः शि-  
 द्धक्याजकहीनाः यवस्थाहीनाच्च स्थित्वा खदुर्दशासमये यदेस्त्रायेलः प्रभुं ३  
 परमेश्वरं प्रति परावृत्य तम् अन्वैक्षन्, तदा स तैः प्राप्ये । तस्मिन् ४  
 समय वह्विरभ्यन्तरच्च गमनागमनकारिणां किञ्चन मङ्गलं नाभवत् ५  
 किञ्च सर्वदेशवासिनां बज्जविधः लेशो उजायत । एका जातिरपरां ६

जातिम् एवत्त्वं नगरम् अन्यत् नगरं व्यनाश्वयत् । यत ईश्वरः सर्ववि-  
० धविष्यद्या तान् अक्लिश्वात् । किन्तिवदानीं यूयं साहसिनो भवत युध्याकं  
हस्ता दुर्बला न भवन्तु यतो युध्याकं कार्याणि सकलानि सन्ति ।

८ भविष्यदादिन ओदेदस्यैतानि भविष्यदाक्यान्यासा निश्चयं साहसं  
लभ्या यिङ्गदाविन्यामीनवंशयो निखिलदेशाद् इक्रुयिमपर्वते च यानि  
नगराणि वशीकृतवान् तेभ्यो दृश्याह्वाः प्रतिमूर्त्तीं दर्वयाच्चकार, परमेश्व-  
रीयालिङ्गस्य सम्मुखस्थायाः परमेश्वरीयाया वेद्या जीर्णोऽपारं कार-  
९ यामास च । अनन्तरं स यिङ्गदाविन्यामीनवंशयोः सर्वान् मनुजान्  
इक्रुयिममिनश्चिन्मियोनवंशेभ्यः समागतांश्च तेषां प्रतिवासिनः सम्मे-  
लयामास, यतत्त्वस्य प्रभुः परमेश्वरत्त्वस्य सहायो विद्यत इति दिलोक्य  
१० बहुवो लोका इच्छायेल्देशाद् आगत्य तस्य पक्षा बभूवुः । चासा राज-  
११ त्वस्य पञ्चदशवत्सरस्य छत्रीये मासे ते यिङ्गशालमे सममिलन् । अपरं  
तैरानीतिलोकितदद्याणां मध्यात् सप्तशतानि दृष्टभाः सप्तसहस्राणि  
१२ मेष्वाच्च परमेश्वरमुद्दिश्य तस्मिन् समये बलिरूपेणा ददिरे । अपरं खेषां  
निखिलान्तःकरणे निखिलमनोभित्त्वं खेषां पिण्डिकानां परिवर्टनं पर-  
१३ मेश्वरं गवेषयितुं ते नियमो उकारि । अपरं महान् द्वुदो वा पुरुषो  
नारी वा भवेत् येन केनचिद् इच्छायेतः प्रभुः परमेश्वरो न गवेषयिष्यते  
१४ स हन्तय एव नियमो उकारि । त उच्चैःखरेण सिंहनार्द कुर्वन्तस्तुर्दीः  
१५ इड्डानि च वादवन्तः परमेश्वरस्य साक्षात् शपथं चक्रिरे । एतस्मिन्  
शपथे यिङ्गदा: सकलमनुजा आनन्दं चक्रिरे यतः सर्वान्तःकरणैः समं  
प्रपथं छत्रा सम्पूर्णाकाङ्क्षया च तं गवेषयित्वा स तैः प्राप्ते । अपरं पर-  
मेश्वरस्यतुर्दिक्तु तेभ्यो विश्वाम ददिवान् ।

१६ अपरम् चासा वृपस्य पितामही माखापि तेन राज्ञीयदाद् अंशिता,  
यतः सा चैत्रवत्त्वस्य मूले प्रतिमूर्त्तिमेकां स्थापयाच्चकार, अपरम् चासा-  
स्तस्याः प्रतिमूर्त्तिम् उच्छित्य चूर्णयामास किञ्चेष्टतटिन्यास्तटे दाहया-  
१७ मास च । भगुस्यानानोखावेलो मध्यात् न दूरीकृतानि, तथाप्यासा  
यावज्जीवनं सरलमना चासीत् ।

१८ अपरं तस्य जनको यानि पावितवान्, स खयस्त यानि पावितवान्  
तानि रजतकनकानि भाजनानि चेश्वरस्य मन्दिरे तेन निहितानि ।  
१९ एतस्यासा राज्ञो उधिकारस्य पञ्चचिंशं वत्सरं यावत् समरो नाभवत् ।

16

## १६ षोडषोऽध्यायः ।

१ अरामोद्याणाम् उपकाराद् आसा राजा वाशा भपते: पराजयः ७ तिरखास्त्रिप्रद-  
र्शकस्य नेन कारणे हे निधानं ११ पादरोगसमये नेनेच्चरं विहाय वैद्यानां गवेषणं  
१३ तस्य निधनं ग्नशाने स्थापनच्च ।

अनन्तरम् आसा राजा उधिकारस्य घट्त्रिंश्वत्सर इखायेलीयो नह- १  
पति वाशा यिङ्गदा विश्वदं गत्वा, कश्चित्त्रिंश्व यिङ्गदादेशीयभूपतेरा-  
साः पक्षीयो भवितुं यज्ञ पारथेत् तदर्थं रामतनगरं द्रष्टवितुम् उपच-  
क्रमे । तत आसाः परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजनिवेशनस्य च भागडागारेभ्यो २  
रजतकनकानि वहिकृत्य दम्मेषकनिवासिनो उरामोयनरपते र्विन-  
हृददस्य सत्त्विर्धं प्रेषयित्वा जगाद् त्वया सह मम त्वतिच्चा च सह ३  
मतितु र्वियमो विद्यते, पश्चाहं तव समोपं रजतहेमानि प्रहिण्योमि,  
चत इखायेलीयनपति वाशा यन्मत्तो उपसरेत् तदर्थं तेन सह तव ४  
यो नियम आस्ते स त्वयागत्य भज्यतां । ततो विनहृदद आसाराजस्य ५  
बाक्यं गृहीत्वा निजबलानाम् अध्यक्षान् इखायेलीयदेशस्यनगराणां वि-  
रुद्धं प्रेषयामास, ते त्वयोनं दानम् आवेलमयिमं नपालिदेशस्यवित्तनग-  
राणि च वशीचकिरे । वार्त्तामिभानि प्रश्नम् वाशा रामतनिर्माणात् निवृत्य ६  
खराये तस्यौ । अनन्तरम् आसा नरपति र्यिङ्गदादेशीयान् सर्वान् ७  
सङ्क्रन्तस्यकार, ततो वाशा यत् रामतनगरं निरमाययत् तस्य पाषाण-  
काष्ठेषु तैरपहृतेषु स तद्वारा गेवां मिस्याच्च निर्मापयामास । ८

तस्मिन् समये प्रदर्शको हनानि र्यिङ्गदादेशस्य राज्ञ आसाः सत्त्विर्धम् ९  
आगत्य कथयामास त्वं निजप्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाम् अकुर्वन् अरामी-  
यनरपतौ प्रत्याशामकरोरेतत्कारणाद् अरामीयनरपते बैलानि तव १०  
इखाद् उद्भारं प्राप्युः । कृशीया लूबीयाच्च मनुजा रथानाम् अश्वार्य-  
हिणाच्छातीव बाड्ल्यात् किं महासैन्यानि नासन्? तथापि त्वया परमे-  
श्वरे प्रत्याशाकरणात् स तान् तव हस्ते समर्पयाच्चकार । यतः परमेश्वरं ११  
प्रति सरलान्तःकरणान् मानवान् बलवतः कर्तुं तस्य दृष्टि वसुन्धरायाः  
सर्वस्थानं पर्यटति । अत्र त्वयाज्ञानस्य कर्म क्षतं यत इतः परं त्वां प्रति  
युद्धानि समुपस्थास्यन्ति । तदानीम् आसास्तस्मै प्रदर्शकाय प्रकृप्य तं १२  
कारागृहे स्थापयाच्चकार यतः स तद्वचनात् कोपयुक्तो बभूव । अपरं  
तस्मिन् समय आसाः प्रजानाम् अपरान् कतिपयलोकान् प्रति दै-  
रात्यं चकार ।

- ११ एतस्यासा आद्यन्तं कर्म यिह्वदादेशीयानाम् इखायेष्टदेशीयानाच्च  
 १२ नरपतीनां पुरावत्पुस्तके लिखितं विद्यते । एतस्यासा अधिकारस्योन-  
 चत्वारिंशत्पत्तरे तस्य पादरोगे जाते उत्तीव धीडा बभूव तथापि स  
 रोगस्य समये उपि परमेश्वरस्य गवेषणम् अकृत्वा वैद्यानां गवेषणं चकार ।  
 १३ अनन्तरम् आसा, खपिटगण्डेन सह महानिंद्रां गतः । राज्याधिका-  
 १४ रस्यैकचत्वारिंशत्पत्तरे तस्य प्राणविद्योगो बभूव । ततः स दायुदो नगरे  
 सायं यं श्रवाधारम् अखन्त् तन्मध्ये मनुजात्तं निदधिरे । तत्र गन्ध-  
 वणिजां क्रियया कृतैस्त्वैलादिसुगन्धिद्रव्यैः परिपूर्णायां श्रव्यायां तं श्राय-  
 यामासुक्तस्य छते महाधूपदाहं चक्रुच्च ।

17

## १७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ यिह्वाशाफटस्य तुराजत्वं ० यिह्वदोथमनुजानां शिक्षार्थं लेवीयानां याजकानाच्च  
 प्रेषणं १० वृपतये लोकानाम् उपायनदानं १२ तस्योन्नतेः सेनापतीनां सैन्यानाच्च  
 कथनं ।
- १ अनन्तरम् आसाः पदेन तस्य सुतो यिह्वाशाफटो राजत्वं प्राप्येद्याये-  
 १ लीयानां विरुद्धम् आत्मानं बलवन्तं चकार । स यिह्वदादेशस्य सर्वेषु  
 प्राकारवेदितवर्गरेषु सैन्यानि स्थापयाच्चकार, अपरं यिह्वदाजनपदे-  
 तस्य जनकेनासा वशीकृतेव्यक्तिमदेशस्थनगरेषु च सैनिकान् अस्या-  
 ए प्रयत् । अपरं परेश्वरो यिह्वाशाफटस्य सहायो बभूव, यतः स निज-  
 पूर्वपुरुषस्य दायुदः पुरातनमार्गेव्यचरत् । स वास्त्वेवान् न गवेषयाच्च-  
 ४ कार, किन्तु निजपूर्वपुरुषस्येश्वरं गवेषयन् तस्य विधीन् समाचरत्,  
 ५ स इखायेष्टोयोकानां क्रियानुरूपम् आचारं न चक्रवान् । तसात्  
 परमेश्वरस्तस्य करे राजत्वं ब्रह्माच्चकार, तेन यिह्वदादेशीयाः सर्वे  
 यिह्वाशाफटायोपायनम् अददुः । इत्यं तस्यैश्वर्यं गौरवच्च भृशं वृधे ।  
 ६ अपरं परमेश्वरीयवर्त्मनि तस्यान्तःकरणम् आसज्यत ततो हेतोः स  
 भृश्यानानि चैत्यतर्हंच यिह्वदादेशमध्याद् दवयाच्चकार ।  
 ० अनन्तरं तस्य राजत्वस्य लतीयवत्पत्तरे स यिह्वदादेशस्थनगरेषु पदेषु  
 विनहयिल ओवदियः सिखरियो निधनेलो भीखायच्चेतेषां खकीयलो-  
 चाथक्षाणां समीपं निदेष्टं प्रेषयाच्चकार । अपरं शिमयियो निधनियः  
 सिवदियो उसाहेलः शिमीरामोतो यिह्वानायनो उदोनियः टोवियः  
 टोवादनियच्चैते लेवीयास्तेषां सङ्गिनाविलोग्रामायिह्वारामौ याजकौ

च तेषां सहाया बभूवुः । ततस्ते यिह्वदावंशम् उपादिशन् । परमेश्वरस्य ८  
यवस्थापुस्तकम् आदाय ते यिह्वदादेशस्य कृत्स्नग्रहणं पर्यटन्तो मनु-  
जान् उपादिशन् ।

ततो यिह्वदादेशस्य चतुर्दिक्स्यराघुनिवासिनः परमेश्वरेण चासिता १०  
यिह्वाशाफटेन साकं समरं न चक्रुः । परन्तु पिलेषीयानां कतिपयलोका ११  
यिह्वाशाफटस्य सन्निधिम् उपायनं राजकरार्थकं रजतञ्चानिन्युः । आर-  
बीयाच्च तस्य सन्निधिं पशुनिवह्म् अर्थतः सप्तशताधिकसप्तशताख्याणि  
मेषान् सप्तशताधिकसप्तशताख्याणि छागांच्चानिन्युः ।

अनेन प्रकारेण यिह्वाशाफटो निलं वर्डमानो महामहिमा भवन् १२  
यिह्वदादेशे दुर्गाणि भारङ्गामार्थनग्राणि च निरमापयत् । अपरं १३  
यिह्वदादेशस्यनगरेषु तस्य प्रभूता सम्यद आसन् यिरूशालमे च तस्य  
योद्धारो वीरमनुजाच्चातिष्ठन् । तेषां पितृवंशानुसारेण तेषामियं १४  
सङ्क्षा, यिह्वदावंशीयसहस्रपतीनां मध्ये मुख्यो वाहिनीपतिरदः, तेन  
साकं चीणि लक्ष्माणि महाबलवन्तो योद्धार आसन् । तस्य न्यग् यिह्वे- १५  
हानो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकम् अशीतिसहस्राधिके है लक्ष्मे  
मनुजा आसन् । तस्य न्यग् आत्मदानेन परमेश्वराय निवेदितः सिखे: १६  
सतो इमसिदो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं है लक्ष्मे महाबलवन्तो  
मनुजा आसन् । विन्यामीनवंशमध्य इलीयादानामको महाबलवान् १७  
एको वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं है लक्ष्मे धनुःफलकधरा मनुजा  
आसन् । तस्य न्यग् यिह्वावदो वाहिनीपतिरासीत् तेन साकं सम- १८  
रार्थं सुसज्जा अशीतिसहस्राधिकं लक्ष्मे मनुजा आसन् । क्षितिपतिः १९  
कृत्स्नयिह्वदादेशस्य प्राकारवेष्टितेषु नगरेषु यान् निदधे तान् विना  
कोका इमे क्षितिपतेः परिचर्याम् अकुर्वन् ।

18

## १८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ आहावेन समं यिह्वाशाफटस्य नैव्यं २ तेन साकं रासोत्तमिलियदे गमनं सीखायस्य  
भविष्यद्वादिनः काराग्निं निधानं २८ समरे आहावस्य इतत्वं ।

अपरं यिह्वाशाफटो महैश्वर्यवान् महामहिमा च भूत्वा आहावेन साकं १  
मैत्री चकार ।

कतिपयवत्वरेभ्यः परं स श्रीमिद्वेण आहावस्य सन्निधिं जगाम, २

तत् आहावस्तस्य तत्सङ्गिनां मनुजानाच्च निभित्तं बद्धन् मेषान् दृष्टमांच्च  
मारुयाच्चकार रामोतगिलियदे युद्धयाचाकरणाय तं प्रवर्त्तयामास च ।  
८ इखायेलीयः क्षितिपतिराहावो यिह्वदादेशीयनरपतिं यिहोशाफटं  
प्रप्रच्छ, त्वं किं मया समं रामोतगिलियदं गमिष्यसि? ततः स व्याजहार  
त्वम् अहस्त समानौ तव लोका मम लोकाच्च समानास्ततो वयं समरे  
९ तव सहाया भविष्यामः । अनन्तरं यिहोशाफट इखायेलीयं महीप-  
तिम् उवाच, विनये ऽहम् एतस्मिन् परमेश्वरस्योत्तिः का साद्य त्वया  
१० एत्यतां । तत् इखायेलीयो राजा चतुःशतानि भविष्यदादिनः संगृह्य  
प्रप्रच्छ युद्धार्थं रामोतगिलियदं किम् आवाभ्यां गन्तव्यं किं वा ततो मया  
निवर्त्तिवयं? तदानीं त ऊचुः, भवता गम्यताम् ईश्वरो वृपते हृस्ते तत्  
११ समर्पयिष्यति । अनन्तरं यिहोशाफटः प्रप्रच्छ यो ऽस्माभिः प्रबृंशक्यते  
१२ ताटशः परमेश्वरस्यापरः कोऽपि भविष्यदादी किमत्र न विद्यते? तदा-  
नीम् इखायेलीयो वृपो यिहोशाफटं जगाद वयं येन परमेश्वरं प्रबृं-  
यारुयामलाहशो ऽपर एको जनो विद्यते, क्रिन्त्वहृं तम् ऋतीये यतः स  
१३ मामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं कदाच न वदति, यिस्तस्य पुक्तो  
मीखाय इति तस्य नाम । ततो यिहोशाफटो व्याजहार, नरपतिनैता-  
१४ दृशं वाक्यं न गदयतां । तदानीम् इखायेलीयो वृपः संगृहस्याध्यक्षमेकम्  
१५ आहृय समादिदेश यिस्तस्य तनयं मीखायं त्वरितम् अचानय । अपरम्  
इखायेलीयो राजा यिह्वदादेशीयो यिहोशाफटो राजा च राजक्रोय-  
परिच्छदभूयितौ शोमिरोणस्य पुरद्वारनिकटस्य समानस्याने खसिंहास-  
नयोरुपविद्यावास्तां ते सर्वे भविष्यदादिनस्य तयोः सम्मुखे भविष्यद्वचनम्  
१६ अक्षययन् । विशेषतः खिनानाहस्य सुतः सिदिकियो लोहमये प्रदक्षे  
निर्माय कथयामास, परमेश्वर इमां वाणीं वदति, एताभ्यां त्वम् अरा-  
१७ मीयान् निःशेषं यावद् आहनिष्यसि । अपरे सर्वे भविष्यदादिनेऽपि  
तथैव भविष्यद्वक्येनाकथयन् त्वं रामोतगिलियदं गत्वा छतार्थी भव  
१८ परमेश्वरेण तत् वृष्टयते: करगतं कारिष्यते । अपरं यो दूतो मीखायम्  
आङ्गातुं गतवान् स तं बभाषे पश्य सर्वे भविष्यदादिन एको जन इव  
१९ नरपते: शुभवचनं गदन्ति, अतो मया विनीयते त्वमपि तेषामेकजन इव  
२० वचो ब्रूहि शुभवाकं भाष्यत्वं च । ततो मीखायो ऽवदत्, अहं परमेश्व-  
रस्यामरत्वस्य शपथं छत्वा वदामि, मदीयेश्वरो मां यद् आदेष्यति, तदेव  
२१ मया कथयिष्यते । अनन्तरं तस्मिन् नरपते: सविधमागते वृपस्तं प्रप्रच्छ

हे मीखाय युद्धार्थम् आवाभ्यां रामोतगिलियदं गन्तव्यं किं वा ततो निवर्त्तिव्यं? ततः स बभाषे, युवां गत्वा छतार्थी भवतं तत्रवलोका युवयोः करेषु समर्पयिष्यन्ते । अनन्तरं राजा तं जगाद त्वं परमेश्वरस्य १५ नाम्ना सत्यं विनापरं किमपि मां न वदिष्यस्येतदधि कतिवारान् भया शूपर्थं कारविष्यसे? ततः स कथयामास, अहम् इस्तायेलीयान् १६ सकललोकान् अस्त्वाकान् मेघानिव शिलोचयोपरि विकीर्णान् अपश्यं, ततः परमेश्वर उक्तवान् एतेषां सामी नात्ति, एकैक्रो जनः सं सं निवेश्यन् कुशलेन परावृत्य व्रजतु । अनन्तरम् इस्तायेलीयः द्वितिपो यिहो १७ शापटं व्याजहार, स मामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं न वदिष्यतो- व्यहं किं पूर्वं तुभ्यं नाकथयं? अनन्तरं मीखायो बभाषे युवाभ्यां १८ पारमेश्वरं वचो निश्चयतां । अहं सिंहासनोपविष्टं परमेश्वरं तस्य दक्षिणवामपार्श्वयो दंडायमानं स्वर्गीयं सकलसैन्यव्यापश्यं । परमेश्वर १९ उदितवान्, इस्तायेलीयो नरपतिशाहावो यथा रामोतगिलियदं गत्वा यतेत् तथा कस्तु भमयिष्यति? तत एको जन एकं प्रकारम् अपरो जनस्वान्यं प्रकारं कथितवान् । अनन्तरम् एक आत्मा समागत्य परमे- २० श्वरस्य समक्षं तिष्ठन् कथितवान्, अहं तं भमयिष्यामि । परमेश्वर उदितवान्, केन? स जगाद, अहं गत्वा तस्य निखिलभविष्यदादिनां २१ वदनेषु मृषावादक आत्मा भविष्यामि । तदानीं तेन गदितं त्वं तं भमयिला जयो भविष्यसि, वहि निर्याय तदेव कुरु । अनेन प्रकारेण २२ पश्य परमेश्वरस्त्वैतेषां भविष्यदादिनां वदनेषु मृषाभाषकम् आत्मानं निहितवान् किन्तु परमेश्वरेण तामध्यमङ्गलं निश्चितं । तदानीं खिना- २३ नाहस्य स्रुतः सिदिकियो निकटम् आगत्य मीखायस्य गण्डम् आहव्य जगाद, परमेश्वरोय आत्मा त्वां सम्भाषितुं मम समीपात् केन मार्गेण गतवान्? मीखायो गदितवान् पश्य यस्मिन् दिने त्वं प्रच्छन्नत्वार्थं गर्भा- २४ गारं प्रवेश्यसि तस्मिन् दिने तद् भोत्स्यसे । अनन्तरम् इस्तायेलीयो नर- २५ यतिशादिदेश यूद्यमीखायं द्विला नगराधक्षामेनस्य राजपुत्रस्य योद्या- शस्य च समीपं नयत । अपरं ताभ्यां कथयत, भूपतिरिमां वाचं गदति, २६ एनं कारागारे बधीतं यावच्चाहं चेमेण परावृत्य नामिष्यामि तावद् एनं दुःखरूपमन्त्रं भोजयत दुःखरूपं तोषं पाययतच्च । ततो मीखायो २० जगाद यदि त्वं चेमेण परावृत्यागमिष्यसि, तर्हि परमेश्वरो मया न भा- षते । अनन्तरं स उदितवान्, हे लोकाः सर्वे यूयम् अत्र मनासि निधञ्जं ।

१८ अनन्तरम् इस्तायेलीयो वृपो यिङ्गदादेशीयो यिहोशाफटो वृपच्च  
 १९ रामोतगिलियदं जग्मतुः । ततः परम् इस्तायेलीयक्षितिपो यिहोशा-  
 फटम् आचक्षते अहं क्लबेशं धारयन् समरं प्रविशामि तत्त्वं निजं  
 परिच्छदं परिधेहि । अनन्तरम् इस्तायेलीयभूपतिना क्लबेशे धारिते  
 २० तौ समरं प्रविविश्टुः । ततः पूर्वम् अरामीयो महीपतिः स्कीयान्  
 रथाधक्षान् इत्याज्ञापयामास यूयं केवलम् इस्तायेलीयनरपतिं विना  
 २१ तुदेण महता वापरेण केनापि समं न युध्यत । ततस्ते रथाधक्षं र्यिहो-  
 शाफटं निरीक्ष्योक्तम् एष एवेस्तायेलीयो वृपतिरिति, ते तु तेन समं  
 घोडुम् उपाक्राम्यन्, किन्तु यिहोशाफटेन प्रोचैःस्वरे कृते परमेश्वरस्तम्  
 २२ उपकृतवान्, अपरम् ईश्वरस्तस्य सन्निधितस्तान् निवर्त्यामास । स  
 इस्तायेलीयो भूपति नहीति दृष्टा रथाधक्षास्तस्यानुगमनात् निवृत्तिरे ।  
 २३ अनन्तरम् एकेन जनेन लक्ष्यं विना धनुर्मुणमाक्षयेस्तायेलीयो नर-  
 पति वर्मणः सन्धिष्याने प्रेरेणाहृतः । ततः स निजं सारथिं बभाषे  
 २४ त्वं कर्तौ परावर्त्य एतत्नामध्यात् मां नय, व्यथितो उहमभवं । तस्मिन्  
 दिवसे तुमूलं समरं बभूव, इस्तायेलीयो वृपच्चारामीयाणां विरुद्धं  
 सन्ध्याकालं यावत् स्थन्दने तस्मै, किन्तु सूर्ये उल्लं गते स निधनं प्राप ।

19

## १९ ऊनविंशोऽध्यायः ।

- १ यिहोशाफटे स्त्रीयराण् प्रत्यागते भविष्यदादिना येऽना तस्य भर्त्वना ४ विचारयि-  
 त् प्रति तस्योपदेशनं ८ लेखोधान् याजकांशं प्रति तस्योपदेशकथनत्वं ।
- २ अनन्तरं यिङ्गदादेशीयन्तपतौ यिहोशाफटे क्लेशेण यिरुशालमे  
 ३ निजभवनं गतवति हनानेः सुतः प्रदर्शको येऽन्त्वं साक्षात् कर्तुं व्रजित्वा  
 नरपतिं यिहोशाफटं याजहार त्वया किं दुर्घारित्र उपकर्त्यः? पर-  
 मेश्वरदेविषु वा प्रेम कर्त्यः? एतत्वारण्यात् परमेश्वरस्य कोपस्वयि-  
 ४ वर्तते । तथापि तत्र कानिचित् सत्कर्माण्यभवन् त्वं जनपदात् चैत्रतरुण-  
 दवितवान् ईश्वरस्यान्वेषणार्थं मानसं सुस्थिरं कृतवांच्च ।
- ५ अनन्तरं यिहोशाफटो यिरुशालमे वसति चकार, अपरं विश्वेवाम्  
 आरभेष्टुयिमधराधरं यावत् प्रजानां मध्ये पुनः पुनः पर्यटन् तेषां  
 ६ पूर्वपुरुषाणां प्रभुं परमेश्वरं प्रति मानवान् परावर्त्यामास । अपरं  
 जनपदे प्रतिनगरम् अर्थतो यिङ्गदादेशस्य प्राचीरवेष्टिषु सर्वेषु नगरेषु

विचारयितून् नियुयुजे । स तान् विचारयितून् जगाद् युद्धाभि यत् ६  
क्रियते तत्र सावधाना भवत, यतो युद्धाभि मनुजानां कृते विचारो  
न कारिष्यते किन्तु परमेश्वरस्य कृते, विचारकर्मणि स युद्धाकम्  
चय्यिष्टाता । अतो हेतो यूर्यं परमेश्वराद् भीतिं विधाय सावधाना ०  
भवन्तः कर्त्तव्यं कुरुध्वं, यतो इसाकं प्रभोः परमेश्वरस्य सन्निधावस्थायो  
मुखापेक्षणम् उल्कोचय इण्डनं न सम्भवति ।

अनन्तरं यिहोशाफटो यिरुशालमे उपि परमेश्वरीयविचारार्थं वि- ८  
वादभञ्जनार्थच्च लेवीयानां याजकानाम् इस्वार्येलीयपिण्ठप्रधानानाच्च  
कतिपयान् मनुजान् नियुयुजे । तेषु यिरुशालमम् उपागतेषु स तान् ९  
इत्यमादिदेशं यूर्यं परमेश्वरस्य भीत्या विश्वास्यत्वेन सहान्तःकरणैच्च  
प्रकारेणानेन कर्त्तव्यं कुरुध्वं, शोणितपाते शास्त्राच्चाविधिवस्थासु च यः १०  
कञ्चन विवादो युद्धाकं नगरनिवासिभि भौद्रभि युद्धादन्तिकम् उपनी-  
यते तेन ते यथा परमेश्वरस्य सन्निधौ देविणो न भवेयुः, युद्धान्  
युद्धाकं भातुच्च प्रति यथा क्रोधो न वर्त्तेत तथैव तान् उपदिशत । इत्यं  
कृते देविणो न भविष्यथ । पश्यत सर्वस्मिन् परमेश्वरीयविचारे या- ११  
जको उमरियः सर्वस्मिन् राजकीयविचारे च यिह्वदावंशस्याधिपति-  
रिसायेलस्य सुतः सिवदियो युद्धाकं मूर्द्धि स्यास्यतः । लेवीया अथक्षा  
ष्पि युद्धाकं प्रवक्ष्या भविष्यन्ति । यूर्यं साहसेन कर्त्तव्यं कुरुध्वं परमे-  
श्वरस्य सञ्जनस्य सहायो भविष्यति ।

20

## २० विंशतिमोऽध्यायः ।

१ साधसेन यिहोशाफटेनोपवासप्रचारणं ५ तस्य प्रार्थना १४ यहसीयेलस्य भवि-  
ष्यदचनं २० यिहोशाफटेन गाथकानां नियोजनं २२ रिपणां पराजयः ५६ जयि-  
योकानां प्रत्यागमनं २१ यिहोशाफटस्य दुराजवकरणं ६५ इलायेषरस्य भविष्य-  
दचनानुसारात् पोतानां भग्नलच्च ।

अनन्तरं भोयादवंशा अमोनवंशास्ते: समं कविपया मायेनीयमनु- १  
जाच्च यिहोशाफटस्य विरुद्धं समरं कर्तुम् आगताः । तदानीं केचित् १  
जना आगत्य यिहोशाफटं जगदुः, अरामदेशाद् ऋदस्य पारस्यमार्गेण  
विशासो लोकनिवहस्तव विरुद्धम् आगतः, ते हत्सोनवामरे उर्धत  
रेनगिद्यां विद्यन्ते । ततो यिहोशाफटो विभोय परमेश्वरं गवेषयितुम् २  
उद्योगं चक्रो यिह्वदादेशे सर्वचेयवासं दोषयामास च । ततो यिह्वदा- ४

वंशस्य निखिला जोकाः परमेश्वराद् उपकारं याचितुं मिलिताः, विशेषते  
यिङ्गदादेशस्य सर्वनगरेभ्यो मनुजाः परमेश्वरं गच्छयितुम् आगच्छन् ।

१ अनन्तरं यिङ्गोशापटः परमेश्वरमन्दिरीयनूतनप्राङ्गणस्य समुखे  
२ यिङ्गदा यिरुशालमस्य च मध्येसभम् उचिष्ठन् वभाषे, हे अस्माकं  
३ पूर्वपुरुषाणां प्रभो परमेश्वर, त्वं किं स्वर्गस्थ ईश्वरो नासि? त्वम् अन्य-  
४ देशीयानां राष्ट्राणां शास्त्रा, तव करे शक्तिः पराकरमस्व विद्येते तव विश-  
५ द्वम् उत्थातुं केनापि न शक्यते । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वया किं निजेष्वा-  
६ येलीयप्रजानां समुखाद् एतदेशीयमनुजा न दूरीकृताः? जनपद एव  
७ च किं स्त्रीयमित्रस्वेवाहीमो वंशाय चिरकालार्थं न इत्तः? तस्मात्  
८ ते जनपदे इस्मिन् वसन्तस्तन्मध्ये तव नाम्ने पवित्रं स्थानमेकं निर्माणय-  
९ कथयामासुः, यदि अन्नहासो वा विचारदण्डो वा महामारो वा  
१० दुर्भिक्ष इत्यादिदुःखम् अस्मान् आक्राम्येत्, तर्हि मन्दिरे इस्मिन् त्वदीय-  
११ नामः स्थितिकारणाद् वयम् एतनन्दिरस्यान्तिके तव साक्षात् तिष्ठन्तो  
१२ दुर्घाकारणात् त्वाम् उद्दिश्य प्रार्थनां करिष्यामहे, तथा कृते त्वम्  
१३ अस्माकं प्रार्थनां श्रुत्वामान् उपकरिष्यसि । साम्रातम् अस्मोनवंशीया  
१४ मोयाववंशीयाः सेयीरपर्वतीयास्त्र जोकास्त्वया दृश्यन्तां । मिसरदेशाद्  
१५ आगमनकाल इच्छायेलीयज्ञोक्तेषां मध्येन गमनात् त्वया निवारिता-  
१६ त्वेषां विनाशं न कुर्वन्तो इपरेण मार्गेण याचां विदधिरे । पश्च तत्परि-  
१७ श्रोधार्थं तव भूमितो इर्थतस्वम् अस्माभ्यं यस्या अधिकारं दत्तवान् ततो  
१८ इस्मान् दवयितुं त आगच्छन्ति । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वं किं तेषां विचारं  
१९ न करिष्यसि? अस्मत्वतिकूलम् आगतस्यैतस्य विशालजननिवहस्य निवा-  
२० रणार्थम् अस्माकं कापि शक्ति नात्ति, किं कर्त्तव्यं तत्र जानीमः, केवलं  
२१ त्वां प्रति दृष्टिं कुर्मः । अनेन प्रकारेण बालवनितापुच्छैः सहिता यिङ्गदा-  
२२ वंशीयाः सर्वे जोकाः परमेश्वरस्य साक्षात् दण्डायमाना बभूवुः ।

२३ तत आसफवंशीयो मस्तनियस्य दृद्धप्रपौत्रो यियुदेषस्य प्रपौत्रो वि-  
२४ नायस्य पौत्रः सिखरियस्य पुत्रो यिङ्गसियेष्वनामको लेवीयो मध्येसमाजं  
२५ परमेश्वरस्यात्मनाविष्टो भूत्वा जगाद्, हे यिङ्गदीयजोकाः, हे यिरुशा-  
२६ लमनिवासिनो मनुजाः, हे राजन् यिङ्गोशापट, यूयं सर्वे भम वचो  
२७ निश्चामयत । परमेश्वरेण युद्धभ्यं वागिर्थं कथ्यते, यूयम् एतस्मात् महा-  
२८ निवहात् मा विभीत सशङ्कास्त्र मा भवत, यतः समरो इयं न युद्धार्थं  
२९ किञ्चीश्वरस्य जायते । अतः श्रो यूयं तेषां विशद्म् अवरोहित, पश्यतः

ते सीसाखेन मार्गेणारोहन्ति यिरुयेलप्रामूरस्यान्तिकस्थोपव्यकायाः  
प्रान्तभागे यूयं तान् प्राप्यथ । अत्र युधाभि नं योद्धव्यं केवलं सुसच्ची- १०  
भूतैः स्थातव्यं, तदा युधाकं सहायेन परमेश्वरेण करिष्यमाणम् उद्भारं  
बीच्छिष्यत्वे । हे यिङ्गदीया यिरुशालमनिवासिनस्य मनुजाः सर्वे, सा-  
धसं शङ्काच्च न विधाय अक्षेषां विरुद्धं याचां कुरुत, परमेश्वरो युधाकं  
सहायो भविष्यति । ततो यिहोशाफटः शिरो नमयन् भुवि प्रणानाम् १८  
अपरं यिङ्गदीया यिरुशालमनिवासिनस्य मनुजाः परमेश्वरस्य समुखे  
दण्डवट् भवन्तः परमेश्वरम् अभजन्त । अपरं किंहातवंशीयाः कोर- १९  
इवंशीयाच्च लेवीया उत्थायात्युच्चैःस्वरैरित्यायेलः प्रभुं परमेश्वरं प्रशंसि-  
तुम् आरेभिरे ।

अनन्तरं ते प्रत्युष उत्थाय तिकोयप्रान्तरं जमुः । गमनसमये यिहो- २०  
शाफट उत्तिष्ठन् व्याजहार, हे यिङ्गदीया यिरुशालमनिवासिनस्य  
मनुजाः, मम गिरं निशामयत, यूयं निजे प्रभौ परमेश्वरे विश्वसित तेन  
सुस्थिराः स्थास्यथ, तस्य भविष्यद्वादिषु विश्वसित तेन कृतकार्था भवि-  
यथ । इत्यं लोकान् आमन्त्र्य स परमेश्वरीयगायकान् पवित्रशोभा- २१  
भूषितान् स्तावकांच्च नियुज्य एतनानाम् अये गमनं, तथा ‘ब्रूत परेश्वरं  
धन्यं यन्निवालदनुयहः’ इति कथनम् आदिदेश ।

अनन्तरं ते गाने रुतिवादे चारबे परमेश्वरो यिङ्गदाः प्रतिकूलम् २२  
आगतानाम् अम्भोनमोयावर्वशीयानां सेयीरपर्वतनिवासिनाच्च विरुद्धं  
समरं कर्तुं दस्यून् प्रवर्त्यामास तेन त आहता बभूवः । अपरम् अम्भो- २३  
नवंशा नोयावीयलोकाच्च धन्यसार्थं विनाशार्थच्च सेयीरपर्वतनिवासिनां  
विरुद्धम् उत्तस्थिरे, अपरं सेयीरनिवासिनो व्यापाद्य ते परस्परम् वि-  
नाशयितुम् आरेभिरे । अनन्तरं यिङ्गदीयमनुजैः प्रान्तरसं प्रहरिस्थानं २४  
प्राप्य जननिवहं प्रति दृष्टिपते द्वृते तेषां लोकानां क्षितैर पतितानि  
कुण्डपानि ददृशिरे, उद्भृतः कोऽपि न दृष्टः । तदानीं यिहोशाफटस्वदीय- २५  
मनुजाच्च तेषां लोकानि वस्तुनि सङ्ग्रहीतुं प्रगत्य तेषां कुण्डपैः समं प्रभूतानि  
विज्ञानि महामूल्याभरणानि च खेभिरे । ते सेषां द्वृते तान्यादाय  
वहनशक्तीतं भारं संगृहीतवन्तः । तेषां लोक्यवस्तुनां बाह्यल्यकारणात्  
तत्सङ्गहेन दिनव्यं ते र्यामितं ।

‘चतुर्थे दिवसे ते विराखाभिधानायां निष्प्रभूमौ मिलितवन्तः । तस्मिन् २६  
स्थाने से परमेश्वरं धन्यम् अवदन् एतत्कारणात् तत् स्थानम् अद्यापि

१० विराखार्थतो धन्यवाद इतिनाम्ना विख्यातं विद्यते । अनन्तरं यिह्वदा  
यिरुशालमस्य च सर्वे लोकास्तेषाम् अयगामी यिह्वेशापटस्य परावृत्य  
सानन्दं यिरुशालमं प्रव्यागच्छन्, यतः परमेश्वरस्तेषां रिपूणां पराज-  
१८ येन तान् आनन्दितान् चकार । अपरं ते मुरजवल्लकोतुरीणां वाद्यै  
१९ यिरुशालमं प्रविश्य परमेश्वरीयं मन्दिरं जम्मुः । इत्यं परमेश्वर इस्ता-  
येलवंशस्य रिपूभिः सह समर्तं कृतवान् वागियम् अन्यदेशीयरात्  
निवासिभिः सकलमनुजैराकर्णिता ततस्तु ईश्वरात् साध्वसं गताः ।  
२० इत्यं यिह्वेशापटस्य राजत्वं निष्कर्षकं बभूव चतुर्दिक्कु चेश्वरेण तस्मै  
शान्तिरदायि ।

२१ यिह्वेशापटो यिह्वदा राजत्वं चक्रवान्, स वयसः पञ्चविंश्टे वत्सरे  
राजत्वं प्राप्य पञ्चविंशतिवत्सरान् यिरुशालमे राजत्वं चकार, अन्यवा-  
२१ नामिका शिल्हे दुर्विता तस्य प्रस्तुरासीत् । स निजतातस्य आसा  
वर्त्मनि चरन् तस्मात् न निवृत्य परमेश्वरस्य दृष्टिगोचरे यदुत्तमं तदवा-  
२२ करोत् । तथापि भगुस्यानानि न दवयाच्चकिरे लोकाच्च तदानोमपि  
२४ खेषां पूर्वपुरुषाणाम् ईश्वरं प्रति मनांसि न निवेश्याच्चक्रुः । एतस्य  
यिह्वेशापटस्याद्यन्तक्रियाणाम् इतिहास इस्तायेलीयनरपतीनां पुराव-  
च्चपुस्तकान्तर्गते हनाने: सुतस्य येहोः पुस्तके लिखितो विद्यते ।

२५ अनन्तरं यिह्वदादेशीयो यिह्वेशापटो भूपतिरिस्तायेलीयनरपतिना  
२६ दुर्चितेणाहसियेन साकं मैथ्यं चकार । ततस्तस्मिन् तर्शीशगामियो-  
तानां निर्माणार्थं तं सप्तहायं कृतवति तावित्सियोनगेवरे पोतान् नि-  
२७ र्मायाच्चक्रतुः । तदानों मारेशानिवासी दोदावाहस्य सुत इलीयेषरो  
यिह्वेशापटस्य विरुद्धम् इदं भविष्यद्वचनं व्याजहार, त्वम् अहसियस्य  
सहायो जातस्त्वास्यात् परमेश्वरस्तव कर्म विनाशयिष्यति । अनन्तरं  
ते पीता भमास्तर्शीर्णं गन्तुं न पारयामासः ।

—

21

## २१ एकविशेषाऽध्यायः ।

- १ यिह्वेशापटस्य निधनम् राज्याभिषिक्तेन योरामेण सहजानां हननं ५ तस्य कुरा-  
जानं द देशदेशस्य लिङ्नायाश्य मनजैसुस्य निष्पत्तिविहानं १२ तस्य विषद्वम्  
एलियस्य भविष्यद्वचनं १३ पिलेष्टोयेराटबोयेष्य नस्य क्षेत्रं १८ अनिवार्यया पोडया  
तस्य निधनं यमशाने निधानस्तु ।
- २ अनन्तरं यिह्वेशापटः खपिटगयेन सह महानिद्रां समीय पिटमयेन

सम् दायूदूषगरे अप्तानं जेभे । अनन्तरं तस्य तनयो योरामस्तस्य पदे  
राजतं प्राप । असरियो यिहीयेषः सिखिरियो इसरियो मीखायेलः १  
शिफटियचैत इस्तायेलीयन्तपस्य यिहोशाफटस्य सुता योरामस्य भातर  
आसन् । तेषां जनकेन तेभ्यो रजतानि सुवर्णानि बङ्गमूल्यद्रथाणि २  
यिह्नदाजनपदस्यानि प्राकारवेदितानि नगराणि च दानानि वितोर्णानि  
किन्तु राजतं योरामाय ददे यतः स एव च्येष्ठ आसीत् । अनन्तरं ३  
योरामो निजजनकस्य राजतं प्राप्य कृतवान् भूत्वा खकीयान् सर्वान्  
सहजान् इस्तायेलीयानां कतिपयान् अथद्वांस्य चन्द्रहासेन न्यवधीत् ।

योरामो द्वाचिंश्चदत्पुरवयस्कः सन् राजतं कर्त्तुम् आरभ्य यिरुशा- ४  
षमे इवत्सरान् यावद् राजतं चकार । स आहावीयवंशवद् इस्ता- ५  
येलीयमहीपतीनां वर्त्मनि चचार, यतः स आहावस्य दुहितरं युवाह  
तेन परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार । तथापि परमेश्वरो ०  
दायूदा सह यं नियमं कृतवान् अर्थतस्तस्मै तस्य वंशाय च चिरकालं  
प्रदीपदानस्य यां प्रतिज्ञां कृतवान् तद्विमित्तं स दायूदो वंशं विनाश-  
यितुं नैच्छत् ।

- तस्य राजतसमय इदोमीयक्षोका यिह्नदा अधीनतं विहाय खेषाम् ८  
उपरि राजानमेकं नियुक्तिरे । अतो योरामो निजाध्यक्षै निखिलर- ९  
चैस्य सह प्रगत्य रजन्यामुत्याय स्थान् वेश्वकान् इदोमीयान् तेषां रथिमस्य  
विनाशयामास । तथापीदोमीयक्षोका अद्यापि यिह्नदावंशस्यानधीना १०  
विद्यन्ते । तस्मिन्नेव समये लिवनाया लोका अपि तस्याधीनतं तत्त्वजुः,  
यतः स खीयपूर्वपुरुषाणां प्रभुं परमेश्वरं तत्वाज । अधिकन्तु स यिह्न- ११  
दादेशस्यशिलोचयेषु भगुस्यानानि कृत्वा यिरुशालमनिवासिनो अभि-  
चारं यिह्नदावंशस्य विपथगमनं कारयामास ।

अनन्तरं भविष्यदादिन रत्नियस्य समीपात् तस्य सद्विधिम् रत्नद्वचः- १२  
स्तुचकं पञ्चमेकम् आजगाम, तव पूर्वपुरुषस्य दायूदः प्रभुः परमेश्वर  
इति वाचं वदति, यस्मात् त्वं निजतातस्य यिहोशाफटस्य वर्त्मनि यि-  
ह्नदादेशीयन्तपस्यासांस्य वर्त्मसु न अस्तिवान्, किन्त्वस्तायेलीयनर- १३  
पतीनां वर्त्मनि चरन् आहाववंशस्य अभिचारानुसारेण यिह्नदावंशं  
यिरुशालमनिवासिनस्य अभिचारं कारितवान् अपरं त्वत् उत्तमान्  
खदीयपितृवंशजान् भातृन् अवधीस्तस्मात् पश्य परमेश्वरस्तव प्रजात्व १४  
बालकान् जायास्य तव निखिलसम्भृतीस्य महावातेन प्रहरित्यति ।

१५ अपरम् अन्त्योडया तवातीव यन्त्रणा भविष्यति, तया पीडया बङ्गदि-  
नानि यावत् तावकीनमन्त्रं पुनः पुन निंयतिष्यति ।

१६ अनन्तरं परमेश्वरेण योरामस्य प्रातिकूल्ये कूशीयानां समीपवासिनां  
१० पिण्डेश्वीयानाम् आरवीयाणाच्च मनःसु प्रवर्त्तिष्ठु ते यिङ्गदाजनपदम्  
आगत्य यिङ्गशालमाक्रम्य प्रविश्य च राज्ञो निवेशने विद्यमाना  
निखिलसम्पत्तिस्य तनयान् जायाच्च निन्युः, ततस्य कनिष्ठपुत्रम्  
अहसियं विना तस्य तनय एको उपि नावाशिष्यत ।

१८ एताभ्यो घटनाभ्यः परं परमेश्वरस्तम् अप्रतिकार्येणान्वरोगेणात्मि-

१९ आत् । ततो बङ्गदिनानि यावद् वारं वारं विशेषतो वत्सरद्वयस्यात्मे  
तया पीडया तस्यान्तं निपपात, तस्मात् सोऽतीव यन्त्रणा भमार, तस्य  
प्रजाच्च पूर्वपुरुषाणां रीत्यनुसारेण तस्य ज्ञते धूपदाहं न विदध्यः ।

२० स दाचिंशदत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिङ्गशालमे उद्दौ  
वत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । तस्य निधनात् लोकानां श्रेष्ठोको न बभूव,  
ते च दायूदूनगरे तं अश्वाने निदधिरे किन्तु व्यपतीतां अश्वाने न  
निदधिरे ।

22

## २२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ अहसियस्य कुराजत्वं ५ येऽना तस्य इतत्वं १० अथलियया योशार्थं विना निषिले  
राजवंशं आपाद्य राजत्वप्राप्तिः ।

१ अनन्तरं यिङ्गशालमनिवासिनस्य कनिष्ठतनयम् अहसियं तस्य  
पदे राजत्वे नियोजयामासुः, यत आरवीयाणां शिविश्युक्तो यः सङ्घ  
आगमत् तेन तस्य ज्येष्ठा भातर्दो जम्बिरे । अतो यिङ्गदीयन्वपस्य योरा-  
१ मस्य सतो उहसियो राजत्वं लेभे । सोऽहसियो द्वाविंशतिसरवयस्कः  
सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिङ्गशालमे वत्सरमेकं राजत्वं चक्रवान् ।

२ अस्ये दुर्द्विताधिलिया तस्य प्रदूरासीत् । सोऽप्याहाववंशस्य वर्त्मना  
४ चरितवान् यतस्य स्य जननो दुराचारार्थं तस्य मन्त्रयित्रो बभूव । स  
आहाववंशीया इव परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चक्रवान् यतस्य स्य  
जनकस्य निधनात् परं त एव तस्य विनाशार्थं तस्य मन्त्रण आसन् ।

५ तेषामेव मन्त्रणाम् आघरन् स इस्तायेषोयन्वपतेराहावस्तस्य यिहो-  
रामस्य सङ्घायो भूत्वारामीयनरपतिमा इसायेषेन साकं समरं कर्तुं

रामोत्तिर्गिलियदं जगाम, तच्चैवारामीया मनुजा यिहोरामम् आजम्नः ।  
अनन्तरम् अरामीयहस्येलेन नरपतिना साकं योधनसमये यिहो- १  
रामो रामोते यद्यत् क्वतं प्राप्नोत् तत्पतीकारार्थं यदा स यिष्ठियेलं  
प्रव्यागमत् तदा यिह्वदीयक्तिपति यैरामस्य तनयो उहसिय आह्वाव-  
सुतस्य यिहोरामस्य पीडाकारणात् तं वीक्षितुं यिष्ठियेलं जगाम ।  
किन्तु यिहोरामस्य सन्निधिगमनेन परमेश्वराद् अहसियस्य नियातो ०  
बभूव, यतस्तत् स्थानं गत्वा स यिहोरामेण सार्जम् आह्वाववंशस्य लो-  
पार्थं परमेश्वरेणाभिषिक्तं निम्नेः सुतं येऽपि साक्षात् कर्तुं प्रययै ।  
अनन्तरं यस्मिन् समये येऽपि राह्वावस्य वंशम् अदण्डयत् तस्मिन् समये स ८  
यिह्वदा अध्यक्षान् अहसियस्य परिचारकान् भावपुक्तांच्च द्वत्वाबधीत् ।  
अनन्तरं तेनाहसिये गवेषिते मनुजाः शोमिस्तेणो प्रच्छन्नम् अहसियं ९  
द्वत्वा येहोः समीपम् आनीय जम्नः, तथापि तं इस्तराने निदधिरे यतो  
हेतोस्ते उब्रुवन् यो यिहोशापटः सर्वान्तःकरणेन परमेश्वरम् अगवेष-  
यत् तस्य वंशो उसौ । ततः परं राज्यशासनार्थम् अहसियवंशस्य कापि  
शक्ति नीतिष्ठत् ।

अनन्तरम् अहसियस्य जनन्ययलिया यदा निजं तनयं स्मृतम् अपश्यत् १०  
तदा सा समुत्थाय क्वत्खं यिह्वदोयराजवंशं व्यापादयामास । तथापि ११  
नृयस्य दुहिता यिहोशेवाहसियस्य तनयं योयाश्च गृहीत्वा हन्त्यमानानां  
राजकुमाराणां मध्यात् चोरवित्वा तं तस्य धात्रीच्च कस्मिंच्चित् शशा-  
गृहे निदध्ये । अनेन प्रकारेण योरामस्य नृपस्य दुहिताहसियस्य भगिनी  
या यिहोशेवा यिहोयादायस्य याजकस्य भार्यासीत् सा तम् अथलि-  
यायाः सन्निधितो गोपयामास तस्मात् स तया न जम्ने । अनन्तरं १२  
योयाशः घड्वत्सरान् यावत् तैः साक्षम् ईश्वरस्य मन्दिरे प्रच्छन्नस्तस्मि-  
वान् अथलिया च जनयदस्य राजत्वं चकार ।

23

## २३ चद्योविंशोऽध्यायः ।

१ याजकेन यिहोयादायेन सैवनिवहं निदव्य योयाश्च राज्याभिषेकः १३ अथलि-  
याया हन्त्यन् २४ सुरार्चातः पुरुष्वारसे ईश्वरं प्रति यिहोयादायेन लोकानां  
परावर्त्तनं ।

अनन्तरं सप्तमे वत्सरे यिहोयादाय चात्मानं ब्रह्मवन्तं विधाय शतप- १  
तीन् अर्थतो यिहोहमस्य सुतम् असरियं यिहोहाननस्य सुतम् ईश्वा-

येतम् चोर्वेदस्य सुतम् असरियम् अदायाऽहस्य सुवं मासेयं सिखे: सुतम्  
 २ इलीशाफटच्छात्मना समं नियमेन जगाह । अनन्तरं ते यिह्वदादेशं  
 पर्यटन्तो यिह्वदाः सर्वेभ्यो नगरेभ्यो लेवीयान् इच्छायेलीयपित्रवंशानां  
 ३ प्रभुख्यांच लोकान् संगृह्य यिरुणालम् आजग्मुः । अपरं निखिलसमाज  
 ईश्वरीयमन्दिरे नरपतिना साकं नियमं चक्रवान् । अपरं यिह्वोयादाय-  
 क्षान् जगाद, पश्यतायं राजपुत्रः, दावूदो उवंशमधि परमेश्वरेण यद्  
 ४ उक्तं तदनुसाराद् अनेन राजत्वं कर्त्तव्यं । यूथं कर्मदं करिष्यथ, विश्वा-  
 मवारे युश्माकम् अर्थतो याजकानां लेवीयानाच्चैकस्तुतीयभाग आगत्वं  
 ५ द्वारपालो भविष्यति । अपरस्तुतीयांशो राजनिवेशने स्थास्यति, श्रेष्ठस्व  
 लवीयांशो भित्ते द्वारे स्थास्यति लोकाच्च सर्वे परमेश्वरीयमन्दिरस्य  
 ६ प्राङ्गणेषु स्थास्यन्ति । अपरं याजकान् लेवीयानां मध्ये परिचारकलोकांच्च  
 विना कमप्यपरं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रवेश्य वारयत, त एव प्रवेश्यन्ति  
 यतस्ते पवित्राः । परन्तु निखिला अन्यमनुजा परमेश्वरस्य निरूपितं  
 ७ कर्म करिष्यन्ति । अपरं लेवीया चक्रहस्ताः सन्तो राजानं वेष्टन्तां ।  
 यः कस्ति भन्दिरस्याभ्यन्तरम् आयास्यति स धानिष्ठते । अपरं वृपति  
 र्यदा वहि र्यास्यब्यन्तरम् आगमिष्ठति वा तदानीं यूथं तेन सार्वं  
 ८ स्थास्यथ । इत्यं यिह्वोयादायेन याजकेन यद्यद् आदिष्टं तदेव लेवीयै  
 निखिलयिह्वदोयमनुजैच्चाकारि । तेषाम् एकैको जनो विश्वामवारे प्रवे-  
 शिनो विश्वामवारे निर्गामिनच्च स्थान् स्थान् लोकान् जगाह, यतो  
 ९ याजको यिह्वोयादायस्तेषां पर्यायाणां लोकान् न विसर्ज्ज । अपरं  
 याजको यिह्वोयादाय ईश्वरस्य मन्दिरे स्थितानि वृपते दीयूदः शूलचर्म-  
 १० फलकानि शतसेनापतिषु समर्पयाच्चकार । अपरं तान् अस्तुधारिष्यो  
 निखिलमनुजान् मन्दिरस्य दक्षिणं पार्श्वम् आरभ्य मन्दिरस्य वामं पार्श्वं  
 यावद् यज्ञवेद्या मन्दिरस्य च समीपे वृपस्य चतुर्दिक्कु स्थापयामास ।  
 ११ अनन्तरं ते राजतनयं वह्विरानीय तस्य शिरसि किरीटं निधाय तस्मै  
 साक्षपुस्तकं दत्त्वा राजानं चक्रिरे, अपरं यिह्वोयादायेन तस्य पुक्षेच्च  
 तस्मिन् अभिषिक्ते सति ते बभाषिरे, राजा चिरजीवी भूयात् ।  
 १२ अपरम् अथलिया द्रुतगामिनां राजस्तावकानाच्च लोकानां कोखाहसं  
 १३ निश्च्य परमेश्वरस्य मन्दिरे लोकानां समीपम् आजगाम । अपरं  
 प्रवेशस्थाने राजा निजस्तमस्य समीपे तिष्ठति, अथक्षात्तूरीवादकाच्च  
 राज्ञः समीपे विद्यन्ते जनपदस्य निखिललोकाच्चानन्दं कुर्वन्ति तूरी

वादयन्ति च गाथकास्च वादैः समं गायन्ति सुवन्ति चेति निरोक्ष्याथ-  
जिद्या निजवसनं क्रित्वा राजदोहो राजदोह इति लक्षाय । ततो १४  
याजको यिहोयादायो बलेषु नियुक्तान् शतसेनापतीन् समादिश्वन्  
बभाषे, एवा युक्ताभिः श्रेणीमध्याद् वहिष्क्रियतां, यः कच्छिद् एनाम्  
स्वनुप्रजिष्ठति, स खड्डेन हन्तवाचेति, यतो याजको उवीत् परमेश्वरस्य  
गोहमध्ये सा न हन्तव्या । यतो लोकास्तां हस्ते ईत्वा राजधान्या हयदा- १५  
रस्य प्रवेशस्यानं नीत्वा तच्चैव जप्तुः ।

अनन्तरं लोकाः परमेश्वरस्य प्रजा भविष्यन्ति यिहोयादाय आत्मना १६  
सह वृपतिं लोकांस्त्रिताटशं नियमं कारयामास । अनन्तरं ज्ञोकाः सर्वे १७  
वालो गेहं गत्वा तद् बभल्लुक्तस्य वेदोरपि प्रतिमास्त्रं चूर्णयात्त्वक्तुः, वेदीनां  
सम्मुखे वालो याजकं मत्तनम् अवधिषुख । अपरं दायूदो रीत्यनुसारे- १८  
गानन्दगीताभ्यां समं मूससो व्यवस्थायां लिखितविधितः परमेश्वराय  
हन्तार्थकबलिदानाय ये लेवीया याजका दायूदा नियोजयात्त्वकिरे  
तेषां करेषु यिहोयादायः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्मणाम् अथक्त्वं स-  
मर्पयामास । अपरं कथच्छिद् अनुचिमनुजा यन्न प्रविशेयुक्ततङ्कते स १९  
परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारेषु दौवारिकान् नियोजयामास । अनन्तरं २०  
शतपतिषु मान्यमनुजेषु लोकशासकेषु जनपदस्य सर्वेषु लोकेषु च तेन  
समानीतेषु स राजानं परमेश्वरीयमन्दिराद् वहिरानिनाय, से च  
प्रेक्षद्वारेण राजनिवेशनं प्रविश्य राजानं राजसिंहासनं उपवेशया-  
त्वक्तुः । तदा जनपदस्य निखिलमनुजा आनन्दु नैगरमपि निष्कण्ठकं २१  
बभूव, केवलम् अथक्तिया तैः खड्डेन जप्तुः ।

—  
24

## २४ चतुर्विंश्टीध्यायः ।

१ यिहोयादायस्य योयाशस्य सुराजलकरणं ४ ईश्वरीयमन्दिरस्य  
ओर्लोद्वारार्थं तत्त्वात्ता १५ यिहोयादायस्य निधनं यमशाने निधानं १० देव-  
पूजायां प्रष्टनेन योयाशेन यिहोयादायसुतस्य सिखरियस्य इननं १६ अरामीये-  
सस्य पराजयो दासाभ्यास्त तत्य वधः २७ योयाशस्य विद्यतः ।

योयाशः सप्तवत्सरवयस्तः सन् राजत्वं कर्त्तुम् आरभ्य यिरुशालमे १  
चत्वारिंश्टद् वत्सरान् यावत् राजत्वं चक्रवान् । वेर्षेवानिवासिनी  
स्तिविद्या तस्य प्रस्तुरासीत् । एव योयाशो याजकस्य यिहोयादायस्य २

६ यावज्जोवनं परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारम् अकरोत् । अपरं यहो-  
यादायस्तं द्वे कन्ये विवाहयामास, ततस्तस्य तनया दुहितरस्याजायन् ।  
७ अनन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्घारं कर्तुं योयाशस्य मानसे  
८ जाते स याजकान् लेवियांच्च संगृह्य कथयामास, यूर्यं यिङ्गदादेशस्य-  
नगराणि गत्वा प्रतिवत्सरं निजेश्वरस्य मन्दिरस्य जीर्णोद्घारार्थम् इस्ता-  
येलीयनिखिलमनुजेभ्यो । ईर्यान् संगृहीत कर्मतत् लितं कुरुत । किन्तु  
९ लेवीयालत्र लितं न चक्रुः । अनन्तरं नरपतिस्तेषां मुख्यं यिहोया-  
दायम् आङ्ग्रय कथितवान् साक्ष्यदृश्यस्य क्षत ईश्वरस्य दासेन मूससेस्ता-  
येलीयसमाजेन च निरुपितो यः करस्त्वं यिङ्गदातो यिङ्गशालमाच  
१० तस्यानयनार्थं लेवीयान् कुरो नादिशः? यतस्तस्या दुवाया अथलियायाः  
पुत्रा ईश्वरस्य मन्दिरम् अभञ्जन् परमेश्वरीयमन्दिरे निवेदितानि नि-  
द खिलवस्तूनि च वाले उद्दुः । अनन्तरं वृपतेराज्ञया ते मञ्जूषामेकां  
११ निर्माय परमेश्वरीयमन्दिरस्य दारसमीपे वह्निः स्थापयाच्चक्रुः । अपरम्  
ईश्वरस्य दासो मूसाः प्रान्तर इस्तायेलं यं करम् आज्ञापितवान् पर-  
मेश्वरस्य सन्निधौ तस्यानयनं यिङ्गदादेशे यिङ्गशालमे च घोषयाच्चक्रुः ।  
१२ ततः सर्वे उथक्षाः प्रजास्वानन्दं गत्वा करम् आनीय पूर्णतां यावत् तस्मां  
१३ मञ्जूषायां निचिक्षिपुः । अपरम् उपयुक्ते समये लेवीयै निंजहस्तेषां  
मञ्जूषां राजभाण्डागारम् आनीय तन्मध्ये बज्जमुद्रासु दृश्यासु राजलेखको  
महायाजकेन नियुक्त एको जनस्वागत्य मञ्जूषां शून्याम् अकुरुताम् अपरं  
सा तैः पुनर्बारम् उत्त्याप्य स्वस्यानम् आनीयत । प्रतिदिनम् इत्यं गत्वा  
१४ ते प्रभूतानि वित्तानि समग्रहन् । अनन्तरं वृपो यिहोयादायच्च तानि  
परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्माधिष्ठिभ्यो उदत्तां ते च परमेश्वरीयमन्दि-  
रस्य जीर्णोद्घारार्थं तत्त्वाः स्थपतिभ्यच्च वेतनानि प्राददन् अपरं पर-  
मेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्घारार्थम् आयसकर्मकर्त्तव्यं आरक्षुटीयकर्म-  
१५ कर्तव्यच्च वेतनानि प्राददुः । इत्यं कर्मकारिलोकैः क्रियमाणे कर्मणि  
तेषां अमैः सिद्धिं गते तैरीश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्घारं विद्धाय तत्  
१६ पूर्ववद् द्रष्टितं । कर्मणि समाप्ते ते उवशिष्यमुद्रा वृपस्य यिहोयादायस्य च  
समच्चम् आनिन्यः, ततस्तौ ताभि मुद्राभिः परमेश्वरीयमन्दिरस्योपास-  
नार्थकभाजनानि विशेषतो होमपात्राणि स्वेदनीच्छेवादीनि हेममयानि  
रजतमयानि च भाजनानि निर्मापयाच्चक्रुः । अनन्तरं यिहोयादायस्य  
यावज्जोवनं नित्यं परमेश्वरस्य मन्दिरे ते होमार्थकबस्तयो उदीयन्त ।

अनन्तरं यिहोयादायः स्थविरः सम्यूर्णायुच्च भूत्वा निधनं लेभे । नि- १५  
धनसमये तस्य द्वाचिंश्चदधिकं प्रतं वत्सरा वयोऽभवत् । स इत्यायेषो १६  
मध्य ईश्वरमधि तदीयमन्दिरमधि चेत्तमं कर्माकरोत् तत्त्वारणात्  
मनुजा दायूदूनगरे राजनिवहस्य मध्ये तं प्रसराने निदधिरे ।

यिहोयादायस्य निधनात् परं यिह्वदा अथक्ता आगत्य राजानं प्रा- १०  
गमन् । ततो राजा तेषां वचांसि जग्याह । ते तु खेषां पिण्डलोकानां १८  
प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं परिव्यज्य चैत्यवक्षान् प्रतिमाच्च पूजयितुम्  
चारेभिरे, एतदपराधकारणाद् यिह्वदां यिरूपालमच्च प्रति क्रोधो  
उवर्त्तते । तथापि परमेश्वरं प्रति तान् परावर्त्तयितुं तेषां सन्निधिं १९  
परमेश्वरेण प्रेषिता भविष्यद्वादिनस्तेषां विरुद्धं साक्ष्यम् अददुः किन्तु  
तत्रापि तैर्मनांसि न निदधिरे । अनन्तरं परमेश्वरस्यात्मनि याजकस्य २०  
यिहोयादायस्य सुतं सिखिष्यम् आविश्ववति स लोकानाम् उपरिष्ठात्  
संख्याय तान् अब्रवीत्, ईश्वरो युश्मान् इति वाचं गदति, यूयं कुतः  
परमेश्वरस्य निदेशान् लक्ष्येत्वा? अनेन कृतार्था भवितुं न पारयिष्यथ ।  
युश्माभिः परमेश्वरः परिव्यक्तस्तस्माद् यूयमपि तेन परिव्यक्ष्येत्वा? ततो २१  
मनुजा वृपतेराज्ञानुसारेण तस्य विरुद्धं त्रोहं विधाय परमेश्वरीयमन्दि-  
रस्य प्राङ्गणे तं पाषाणाघातैर्बधिषुः । तस्य जनको यिहोयादायो २२  
वृपतिं प्रति यं सदाचारं कृतवान् वृपति योग्याशस्तं न संस्कृत तस्य  
तनवं जघान । निधनकाले स बभावे परमेश्वरेणैतत् प्रति दृष्टिं विधा-  
यैतस्य समुचितं पालं दायिष्यते ।

अनन्तरम् एकस्मिन् वर्षे इतीते इरामीयप्रतनानिवहस्तस्य विरुद्धम् २३  
आजगाम । ते यिह्वदां यिरूपालमच्च समागत्य लोकानां प्रमुख्यनरान्  
चबधिषु निखिलानि लोठितवस्तूनि दम्भेषकस्य चितिपतेः सन्निधिं  
प्रेषयाच्चक्रुच्च । यद्यप्यरामीयाणाम् अल्पसैन्यं बलम् आगच्छत् तथापि २४  
परमेश्वरस्तेषां करेष्वतोव भवासैन्यानि समर्पयाच्चकार यतो हेतो मनु-  
जाः खेषां पूर्वपुरुषाणां प्रभुं परमेश्वरम् अत्यजन् । इत्यम् अरामीया  
योग्याशं दख्यामासुः । अपरं तं प्रभूताघातैर्विक्रतं विहाय तैस्तस्य २५  
सन्निधितो याचायां कृतायां तस्य द्वौ दासौ याजकस्य यिहोयादायस्य  
सुतानां हननकारणात् तस्य विरुद्धं मन्त्रणां विधाय श्वयागतं तं  
जप्त्वाः । इत्यं तस्मिन् निधनं गते लोका दायूदूनगरे तं प्रसराने निदधिरे  
किन्तु राजनिवहस्य प्रसराने न निदधिरे । अम्मोनीयाश्चित्तियतस्तनयः २६

सावदो मोयावीयाश्रिमीतस्तनयो यिहोघावदच्चैतौ तस्य विरुद्धं मन्त्रया-  
मासतुः ।

२० अपरं तस्य तनयानां कथा तस्य दत्तकरस्य भार ईश्वरीयमन्दिरस्य  
जीर्णोद्धारच्चैतानि निखिलानि नरपतीनां पुशावृत्तपुस्तके लिखितानि  
सन्ति । अनन्तरं तस्य तनयो उमत्सियस्तस्य पदे राजत्वं प्राप्य ।

## २५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

25

१ अमत्सियस्य राजत्वकरणं ० राजघातकयो इननं ५ इच्छायेलीयष्टतनानां विसर्जनं  
११ इदोभीयलोकानां इननं १३ इच्छायेलीयलोकै विसर्जनं प्राप्य यिहदादेश-  
स्थाक्रमणं १४ व्यपेणेदोभीयानां देवानामर्जनं भविष्यद्वादिनां वचनात्रवणं १७ तस्य  
दण्डनं २५ तस्य राजत्वविधिनयोः कथनम् ।

१ अमत्सियः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य  
यिरुशालम् ऊनत्रिंशत्तृत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रार । यिरुशालम-  
२ निवासिनी यिहोयद्वा तस्य प्रस्तुरासीत् । स परमेश्वरस्य गोचरे सदा-  
चारम् अकरोत् किन्तु सरलान्तःकरणेन नाकरोत् ।

३ अनन्तरं राज्ये तस्य सम्यग् वशीभूते तस्य याभ्यां दासाभ्यां तस्य तातो  
४ राजा जप्त्वे स तावबधीत् । किन्तु तयोरपत्यानि नाबधोत् यतो मूससो  
व्यवस्थायन्ते परमेश्वरीयघात्ता लिखितात्ते, यथा, तनयानाम् अपराधेन  
जनका न हृत्याः, जनकानात्तापराधेन तनया न हृत्याः । एकैको  
जनः स्वस्पापात् हृत्य इति ।

५ अनन्तरम् अमत्सियो यिहदावर्णं संगृह्य यिहदा निखिलजनपदे  
विन्याभीनस्य निखिलजनपदे च पिण्डवंशानुसारेण शतपतीनां सद्वृत्त-  
पतीनाच्च निघ्नते तान् नियुयुजे, किञ्च विंशतिवत्सरवयस्कान् ततो उधि-  
कवत्सरवयस्कांच मनुजान् गणयिता त्रीणि लक्ष्माणि श्रूलफलकधारिणः  
६ सभरसमर्थान् अभिरुचितान् मनुजान् अलभत । अपरं किङ्करप्रतीक-  
परिमाणं रजतं वेतनं विधायेत्यायेलेश्वीयान् लक्ष्मीरान् आनि-  
० नाथ । किल्वीश्वरीयः कस्त्रिक्षेत्रस्य सन्निधिं समेत्य आजहार हे रा-  
जन् इच्छायेलीया षट्ठना त्वया समं न यातु, यतः परमेश्वर इच्छायेल-  
८ द वंशेन सह न विद्यते, इफ्रयिमवंशेन सहापि न विद्यते । किन्तु त्वमेव  
गत्वा समरं कर्तुं साहसिको भव, नोचेद् ईश्वरः शत्रूणां समक्षं त्वां  
निपातयिष्यति यतो हेतोरूपकर्तुम् अधःप्रतियुत्स्वेश्वरस्य शक्तिं विद्यते ।

तदनन्तरम् अमत्सियस्तम् ईश्वरीयलोकं जगाद् इखायेलीयसङ्घाय ८  
मया यत् किञ्चकरण्टप्रभाणं रजतम् अदाधि तदधि किं कर्त्तव्यं? ईश्व-  
रीयलोक उदितवान् परमेश्वरेण ततो उपि प्रभूतं तुभ्यं दातुं प्रक्ष्यते ।  
ततो उमत्सियस्तान् अर्थत् इक्षुयिमाद् आगतं तं सेनानिवहं स्वस्थाने १०  
गमनार्थं विसर्जनं । अतो यिङ्गदा विरुद्धं तेषां महाकोधानले प्रज्वलिते  
सति ते महाकोपेन स्वं सं स्थानं परावृत्य वब्रजुः ।

अनन्तरम् अमत्सिय आत्मानं बलवन्तं द्वात्वा स्त्रीयलोकान् वहिरा- ११  
नीय लबण्यप्रान्तरं ब्रजित्वा सेयीरवंशस्य दशसहस्राणि मनुजान् अब-  
धीत् । अपरा दशसहस्राणि लोका जीवन्तो यिङ्गदावंशै वर्नदीक्षिताः १२  
प्रैलभट्टां निन्दिरे तस्मात् शैलभट्टाचाधो निन्दिसाः सर्वे चूर्णीं बभूवुः ।

किन्त्वमत्सियो यं एतनानिवहं सेन समं समराय न नीत्वा परावर्त्य १३  
प्रेषितवान् ते शोभिरोणम् आरभ्य वैथोरीणं यावद् यिङ्गदादेशस्य नग-  
राण्याकम्य तेषां त्रीणि सहस्राणि मनुजान् अबधिषुः प्रभूतानि लोठित-  
व्यवस्थूनि च जग्गज्जः ।

इदोमीयानां हननात् प्रत्यागमनात् परम् अमत्सियः सेयीरवंशीयानां १४  
सुरान् आनीय निजेष्ठदेवानिव स्थापयित्वा तेषां सम्मुखे प्रणन्तुं तान्  
उदिश्य धूपान् ज्वालयितुच्चोपचक्रमे । तस्माद् अमत्सियं प्रति परमेश्व- १५  
रस्य क्रोधे प्रज्वलिते स कच्चन भविष्यद्वादिनं तस्य सन्निधिं प्रेषवामास ।  
स तम् आचचक्षे, तेषां लोकानां ये सुरास्तव कराभ्यां निजघजा उद्धर्तुं  
नापारयन् कुतस्तान् गवेषयसि? तेनैतस्मिन् वाक्ये उदिते राजा तं १६  
जगाद्, त्वं किं राजमन्त्रिपदे न्युरुक्याः? निवर्त्तस्तु, कुतो हनिष्यसे?  
तेन भविष्यद्वादो निवर्त्तमानो बभाषे त्वया कर्मेतत् द्वात्वा मम मन्त्रणा  
न गृहीता तस्माद् ईश्वरस्तव विनाशं निष्प्रितवान् इत्यहं जानामि ।

अपरं यिङ्गदावंशीयो नरपतिरमत्सियो मन्त्रणां गृहीतेखायेलीय- १०  
नृयं येहोः पौत्रं यिङ्गीयाहसस्य पुत्रं योगाशं प्रति दूतान् प्रहित्य कथ-  
यामास, आगच्छावां परस्यरं साक्षात् कुर्व्वः । तत इखायेलीयो योगश्चे ११  
नृपो यिङ्गदादेशस्यामत्सियं नरपतिं प्रति दूतान् प्रहित्य कथयामास,  
लिवानोनस्यं प्रदग्धालकण्टकं लिवानोनस्यस्यैरसदक्षस्य सन्निधिं दूतं  
प्रहित्य कथयामास, भम तनयस्य विवाहार्थं तव दुह्षितरं देहीति ।  
अनन्तरं लिवानोनस्यो वन्यपशुः समीय प्रदग्धालकोलिं बभज्ञ । त्वं कथ- १२  
यसि, इदेमीया मया यनाश्यत्, तेन त्वदीयं मनस्वां गर्वं प्रवर्त्यति ।

त्वं निजनिवेशने तिष्ठ । तवामङ्गलाय कुतो इनधिकारचर्चां करिष्यसि ?  
१० तव त्वया सार्क यिह्वदावंशस्य च पतनं कुतो भविष्यति ? किन्त्वमत्सियेन

तद् वचनं नाश्रावि यत इदोमीयदेवानाम् अनुगमनात् ते यद् रिपूणां  
११ करेषु पतेयुक्तदर्थम् एतत् सर्वम् ईश्वराद् बभूव । अनन्तरम् इच्छायेलीयो

योयाशो नरपतिराजगाम, तस्मात् स यिह्वदानरपतिरमत्सियस्य रिह्व-

१२ दादेशस्य वैतशेषमश्चे परस्परं साक्षाच्चक्रतुः । तत इच्छायेलवंशानां सम्मुखे

यिह्वदा मनुजाः पराजिताः सन्तः सर्वे स्त्रीयं स्त्रीयं वासस्थानं पलाया-  
१३ चक्रिरे । तत्र वैतशेषमश्चे इच्छायेलीयो राजा योयाशो इहसियस्य पौत्रं

योयाशस्य सुतं यिह्वदा अमत्सियं महीपतिं ईत्वा यिरुशालम् आनि-

नाय, अपरम् इफ्रियमीयगोपुरम् आरभ्य कोणख्यगोपुरं धावद् यिरु-

१४ शालभीयप्राचीरस्य चतुःशतीहस्तमितं खण्डं बभञ्ज । अपरम् ईश्वरोय-

मन्दिर ओवेदेदोमस्य हस्तगतानि सकलकनकरजतानि सकलभाजनानि

च राजनिवेशनस्यं कोषच्चादाय बन्धकत्वेन लोकान् सङ्ग्रहः ईत्वा च

श्रीमिदोणं प्रत्याजगाम ।

१५ तस्येच्छायेलीयभूपते र्यिह्वायाहसपुत्रस्य योयाशस्य निधनात् परं

यिह्वदा भूपति योयाशस्य सुतो इमत्सियः पञ्चदशवत्सरान् अजीवत् ।

१६ एतस्यामत्सियस्याद्यन्तम् अवशिष्टं चरितं किं यिह्वदा इच्छायेलच्च मही-

पतीनां पुरावृत्तपुरुक्ते लिखितं न विद्यते ?

१७ परमेश्वरस्यानुगमनाद् अमत्सियस्य निरुत्तिकालम् आरभ्य मनुजा

यिरुशालमे तस्य विरुद्धं कुमन्तराणां चक्रुत्तदा स लाखीशं पलायाच्चक्रो ।

किन्तु ते तस्य पञ्चात् लाखीशं लोकान् प्रहित्व तस्मिन् स्थाने तं धातया-

१८ मासुः । अनन्तरं ते हयैत्तं समानीय यिह्वदादेशस्य प्रधाननगरे तस्य

पिटलोकानां सन्निधौ तमपि श्वशाने निरधिरे ।

26

## २६ षड्विंशोऽध्यायः ।

१ सिखरियस्य विद्यमानसमय उविषस्य सुराजत्वकरणं १६ याजकानां कर्मसु प्रवर्च-  
नात् तस्य क्रष्णोगिलं २२ तस्य निधनच ।

२ तदानों यिह्वदा निखिललोकाः षोडशवत्सरवयखम् उविषस्य आ-  
२ दाय तस्य जनकस्यामत्सियस्य पदे राजत्वे इभिषिष्विचुः । राजनि-  
पिटगण इव महानिद्रां गतवति स एलोतनगरं निर्माण्य पुनर्बारं

यिह्वदा अधीनी चक्रवान् । उषियः षोडशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं ३  
 कर्तुं प्रारभ्य यिरुशालमे द्विपञ्चाश्टद्वत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रवान् ।  
 यिरुशालमनिवासिनो यिखलिया तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरुम् ४  
 त्सियस्य सर्वकार्यानुसारेण परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चक्रार ।  
 अपरम् ईश्वरीयदर्शने बुद्धिमान् यः सिखरियस्तस्य यावज्जीवनं स ईश्व- ५  
 रम् अन्वगच्छत् । स यतिकालान् परमेश्वरम् अन्वगच्छत् ततिकालान् ।  
 ईश्वरस्तं छत्रकार्यम् अकरोत् । विशेषतः स यात्रां विधाय पिलेष्टीयैः ६  
 समं समरं छत्रागात्रं यव्निरस्दोदत्त्वैतेषां नगराणां प्राचीराणि बभञ्ज ।  
 अपरम् अस्दोदस्य सीमायां पिलेष्टीयानां सीमायाच्च नगराणां प्राचीराणि निर्मा- ७  
 पयाच्चकार । अपरम् ईश्वरः पिलेष्टीयानां गूर्वालनिवास्यारवीयाणां ८  
 मियूनीयानाच्च विरुद्धं तस्य साहाय्यं चक्रवान् । अमोनीयैरप्युविधायो-  
 पायनं ददे, इत्यम् अतीव पराक्रमात् तस्य यशो मिसरं प्रविश्य व्या- ९  
 नशे । अपरम् उषियो विरुशालमे कोणादार उपत्यकादारे प्राकारस्य १०  
 कोणेषु च दुर्गाणि निर्माप्य तानि द्रष्टव्याच्चकार । तद्वत् स प्रान्तरे उपि १०  
 दुर्गाणि निर्मापयामास बह्वन् प्रहोऽच्च चक्रान् यतो निम्नभूमौ प्रान्तरे ११  
 च तस्य प्रभूताः पश्व आसन्, अपरं पर्वतेषु कर्मिले च तस्य छष्टीवला १२  
 ब्राक्षाच्छेत्राजीवास्यासन्, यतः स छष्टिकर्मणि प्रीतवान् । अपरं लेख- १३  
 कस्य यियूथेलस्य शासकस्य मासेयस्य च इस्ते र्खितसंख्यानुसारेण सङ्घं १४  
 सङ्घं युज्जे गमनकृद् य उषियस्य एतनानिवह चासीत् स राजकीय-  
 सेनापते हृनानीयस्याधीन आसीत् । महावीरलोकानां पिण्डप्रधान- १५  
 समुदाये षट्शताधिके द्वे सहस्रे मनुजा आसन् । रिपूणां विरुद्धं नरपतेः १६  
 साहाय्यार्थं तेषाम् आच्चाधीनाः पराक्रमेण समरकारिण्यः सार्वसम-  
 सहस्राधिकानि चीणि लक्ष्माणि एतना आसन् । अपरम् उषियः सर्व- १७  
 एतनानां निमित्तं फलकानि शूलानि शिरस्ताणि वर्माणि धनूषिपाषा-  
 गच्छेपणगुणांच्च निर्माययामास । अपरं दुर्गम्भः प्राकारेभ्यच्च वृहद्वाण्या- १८  
 वाणानां प्रचेष्यार्थं निषुणशिल्पकानां कल्पनया छत्रानि यन्त्राणि यिरु-  
 शालमे काश्याच्चकार । एतादृगाच्चर्थरूपेणोपकृते भूत्वा स महापरा-  
 क्रमी बभूव तत्त्वस्य यशो दूरदेशं व्यानशे ।

किन्तु पराक्रमप्राप्ते: परं तस्य मनसि विनाशेतादकेन गर्वेण ग- १९  
 विते सति स निजप्रभोः परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं चक्रार, फलतो  
 धूपवेदां धूपं ज्वालयितुं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रविवेश । ततो याजको २०

इसरियखेन समं परमेश्वरस्य याजका अशीतिजना बलवन्तो लोका-  
 १८ स्त्रस्य पञ्चात् प्रविविशः । ते न इपतेषु धियस्य प्रतिकूलं सन्ति षमानास्तं  
 वभाविरे, हे उषिय परमेश्वरोदैश्यो धूपदाहस्वया न कर्तव्यः किन्तु  
 धूपज्वालनार्थं पाविते ह्वारोणवंशजाते याजकैरेव । तं पवित्रस्यानात्  
 वहि याहि यतस्यापराधः क्रियते तेन प्रभुपरमेश्वरात् तत्र सम्मानं न  
 १९ जनिष्यते । तदानीम् उषियः प्राकुप्यत् तस्य हस्ते च धूपज्वालनार्थं धूपा-  
 धार एको इविद्यत, किन्तु तस्मिन् याजकेभ्यः क्रुद्धवति याजकानां समक्षं  
 परमेश्वरस्य मन्दिरे धूपवेद्या अन्तिके कुष्ठरोगस्तस्य भाले प्रचकाशे ।  
 २० तदानीं प्रधानयाजकेनासरियेण निखिलयाजकैच्च तं प्रति मुखं परावर्त्य  
 तस्य ललाटे कुष्ठरोगे दृष्टे ते तस्मात् तं दवयाच्चकुः, अपरं स खयमपि  
 २१ वहिर्गन्तुं त्वरं विदधौ यतः परमेश्वरेण स आजम्ने । ततो नृपति-  
 रुषियो मरणदिनं यावत् कुष्ठो तस्यै कुछित्वाच्च चिकित्साभवने निव-  
 सन् परमेश्वरस्य मन्दिराच्छिद्रस्तस्यौ । अपरं तस्य तनयो योथमो राज-  
 निवेशनस्याधिपति भूत्वा जनपदीयमनुजानां श्रासनम् अकरीत् ।  
 २२ एतस्योषियस्याद्यन्ता अवशिष्टाः क्रिया आमोसस्य तनयेन यिशायिधेन  
 २३ भविष्यद्वादिना लिलिखिरे । अनन्तरम् उषियः स्त्रीयपिट्ठोका इव  
 महानिद्रां जग्मिवान् ततो मनुजा वृपतीनां श्वनिधानक्षेत्रे तदीय-  
 पिट्ठोकानां सत्रिधौ तं भ्रश्नाने निदधिरे, यस्मात् ते कथयामासुः स  
 कुष्ठोति । अपरं तस्य तनयो योथमस्तस्य पदे राजत्वं चकार ।

## २७ सप्तविंश्टोऽध्यायः ।

27

१ योथमस्य चुराजत्वकरणं ५ अस्मोनोयानां पराजयः ७ तस्य राजत्वस्य कथनं  
 निधनच्च ।

१ योथमः पञ्चविंशतिवत्सरवधस्तः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरु-  
 शालमेषाडशवत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । सादोकस्य दुहिता यिरुशा-  
 २ तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरुषियस्य कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य  
 गोचरे सदाचारं चकार, तथापि स परमेश्वरस्य मन्दिरं न प्रविवेश-  
 ३ मनुजाच्च तदानीमपि दुष्टत्वम् आचेत् । स परमेश्वरीयमन्दिरस्य  
 ग्रोचदारं निर्मापयाच्चकार तददृच्छोफलस्यप्राकारस्याधिकांशं निर्माप-  
 ४ याच्चकार । अपरं यिङ्गदाः पर्वतीयदेशे नगराणि मरुभूमौ च दर्गाण्य-  
 चाग्निराणि च निर्मापयाच्चकार ।

सो उमोनवंशीयानां महीपतिना समं समरं विधाय तान् जिगाय ५  
तस्माद् अमोनवंशीयास्तस्मिन् वत्सरे किञ्चिरपतं रजतं दशसहस्रकोर-  
परिमितान् गोधूमान् दशसहस्रकोरपरिमितान् यवांच तस्मै ददुः, ६  
द्वितीये लृतोये च वत्सरे उपमोनवंशीयास्तस्मै तावन्ति ददुः। अनेन  
प्रकारेण योथमो निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् ऋजुमार्गगामी सन्  
प्रतापयुक्तो बभूव ।

एतत्य योथमस्यावग्निष्ठाः क्रियास्तस्य निखिलसमरा निखिलवह्ना- ७  
रास्तेष्वायेलो यिङ्गदाच्च भूपतीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखिता आसते। स ८  
पञ्चविंशतिवत्सरवयखः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारम्भ यिरुणालमे षोडश-  
वत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । अनन्तरं योथमो निजपिण्डलोकां इव महा- ९  
निनां गतो लोकै दायूदूनगरे भूमशाने निहितच्च, ततस्तस्य तनय आह-  
सस्तस्य पदे राजा बभूव ।

## 28

## २८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ आहस्य कुराजबकरणं तन्निदानाद् अरामीये देष्ठप्राप्तं ६ इखायेलोपलोकेरपि  
देष्ठप्राप्तिर्वन्दिलोकानां भोचनं १६ अग्नरौयलोकैसस्य विनितं २२ सुरार्चनं तद-  
न्यमहापापकरणच २६ तस्य निधनच्च ।

आहसो विंशतिवत्सरवयखः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारम्भ यिरुणालमे १  
षोडशवत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रार । स परमेश्वरस्य साक्षात्  
निजपूर्वपुरुषो दायूदिव सदाचारं न चकार । किन्त्वस्यायेलीयमही- २  
पतीनां मार्गेषु चरन् द्रवीभूतधातुना वालः प्रतिमूर्तीं निर्मापयाच्चकार ।  
अपरं स हिन्दीमसुतस्योपत्यकायां धूपान् प्राज्वालयत् किञ्च परमेश्वर ३  
इखायेलीयवंशस्य समुखाद् यान् भिन्नजातीयान् दवयाच्चकार तेषां  
हृष्टक्रियानुसारेण स निजात्मजान् वक्तिना दाह्वयाच्चकार । अपरं मृग- ४  
स्थानेषु पर्वतेषु सर्वेषां हस्तिर्दर्णानां तरुणाम् अधच्च बलिदानं धूपदा-  
हृच्च चकार । तत्कारणात् तस्य प्रभुना परमेश्वरेण तस्मिन् अरामी- ५  
याणां नरपतेः करे समर्पिते सति ते तं प्रहृत्य तस्य प्रभूतलोकान् वन्दी-  
कृत्य दम्पेषकं निन्युः । तदधिकम् इखायेलीयनरपतेः करे तस्मिन् सम-  
र्पिते सो उपि तं महाप्रहृतेणाजधान ।

अपरं रिमलियस्य तनयः पेकहो यिङ्गदावंशीयान् विंशतिसहस्रा- ६

धिकं लद्धं बलवतो लोकान् एकस्मिन्नेव दिने मारयामास यस्मात् ते स्वेषां  
 ७ पिण्डेष्टोकानां प्रभुं परमेश्वरं व्यक्तावन्तः । अपरं सिखिनामक इफ्रियमीथो  
 वीटो राजतनयं मासेयं निवेशनाथ्यक्षम् अस्तीकामं मुख्यराजपुरुषम्  
 ८ इख्कानाहृच्च जघान । अपरम् इस्वायेलोयवंशाः स्वेषां भातृणां द्वे लक्ष्मे  
 जायापुत्रदुहितृन् वन्दीकृत्य निन्युः, तेषां बहूनि वस्तुनि च लोठया-  
 ९ चक्रुः, अपरं तानि निखिललोठितवस्तुनि श्रोमिरोणं निन्युः । तस्मिन्  
 स्यान् ओदेदनामा परमेश्वरस्य भविष्यत्तादी कस्त्रिद् आसीत् स श्रोमि-  
 रोणे समागतं तं सैन्यनिवर्हं साक्षात् कर्तुं ब्रजित्वा तान् सैन्यीयलोकान्  
 जगाद्, पश्यत् युधाकं पिण्डेष्टोकानां प्रभुः परमेश्वरो यिह्वदावंशेभ्यः क्रुध्यन्  
 १० तान् युधाकं करेषु समार्पयत् ततो यूर्यं गगनस्पर्शिक्रोधाभिना तान्  
 अबधिष्ठा । इदानों यूर्यं यिह्वदा यिरुशालमस्य च लोकान् वशीकृत्य  
 ११ दासान् दासीष्व कर्तुं मति कुरुध्वे । युधात्यभेदोः परमेश्वरस्यापराधाः  
 किं युधाभिरपि न क्वातः? अत इदानों भम वाचं प्रदणुत । यूर्यं स्वकी-  
 यभातृणां समीपाद् यं बन्दिनिवहम् आनीतवन्तर्लं सुतीकुरुत यतः  
 १२ परमेश्वरस्य प्रचण्डकोपो युधासु वर्तते । तत इफ्रियमवंशानां कतिपयाः  
 प्रधानलोका अर्थतो यिह्वाहाननस्य तनयो उस्त्रियो मिश्विष्वेमोतस्य  
 १३ तनयो वेस्त्रियः शस्त्रुमस्य पुन्नेवा यिहिक्षियो हृद्यत्यस्य तनयो उमासा-  
 चैते रणात् प्रत्यागतानां लोकानां सम्मुख उत्तिष्ठन्तत्त्वान् जगदुः, बन्दिनो  
 लोका युधाभिरेतत् स्यानं नानेत्याः, यतो युधाकं मन्त्रणा परमेश्वरस्य  
 साक्षात् अस्ताक्षम् अपराधस्य हैतुः, सास्ताकं पापस्यापराधस्य च  
 दुद्विजनिका । अस्ताक्षम् अपराधो गुरुतरः परमेश्वरस्य च क्रोध इस्वा-  
 १४ येलं प्रति प्रज्वलित आस्ते । ततो उस्त्रियो लोकास्तान् वन्दिनस्तानि  
 लोठितवस्तुनि चानीयाध्यक्षाणां निखिलसमाजस्य च साक्षात् निर-  
 १५ धिरे । अनन्तरं येषां नामानि लिखिते ते नदा उत्त्याय बन्दिनो  
 लोकान् आदाय तेषां मध्ये यावन्तो लोका नमा आसन् तान् लोठित-  
 वस्तुभ्यः परिहितवस्त्रान् चक्रुः, ते तेभ्यो वस्त्राणि पादुका भक्षाणि येयानि  
 मर्हनीयतैलानि च ददुः, तेषाच्च यावन्तो लोका दुर्बला अभवन् तान्  
 गर्दभान् आरोद्ध्वं तेषां भातृणां समीपं तालवृक्षनगरम् अर्थतो यिरीज्जं  
 निन्युः, ततः परं ते श्रोमिरोणं पुनराजग्मुः ।

१६ तस्मिन् समये वृपतिराहसः साहाय्याचनायाशूरदेशीयभूपतीनां  
 १७ समीपं दूतान् प्रेषयामास । यत इदोमीयास्त्रदानीमप्यात्य यिह्वदा-

जनपदम् चाक्राम्यन् लोकांस्व वन्दीकृत्यानयन् । पिलेष्ट्रीयलोका चपि १८  
निम्नभूमे र्यद्वदादक्षिणजनपदस्य च नगराण्याक्रम्य वैतशेमशम् चया-  
क्षोनं गिदेशीतं सोखुं तदीयशाखानगराणि तिम्भाथां तदीयशाखानग-  
राणि गिमसुं तदीयशाखानगराणि च वशीकृत्य तत्र न्युषितवन्तः ।  
यत इत्थायेलीयन्वप्तेराहस्य हेतुना परमेश्वरो यद्वदावंशं खर्वी- १९  
चकार यतः स राजा यद्वदावंशम् चत्वाचारिणं क्षत्वा परमेश्वरस्य  
विरुद्धम् अतिशयमपराधं कारयामास । अनन्तरं तिम्भलिपेश्वरनामको २०  
इश्वरीयमहीपतिस्तस्य सत्त्विभिम् आजगाम किन्तु तस्य साहाय्यमकृत्वा  
तं भृशं क्षेत्रयामास । यदप्याहसः परमेश्वरस्य मन्दिरं राजनिवेशनम् २१  
अधिपतींस्वार्थंहीनान् क्षत्वा सर्वेषाम् अशूरीयराजाय ददौ तथापि  
तस्मात् तस्योपकारो नाजायत ।

एव नरपतिराहसः लोकस्य समये परमेश्वरस्य विरुद्धम् अधिकाप- २२  
राधं चकार । स खप्रहारकान् दम्भेषकीयान् देवान् उद्दिश्य बलीन् २३  
ददौ । यतः स उक्तवान् इमे इरामीयनृपतीनाम् इष्टदेवाः, इमे तेषां  
सहायाः । अतो इहम् एतेष्यो बलीन् दास्यामि तथा क्षते एतैरुपकारिष्ये ।  
किन्तु त एव तस्य निखिलेष्वादेलक्ष्मि निपातकारिणो वभूवुः । अनन्तरम् २४  
चाहस ईश्वरीयमन्दिरस्य भाजनानि संगृह्य तानि सर्वाणीश्वरीय-  
मन्दिरस्य पाचाणि कर्त्तयामास परमेश्वरीयमन्दिरस्य कवाटे बबन्धं च ।  
अपर स यिरुग्गालमस्य सर्वेषु कोणेषु स्थाप्तं वेदो निर्मापयामास ।  
अपरम् इतरदेवानां क्षते धूपदाहार्थं यद्वदादेशसैकैकसिन् नगरे २५  
भगुखानानि निर्मापयाच्चकार । अनेन प्रकारेण स निजपिट्ठोकानां  
प्रभुं परमेश्वरं क्रोधयाच्चकार ।

तस्यावशिष्टाः क्रिया आद्यनं चरित्रुच्च यद्वदा इत्थायेलक्ष्मि नृपतीनां २६  
पुरावृत्तपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अपरम् चाहसो निजपिट्ठगण इव २७  
महानिदां गतो लोकैरित्थायेलीयमहीपतीनां भूमशाने न निहितः किन्तु  
यिरुग्गालमनगरस्यभूमशाने निहितः । ततः परं तस्य तनयो हिम्किय-  
क्षस्य पदे राजत्वं लेभे ।

## २८ ऊनचिंशोऽध्यायः ।

१ हिम्कियस्य सुराजलकरणं २ परमेश्वरस्य मन्दिरं परिष्कार्तुं निदेशनं १२ मन्दिरस्य  
परिष्कारणकथनं २० हिम्कियस्य वलिदानादीनां कथनस्त ।

- १ हिष्कियः पञ्चविंशतिवत्सरवथस्यः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य ऊनचिं-  
शदृवत्सरान् यावद् यिरुशालमे राजत्वं चकार । अवियानामिका
- २ सिखिरियस्य दुहिता तस्य प्रसूरासीत् । स निजपूर्वपुरुषस्य दायूदः  
कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य गोचरे सदाचारं चकार ।
- ३ स निजराजत्वस्य प्रथमवत्सरस्य प्रथमे मासे परमेश्वरीयमन्दिरस्य  
४ कवाटे मोचयिता तयो जीर्णोद्भारं कारयामास । अपरं स याजकान्  
५ लेवीयांस्य प्रवेश्य पूर्वदिक्स्थे महाप्राङ्गणे मेलयिता तेभ्यः कथयामास, हे  
लेवीयाः, मदोदयं वचो निशामयत । इदानीं स्थान् प्रयतान् कुरुत, स्वेषां  
पिठ्लोकानां प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं पवित्रीकुरुत पवित्रस्थानाद्
- ६ अवकरान् वहिष्कुरुत च । यतो इस्माकं पिठ्लोकाका अपराधिनो जाता  
अस्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य गोचरे दुराचारम् अकुर्वन् ते तम् अव्य-
- ७ जन् परमेश्वरस्य वासस्थानात् पराञ्जुखा भूत्वा तं एषतो इकुर्वन् । अपरं  
अलिन्दस्य कवाटे अवन्धन् प्रदीपान् निरवापयन् पवित्रे स्थान इस्वाये-  
८ लीयेश्वरस्य कृते धूपान् नाज्वालयन् होमार्थकबलींस्त्र नाददुः । यतत्-  
कारणाद् यिष्ठदां यिरुशालमस्य प्रति परमेश्वरस्य कोपो इवर्त्तत, तेन  
यादृशं स्वलोचनैः पश्यत तादृशं स तान् लीशे विस्मये ब्रीडायात्म समार्प-  
९ यत् । पश्यत तत्कारणाद् अस्माकं पिठ्लोकास्त्रं हासै न्यपात्वन्त, अस्माकं
- १० तनया दुहितरो जायात्म वन्दीभूताः स्थानान्तरम् अनीयन्त । तस्माद्  
असत्तत्स्थाने कोपामि यज्ञिवर्त्तत तदर्थम् इस्वायेजः प्रभुना परमेश्वरेण
- ११ समं नियमेन्नं कर्तुम् इदानीं मम मानसं जातं । हे मम तनयाः,  
यूयम् यतस्मिन् शिरधिलमनसो मा भवत, यतो यूयं यत् परमेश्वरस्य  
समुखे तिष्ठन्तस्थोपासनां कुर्यात तस्य परिचारका धूपञ्ज्वालयितारच्च  
भवेत, तदर्थं स युग्मान् वसीतवान् ।
- १२ तदानीं किछातवंशीयानाम् अमासयस्य तनयो महतो इस्टियस्य  
तनयो योवेलस्य, भिरादिवंशीयानाम् अब्देः पुलः कीर्णो यिहलिलेलस्य  
तनयो इस्टियस्य, गोर्णेनवंशीयानां सिमस्य तनयो योयाहो योयाहस्य
- १३ तनय एदनस्य, इलीघाफनवंशीयानां शिमि र्यियूयेलस्य, आसफवंशी-
- १४ यानां सिखिरियो मत्तनियस्य, हेमनवंशीयानां यिहीयेलः शिमियिच्च,  
१५ यिदूषूनवंशीयानां शिमिय उषीयेलस्यैते सर्वे लेवीया उत्ताय स्वेषां  
भातृन् संगृह्य स्थान् प्रयतान् चक्रिरे । अपरं परमेश्वरस्य वाक्येन  
राजा यथादिष्टं तथा परमेश्वरस्य मन्दिरं परिष्कतुं प्रविविशुः ।

याजकाः परिष्कारकरणार्थं परमेश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरं प्रविश्य तत्र १९ परमेश्वरीयप्रासादे यान् अवकरान् प्रापुत्तान् सर्वान् वहिष्कृत्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्गणम् आनिन्युः, अनन्तरं लेवीयास्तान् सञ्जूह्य किञ्चाणस्तोतो निन्युः । ते प्रथममासस्य प्रथमे इहनि तत्पावनं प्रारम्भ मास- १७ स्याष्टमे दिने परमेश्वरस्यालिन्दम् आजग्मः, ततः परम् अष्टाह्मद्ये परमेश्वरीयं मन्दिरं पावयामासुः, प्रथममासस्य षोडशदिने कर्म समाप्याच्छक्रः । अनन्तरं ते हिष्कियस्य नरपते भवनं त्रजित्वा कथयामासुः, १८ परमेश्वरस्य द्वात्सं मन्दिरं होमवेदी तदोयनिखिलभाजनानि च दर्शनीयपूपानां दार्वासनं तदोयनिखिलभाजनानि चैतान्यसामिः परिष्कृतानि । अपरम् आहसो वृपति निंजराजत्वकाले इपराधं कुर्वन् यानि १९ भाजनान्यमेधानि द्वातवान् तानि सर्वाण्णसामिः संस्कापितानि पावितानि च, पश्य तानि परमेश्वरस्य वेदाः सम्मखे विद्यन्ते ।

अपरं हिष्कियो महीपतिः प्रत्युष उत्पाय नगराधिपतीन् सञ्जूह्य पर- २० मेश्वरस्य मन्दिरं जगाम । अपरं ते राष्ट्रस्य पवित्रस्थानस्य यिङ्गदा- २१ वंशस्य च निमित्तं प्रायच्चित्तार्थं सप्त रूपभान् सप्तावीन् सप्त मेषशावकान् सप्त छागांश्चोपानिन्युः, अपरं स परमेश्वरस्य वेदां होमार्थकबलित्वेन तेषां दानं हास्तो वंशीयान् याजकान् आज्ञापयामास । अतस्ते दृष्टमेषु २२ क्वेदितेषु याजका रुधिरम् आदाय वेदिप्रोक्षणं द्वातवन्तः, अपरम् अविषु क्वेदितेषु तेषां रुधिरेण वेदिप्रोक्षणं चक्रः, अपरं मेषशावकेषु क्वेदितेषु तेषां रुधिरेण वेदिप्रोक्षणं चक्रः । अपरं प्रायच्चित्तार्थकेषु २३ छागेषु वृपस्य समाजस्य च साक्षाद् उपानीतेषु ते तेषाम् उपरि इस्तान् अर्पयामासुः । अपरं याजकास्तान् क्वेदित्वा तेषां रुधिरै निं- २४ खिलेचायेतो निमित्तं वेदां प्रायच्चित्तं चक्रः, यतो राजा निखिलेचायेतो निमित्तं होमं प्रायच्चित्तच्च कर्तुम् आदिदेश । अपरं स राज्ञो २५ दायूदः प्रदर्शकस्य गादस्य भविष्यदादिनो नाथनस्य चाज्ञानुसारेण करतालमुरजवस्त्रकीइस्तान् लेवीयान् परमेश्वरस्य मन्दिरे स्थापयामास, यस्मात् परमेश्वरो निजभविष्यदादिभिरिदम् आदिदेश । यतो २६ दायूदा निरूपितानि वाद्ययन्त्वाणि धारयन्तो लेवीयास्तु दीहस्ता याजकाच्च समतिष्ठन्त । अनन्तरं वेदां होमकरणार्थं हिष्कियेणाज्ञापिते २७ यदा होमस्यारम्भो इभवत् तदानीम् इस्तायेतीयेन दायूदा महीपेन निरूपितैस्त्रूप्रभतिभिर्वाचैः परमेश्वरीयगीतस्यारम्भो बभूव । ततो २८

होमस्य समातिं यावत् छत्रसमाजो भजनं चकार गाथकाच्च गानं  
 १६ चकुस्त्रीवादकाच्च तूरी वादयाच्चकुः । अनन्तरं होमे बलिदाने च  
 समाप्यमाने वृपतिस्तत्समीपवर्त्तिनो मनुजाच्च सर्वे जानूनि पातयित्वा  
 १० भजनं चक्रुः । अपरं हित्क्रियो नस्पतिरधिपतयच्च दायूदः प्रदर्शक-  
 स्यासपत्य च वचोभिः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रशंसार्थकगानं लेवीयान्  
 आज्ञापयामासुः, ततस्ते सानन्दाः प्रशंसार्थकगीतं जगुः शिरांसि नम-  
 ११ यन्तो भजनं चक्रुच्च । तदानीं हित्क्रियो वाजज्ञार यूयं परमेश्वरस्य  
 निमित्तं खान् प्रयतान् द्वंतवन्तः । इदानीम् उपस्थाय मङ्गलार्थकान्  
 प्रशंसार्थकांच्च बलीन् परमेश्वरस्य मन्दिरम् उपानयत, ततः समाजो  
 मङ्गलार्थकान् प्रशंसार्थकांच्च बलीन् समानिनाय दानशौण्डा मनुजाच्च  
 १२ होमार्थकान् बलीन् समानिन्युः । समाजेन समानीतानां होमार्थकब-  
 लीनाम् इयं संख्या, सप्ति द्वयभाः इतं मेषा द्वे शते मेषशावकाच्च सर्वं  
 १३ एते परमेश्वरोद्देश्या होमार्थकबलयः । अपरं पवित्रीकृताः षट्शतानि  
 १४ द्वयभास्त्रीणि सहस्राणि मेषाच्चासन् । किन्तु याजकानाम् अल्पत्वकार-  
 णात् ते सर्वेषां होमार्थकबलीनां चर्माण्युन्मोचयितुं न पारयामासुः ।  
 अतो यावत् तत् कर्म समातिं नाप्नोत् यावच्चापदा याजकाः खान्  
 मेधान् नाकुर्वन् तावत् तेषां भातरो लेवीयास्तान् उपचक्रुः, यतो  
 लेवीयाः खान् प्रयतान् कर्तुं याजकेभ्योऽपि सरलान्तःकरणा चासन् ।  
 १५ अपरं मङ्गलार्थकबलीनां मेदोभिः समं होमसम्बन्धीयैः पैदनैवेद्यैः समं  
 बहुवो होमार्थकबलयो ददिरे । अनेन प्रकारेण परमेश्वरीयमन्दिर-  
 १६ स्यापासनाया रीति निर्चिता बभूव । ईश्वरो लेकान् स्थिरीचक्रवान्  
 एतस्मात् हित्क्रियः सकलमनुजाच्चाननन्दः, यतस्तत् कार्यं सहसा बभूव ।

### ३० चिंशोऽध्यायः ।

30

१ हित्क्रियेण निष्ठारोद्देश्यपालनस्य निरूपणं १२ लेकानां सुरमूर्तिभज्ञनं चतुर्दश-  
 दिनानि तदुत्तवस्य पालनं २० याजकानां लेवीयानाच्च लेकेभ्य आशीर्वानच्च ।  
 १ अनन्तरं मनुजा यद् इखायेलः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निष्ठारो-  
 त्सवं पालयितुं यिरुग्गालमे परमेश्वरस्य मन्दिरम् आगच्छेयुत्सत्कृते  
 हित्क्रियो निखिलस्येषायेलवंशस्य यिद्वदावंशस्य च समीपं दूतान् प्रेष-  
 यामास, इफ्रुयिमवंशस्य मिनशिवंशस्य च सन्निधिं पत्राण्यपि मेषया-

मास । राजा तदीयाध्यक्षा निखिलसमाजस्थ द्वितीये मासि यिरुशालमे १  
निक्षारोत्सवं कर्तुं मन्त्रयाद्यक्षुः । यतो हेतो र्याजकाः प्रथेऽजनीयसङ्घाया २  
खान् प्रयतान् न क्षतवन्तो मनुजास्त्र विरुशालमं न समागताः, ३  
तस्मात् स उत्सवः खसमये तैः कर्तुं नाशक्वत । अपरं तत् कर्म्म राज्ञः ४  
क्षत्स्वसमाजस्य च दृष्ट्या तोषजनकं बभूव । यतो लोका यद् यिरु- ५  
शालमम् आगत्येखायेलः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निक्षारोत्सवं कुर्यु-  
स्तत्वते ते वेशेवाम् आरभ्य दानं यावद् इखायेलः सर्वत्र चोषयितुं  
नियमं चक्रुः, यतस्ते चिरकालात् निखितविध्यनुसारेण तं नाकुर्वन् । ६  
अनन्तरं दूता व्यपस्य तदीयाध्यक्षाणां च हस्तेभ्यः पञ्चाण्यादायेखायेलो  
यिह्नदास्त्र सर्वत्र ब्रजित्वा नरपतेराज्ञानुसारेण वच इदं जगदुः, हे ७  
इखायेलवंशाः, यूयम् इब्राहीम इस्हाक इखायेलस्त्र प्रभुं परमेश्वरं प्रति  
परावर्त्त्यं, तेनाश्रूरीयनरपतीनां हस्तेभ्यो इवशिष्ठा युधाकं ये मानवा-  
रक्षां प्राप्तास्तान् प्रति स परावर्त्त्यते । युधाकं पितरो भातरस्त्र ८  
खेषां पूर्वपुरुषाणां प्रभोः परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं क्षतवन्तस्तला-  
रणात् तेन विनाशे समर्पिता अभवन् युधाभिरेवद् दृश्यते, ततो यूयं  
तेषां सदृशा भा भवत । इदानीं यूयं खेषां पितॄलोका इव सांखां ९  
ग्रीवां न झटयत, किन्तु परमेश्वरेण सह सन्धत, स च निव्यकालार्थं  
यत् स्यानं पवित्रम् अकरोत् तदीयं तद् धर्मधामागत्य युथात्पूर्वपुरुषाणां  
प्रभुं परमेश्वरं सेवधं; तथा क्षते तस्य कोपाभ्य वृद्धतो निवर्त्त्यते । १०  
यदि यूयं परमेश्वरं प्रति परावर्त्त्यं तर्हि युधाकं भातरो युधाकम्  
अपव्यानि च यै वैन्दीकृत्य देशान्तरं निन्धिरे तैरनुकम्भिता जनपदमिमं  
प्रत्यागमिष्यन्ति यतो युधाकं प्रभुः परमेश्वरो उन्याह्वको दयालुस्त्र,  
यदि यूयं तं प्रति परावर्त्त्यं तर्हि स युथात्तः पराज्युखो न भविष्यति । ११  
अपरं दूतेष्विफूयिमदेशस्य मिनशिदेशस्य च निखिलनगरानि सिवूलू-  
नदेशस्त्र गच्छत्सु मनुजास्तान् प्रति परिह्वासं कुर्वीणा आकारयन् । १२  
तथाप्याशेरमिनशिसिवूलूनदेशेभ्यः कतिपयलोकाः स्वान् नमान् कुर्वीणा १३  
यिरुशालमम् आजम्भुः । अपरं परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण व्यपस्याधि-  
पतीनाश्चाज्ञायह्यार्थम् ईश्वरः साहाय्यं कुर्वन् यिह्नदाजनपदीयान्  
एकचित्तान् चकार ।

अनन्तरं द्वितीये मासि किंवपूर्व्यपूर्पानाम् उत्सवकरणार्थं मनुजा- १४  
नाम् अतीव भृत्यासमाजो यिरुशालमं समाजग्राम । अपरं त उत्थाय १५

यिरुशालमस्याः सुरवेदीः समस्ता दवयाच्चकु र्धूपज्वालनार्थकाः सर्वा  
 १५ वेदीरप्यपसार्थ किञ्चोणश्रोतसि निचिक्षिपुः । अनन्तरं द्वितीयमासस्य  
 चतुर्दशे दिवसे ते निस्तारोत्सवीयबलीन् क्रेदयामासुः, ततो याजकालेवी-  
 धाच्च ब्रीडमानाः स्वान् प्रयतान् छत्रा परमेश्वरस्य मन्दिरे होमार्थक-  
 १६ बलीन् उत्सवजुः । ईश्वरोयस्त्रोकस्य मूससो थवस्यानुसारेण ते यथा-  
 विधि स्त्रीयस्त्रीयस्याने समतिष्ठन्त याजकाच्च लेवीयानां करेभ्यो खधिरम्  
 १७ आदाय सिविचुः । समाजस्य मध्ये बहवो लोका अप्रयता आसन्  
 तन्निदानाद् यः कस्त्रित् प्रयतो नासीत् परमेश्वरस्य छत्रे तं प्रयतं कर्तुं  
 १८ लेवीयस्त्रीयां छत्रे निस्तारोत्सवीयबलिदाने न्युञ्जन्त । अपरम् इफ्रुयिम-  
 मिनश्शीघाखरसिवूलूनदेशेभ्य आगता बहवो मनुजाः स्वान् प्रयतान् न  
 छत्रा लिखितविधे वै परीयेन निस्तारोत्सवीयबलिं बुभुजिरे । हिष्किय-  
 १९ स्त्रीयां छत्रे प्रार्थनां विधाय कथयाच्चकार, ये जना प्रयतस्यानस्य विध्य-  
 नुसारेण प्रयता न सन्तोऽपि निजपिण्डलोकानां प्रभोः परमेश्वरस्य गवे-  
 षणे निजान्तःकरणानि प्रावर्त्तयन् अनुग्राहकः परमेश्वरस्तान् त्वमतां ।  
 २० तेन परमश्वरा हिष्कियस्य वचसि मनो निधाय मनुजान् शुभं यून्  
 २१ अकरोत् । अनन्तरं यिरुशालमं समागता इस्त्रायेलीयवंशाः सप्तदि-  
 नानि यावत् महानन्देन किञ्चुश्श्रापूपानाम् उत्सवं चक्रिरे । अपरं  
 खेवीया याजकाच्च प्रतिदिनं परमेश्वरस्य त्वरार्थकै वादनैः परमेश्वरं  
 २२ प्रश्नशंसुः । अपरं ये सर्वे लेवोयाः परमेश्वरोदेश्यधर्मज्ञाने पारदर्शिन  
 आसन् हिष्कियस्ते र्घुरं संललाप्य । अनेन प्रकारेण त उत्सवस्य सप्त-  
 दिनानि यावत् मङ्गलार्थकान् बलीन् भुजानाः स्त्रीयां पूर्व्यपुरुषाणां प्रभुं  
 २३ परमेश्वरं प्रश्नशंसुः । अनन्तरं निखिलसमाजः पुनः सप्तदिनान्युत्सवं  
 २४ कर्तुं समन्त्यतानि सप्तदिनान्यानन्देन यापयामासुः । अपरं यिङ्गदीय-  
 नरपति हिष्कियः समाजाय सहस्रं दृष्टभान् सप्तसहस्राणि मेषांच्च  
 ददौ, अधिपतयस्त्रीय समाजाय सहस्रं दृष्टभान् दशसहस्राणि मेषांच्च  
 ददुः, अपरं याजकानां मध्योया बहवः स्वान् प्रयतान् चक्रवांसः ।  
 २५ अपरं याजकै लेवीयस्त्रीय समं यिङ्गदावंशस्य निखिलसमाज इस्त्रायेल-  
 वंशस्य मध्याद् आगतो निखिलसमाज इस्त्रायेलदेशात् समागताः प्रवा-  
 २६ सिनो यिङ्गदादेशनिवासिनस्त्रीय सर्वं आनन्दं चक्रिरे । अनेन प्रकारेण  
 यिरुशालमे महान् आनन्दो बभूव, यत इस्त्रायेलीयवंशस्य दायूदंशीय-  
 सुलेमनः समयमासभ्य यिरुशालम एतादृक् नाभवत् ।

अनन्तरं याजका लेवीयाच्च प्रोत्याय लोकेभ्य आश्रिष्वं ददुः, तेषां २०  
शब्दाच्चाश्रूयन्त, अर्थत् स्तेषां प्रार्थना तस्य पवित्रं वस्तिस्थानं स्वर्गं प्राप्य ।

### ३१ एकचिंशोऽध्यायः ।

31

१ पुत्रस्त्रिकादीनां विनाशः २ हिष्ठियेण याजकानां पर्यायनिरूपणं ५ लोकैः प्रभत-  
नैवेद्यानाम् आनयनं ११ याजकेभ्योऽशदाने हिष्ठियेणाध्यज्ञाणां नियोजनं २०  
हिष्ठियस्य सत्कर्मं तस्य फलप्राप्निष्ठ ।

एतेषु समाप्तिं गतेषु तत् स्थानं समागता निखिलेस्वायेलीया लोका १  
यिङ्गदादेशस्थनगराणि प्रविशन्तः प्रतिमानिवहं बभञ्जुच्चैवृक्षान्  
चिच्छिदुः, यावच्च सर्वद्या सर्वेषां निःशेषं नाभवत् तावत् निखिलयि-  
ह्वदादेशे विन्यामीनदेश इफ्रुयिमदेशे मिनशिदेशे च भगुस्थानानि  
वेदीच्च बभञ्जुः । अनन्तरम् इस्वायेल्वंशीयाः सर्वे स्वं स्वं विषयं स्वं स्वं  
नगरच्च पुन जग्मुः ।

अपरं हिष्ठियः परमेश्वरीयशिविरस्य द्वारेषु होमार्थकानां मङ्ग- १  
खार्थकानाच्च बलीनां दानार्थं परिचर्याधें धन्यवादार्थं प्रशंसार्थच्च याज-  
कानां लेवीयानाच्चायासनकर्मण्येकैकस्यांशानुसारेण याजकानां लेवीया-  
नाच्च पर्यायान् नियुयुजे । अपरं होमार्थम् अर्थतः परमेश्वरीयप्रा- २  
स्तस्य लेखनानुसारेण प्रातःकालिकानां सन्ध्याकालिकानां होमानां कृते  
विआमवारेवमावस्यासु वार्षिकोत्सेषु च कर्त्तव्यानां होमानां कृते च  
न्वपस्य सम्पत्तिं दातव्यम् अंशं निरूपयाच्चकार । अपरं याजका ४  
लेवीयाच्च यत् परमेश्वरीयशास्त्रे समाप्तकार भवेयुरिति कृते स तेभ्यो  
देशदानार्थं यिरुशालमनिवासिनौ मनुजान् आदिदेश ।

एतस्य निदेशस्य प्रचारमाचाद् इस्वायेलीयवंशाः प्रथमजातानि ५  
शस्युत्राच्चारस्तैलमध्यादीनि भूम्युत्पन्नद्रव्याण्यातिबाह्यत्येन समानिन्युः,  
निखिलद्रव्याणां दशमांशानपि प्रभूतत्वेन समानिन्युः । अपरं यिङ्गदा- ६  
देशस्थनगरेषु वसन्त इस्वायेल्वंशीया यिङ्गदावंशीयाच्च लोका अष्टि  
गोमेषाणां दशमांशं निजप्रभोः परमेश्वरस्य कृते पवित्रीकृतानां पवित्र-  
द्रव्याणां दशमांशस्थानीय राशी चक्रः । लृतीयमासे ते तेषां राशीनां ७  
सञ्चयनम् आरभ्य सप्तमे मासि समापयामासुः । अनन्तरं हिष्ठियो ८  
उथ्यकाच्च समागत्य तान् राशीन् विलोक्य परमेश्वरं तस्य प्रजा इस्वाये-

९ लोयलोकांस्व धन्यान् जगदुः । अपरं हिक्कियस्तान् राशीनधि याज-  
१० कान् लेवीयांस्व प्रपञ्च । ततः सादोकस्य वंशजाती इसरियनामा प्रधान-  
याजकस्तं प्रतिजगाद, यदवधि लोकाः परमेश्वरस्य मन्दिरं नैवेद्यम्  
आनेतुम् आरेभिरे तदवधि भोज्यं वसु प्रभूतं समभवत् प्रभूतच्चाति-  
रिच्यते यतः परमेश्वरः स्त्रीयलोकेभ्य आशिषं ददौ तेनैष धनराशिरव-  
शिष्टो उभवत् ।

११ अगन्तरं हिक्कियः परमेश्वरस्य मन्दिरे इगाराणां निर्माणायाज्ञा-  
१२ प्रयाच्चकार तेन ते इगाराणि निर्ममिरे । अपरं नैवेद्यानि दशमांशान्  
प्रविचीकृतानि वस्तुनि च विश्वास्यत्वेन तन्मध्यम् आनिन्युः, तेषाम्  
च्छथक्षाणां मध्ये लेवीयः काननियो मुख्यस्तस्य भाता शिमियिच्च द्वितीय  
१३ आसीत् । अपरं यिहियेलो इसिसियो नहतो इसाहेलो यिरेमेतो योगा-  
वद इलीयेलो यिष्याखियो माहतो विनायच्चेमे हिक्कियस्य नृपस्येश्वरी-  
यमन्दिराथक्षास्यासरियस्य च निदेशात् काननियस्य तदीयभातुः शि-  
१४ मियेच्चाधीना च्छधिपतयो उभवन् । अपरं यिन्नाः सुतो लेवीयः कोरिः  
प्राच्या दिशो द्वारपाल आसीत् स परमेश्वरोदेशेन निवेदितवस्तुनां  
महाप्रविचवस्तुनांश्चनार्थम् ईश्वरोदेशेन स्त्रेच्छया निवेदितवस्तुनाम्  
१५ अथक्ष आसीत् । तस्याज्ञायाहिय एदनो विन्यासीनो येशूयः शिमियियो  
उमरियः शिखनियच्चेमे याजकानां नगरेषु स्त्रेषां कुद्रमहङ्का भाटभ्यो  
१६ विश्वास्यत्वेनांश्वितरणे नियुक्ता आसन् । तदतिरिक्तां वत्सरवयवयस्का-  
स्ततो इधिकवयस्का वा ये पुरुषा वंशावलौ लिखिता आसन् ये च नि-  
जपर्यायकमात् परिचर्यार्थं कार्यकरणार्थं वा दिने दिने परमेश्वरस्य  
१७ मन्दिरं प्राविशन्, अपरं निजपिठवंशानुसारेण वंशावलौ लिखिता  
विंशतिवत्सरवयस्कास्ततो इधिकवयस्का वा ये याजका लेवीयास्व स्त्रीये  
१८ स्त्रीये कार्यं पर्याये च नियुक्ता आसन्, वंशावलौ लिखितास्त्रेषां परि-  
जनाच्चार्थतस्त्रेषां जायाः पुत्रा दुहितरस्त्रेषां सम्पूर्णसमूहाय तैरंशा-  
१९ अदीयन्त, यतस्ते विश्वास्यत्वेन स्तान् प्रयतान् यकुर्वन् । अपरं हारोण-  
वंशीयवयाजकानां कृते तेषां नगराणां सीमान्तःपातिक्षेत्रेषु प्रतिनगरं  
निर्णीतनामानो मानवा याजकानाम् एकैकस्मै पुरुषायांश्वितरणार्थं  
लेवीयानां मध्ये वंशावलौ लिखितेभ्यः सर्वेभ्यस्वांश्वितरणार्थं नियुक्ता  
आसन् ।

२० हिक्कियो यिहङ्गदाः सर्वत्रैतादृशं चक्रवान् स निजप्रभोः परमेश्वरस्य

साक्षाद् उपमं तुष्टिजनकं सत्यस्च कर्म चक्रवान् । स निजेश्वरस्याच्चेष- ११  
खार्थम् ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचर्यां ग्रास्ते विधिव्वाधि यस्मिन् कर्मणि  
प्रावर्त्तत तत् निजनिखिलान्तःकरणेन समं छत्वा प्रोद्धते बभूवान् ।

### ३२ द्वाचिंशोऽध्यायः ।

32

१ सन्हेश्वरीवेन यिरुशालमस्य हित्क्रियस्य च रोधनं ८ ईश्वरस्य वैपरीत्येन सन्हेश्वरस्य  
कथनं २० हित्क्रियस्य प्रार्थनं परमेश्वरस्योत्तरं २४ हित्क्रियस्य पौडायाः प्रतीकारः  
२७ तस्य धनस्य कथनं २२ तस्य निधनस्य ।

एतेभ्यः कर्मण्यः सत्यतातस्च परम् अशूरीयो नरपतिः सन्हेश्वर १  
चागत्य यिङ्गदाजनपदं प्रविवेश प्राकारवेष्टितानां नगराणां विरुद्धं २  
प्रिविरं स्थापयित्वा तानि पराजयितुं मतिं चकार च । ततो हित्क्रियः ३  
सन्हेश्वरीवस्यागमनं यिरुशालमस्य विरुद्धं सङ्गामार्थं तस्य न नसस्च ४  
विज्ञाय नगरस्य बहिःस्थितानां प्रख्यवद्यानां सलिलानि रोद्धुं निजाध्यच्छः ५  
पराक्रमिणोक्तैस्य समं मन्त्रयाच्चकार ततस्ते तस्य साहाय्यं चक्रुः । अपरम् ६  
अशूरीया वृपसय चागत्य कुतो वज्ज सलिलं प्राप्नुयुरिति गदित्वा बहु- ७  
बो लोकाः समत्वं सर्वाणि प्रख्यवद्यानि देशमध्येन बहुत् द्वौतस्च रुरधुः ।  
अपरं हित्क्रियः सं बलवन्तं विधाय भग्नप्राकाराणां सर्वेषां जीर्णोद्भारं ८  
द्वत्वा तान् प्राचे दुर्गसमानान् चक्रवान् तस्य बहिच्चाप्यरमेकं प्राकारं ९  
निर्मापयामास दायूदनगरस्यमिक्षुनामकस्य स्यानस्य जीर्णोद्भारं चकार १०  
अभूतान्यस्त्राणि फलकानि च सच्चिच्छाय । अपरं लोकानाम् उपरि ११  
सेनापतीन् नियोज्य नगरद्वारस्यस्त्रिवेशे खसमुखे तान् संग्रह्याश्वास-  
जनकं वच्च इदं जगाद् यूदं बलवन्तः साहस्रिनिष्ठा भवत, अशूरीय- १२  
नृपात् तस्य सहचरात् लोकनिवहाच मा विभीत चासयुक्ता वा मा १३  
भवत । पश्यत तस्य सहायेभ्यो उस्माकम् अधिकाः सहाया विद्यन्ते ।  
अपरं पश्यत मांसमयो वाङ्गस्तस्य सहायः किन्त्वस्माकम् उपकाराया- १४  
स्मानधि याधनाय चास्माकं प्रभुः परमेश्वरो उस्माकं सहायो विद्यते ।  
ततो लोका यिङ्गदीयनरपते हित्क्रियस्य वचसि विश्वासं चक्रिते ।

अनन्तरस् अशूरीयो नरपतिः सन्हेश्वरवो लाखीशस्य विरुद्धं एतना- १५  
भिः समं स्थितिकाले यिङ्गदीयनरपते हित्क्रियस्य समीपं यिरुशालमे  
विद्यमानानां सर्वेषां यिङ्गदीयसोकानां समीपस्त्र निजदासान् यिरुशा-

- १० लमं प्रहित्व वाचमिमाम् आदिदेश, अशूरीयः क्षितिपतिः सन्हेरीवो  
वच इदं वदति, यूयं दृष्टनगरे यिरुशालमे सन्तिष्ठमानाः कस्मिन्
- ११ विश्वासं कुरुच्चे? अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो उमान् अशूरीयन्तपस्य  
हस्ताद् उद्भरिष्यतीति वाक्येन हित्क्षियः किं युधान् त्तुधया लघ्या च  
१२ अपादयितुं न भमयति? एष हित्क्षियः किं तस्यैव भगुस्यानानि वेदीच्च  
नादवयत्? अपरं यूयम् एकस्या वेदाः समुखे भजनं करिष्यच्चे तदु-  
परि धूपान् ज्वालविष्यच्चे चेमास् चाज्ञां स किं यिज्जटावंशं यिरुशालम-
- १३ निवासिनश्च नादिश्चत्? मया मदीयपिण्डोकैस्च परदेशीया निखिला  
जातीः प्रति यद्याद् अकारि यूयं किं तत्र जानीत? परदेशीयजातीनां
- १४ देवाः किं मम हस्तात् सं सं जनपदम् उद्भारयितुं शेकुः? मदीयपिण्ड-  
लोका या या जातीरुद्विच्छन्दन् तासां देवानां मध्ये को देवो निजप्रजा  
मम हस्ताद् उद्भुत्तुम् अशक्तोत्? तर्हि युधाकम् ईश्वरः किं मम हस्ताद्
- १५ युधान् उद्भुत्तुं शक्षति? अत इदानीं हित्क्षियो युधान् न भमयतु, स  
युधान् न वच्यतु, यूयं तस्मिन् भा विश्वसित, यतः कस्याच्चिज्जाते  
र्वा कस्यचिज्जनपदस्य कोऽपि देवो मदीयहस्तात् मदीयपिण्डोकानं  
हस्ताच सप्रजा उद्भारयितुं नाशक्तोत्, ततो हेतो युधाकम् ईश्वरोऽपि
- १६ मदीयहस्ताद् युधान् उद्भारयितुं कदापि न शक्षति । तद्विग्रं सन्हेश्वी-  
वस्य दासाः प्रभोः परमेश्वरस्य तदीयदासस्य हित्क्षियस्य च यिरुद्धं पुन-
- १७ रथिकं बभाषिरे । अपरम् इखायेलः प्रभोः परमेश्वरस्य निन्दार्थम् अप-  
वादार्थच्च स पचैरेतादृशं लिलेख, यथा, अन्यजनपदोयानां देवा याटक्  
मदीयहस्तात् निजप्रजा उद्भारयितुं नाशकुवन् ताटक् हित्क्षियस्येश्वरे
- १८ ऽपि स्त्रीयप्रजा मदीयहस्ताद् उद्भारयितुं न शक्षति । अपरं ते नगरं  
वशीकर्त्तुम् इच्छन्तः प्राकारोपरिस्थानां यिरुशालमीयमनुजानां शङ्कर्थं
- १९ चासार्थच्च यिद्विदीयभाषया तेषां समीपे कोलाहलं चक्रुः । अपरं भिन्न-  
देशीयजातीनां ये मनुजहस्तनिर्मिता देवा यिरुशालमस्येश्वरं तेषां  
सहशं विज्ञाय ते तस्य वैपरीत्येन बभाषिरे ।
- २० अनन्तरं हित्क्षियो नृप आमोसस्य तनयो भविष्यदादी यिशायियस्य-  
२१ तन्निर्मितं सर्वं प्रति प्रार्थनां परिदेवनास्य चक्रतुः । अपरं परमेश्वरेण  
प्रहित एको दूतो उशूरीयन्तपस्य शिविरे निखिलान् पराक्रमिणो मनु-  
जान् प्रधानलोकान् सेनापतीं च अपादयामास ततः सन्हेरीवो स्तान-  
मुखः सन् निजं जनपदं प्रजगाम । अनन्तरं तस्मिन् निजदेवस्य

मन्दिरं प्रविष्टे तदीयात्मजौ तस्मिन्नेव स्थाने खड़ेन तम् आवधिष्ठं । अनेन २२ प्रकारेण परमेश्वरो हित्कियं यिरूपालमनिवासिनस्त्राशूरीयवृपतेः सन् हेतीवस्य हस्ताद् अपरेषामपि सर्वेषां हस्ताद् उद्धारथाच्चकार सर्वतो दिशो रक्षच्च । तस्माद् बहुवो यिरूपालमस्त्रागत्य परमे- २३ श्वराय नैवेद्यानि यिह्वदीयवृपतये हित्कियाय चेपायनानि इदुः, स च ततः परं सर्वासां जातीनां दृश्या महान् बभूव ।

तस्मिन् समये हित्कियो मृतप्रायः पीडितः सन् परमेश्वरं प्रति २४ प्रार्थनां चकार, ततः स तं प्रतिजगादाच्चर्यक्रियाच्च दर्शयामास । किन्तु २५ हित्कियो याद्वग् उपकृतस्ताटक् छत्रज्ञो न भूत्वा गर्वितमना बभूव, तत्कारणात् तं प्रति यिह्वदां यिरूपालमस्त्र प्रति क्रोध उद्भूव । तथापि २६ हित्किये यिरूपालमनिवासिषु च मनोगर्वं विहाय नम्नेषु भूतेषु हि- क्तियस्य जीवनसमये तान् प्रति क्रोधो न प्राकाशत ।

एतस्य हित्कियस्यातीव प्रभूतम् एत्यर्थं समानच्चासीत् स च स्वार्थं १० रजतकाच्चनमणीनां सुगन्धिद्वयाणां फलकानां सर्वप्रकाराणां मनोहर- भाजनानाच्च भाण्डागाराणि निर्मापयामास । अपरं भूम्युत्पन्नानां प्रस्य- १८ त्राक्षारसतैलानामपि भाण्डागाराणि नानाविधपशुनां द्रवते गोषानि मेषवज्रानां द्रवते शालाच्च निर्मापयामास । अपरं स खस्य द्रवते नग- १९ राणि चकार गोमेषादीनाच्च वज्रान् सच्चिचाय यस्माद् ईश्वरस्तसै प्रभूतं धनं प्रादात् । एष हित्किय ऊर्द्धस्यगीहेनाभिधानतेऽयानां २० धारां रुद्धा भूम्यध ऋजुमार्गेण दायूदूनगरस्य पञ्चिमपार्श्वम् आनि- नाय, अपरं हित्कियः सर्वकार्येषु द्रवतार्थो बभूव । किन्तु जनयदे द्रवत- २१ स्याच्चर्यकर्मणो विष्टिं प्रष्टुं बाबिलीयाथक्षेत्रं प्रति दूतेषु प्रेषित- वत्सीश्वरस्तं परीक्षितुं तस्य मनसः सर्वभावं प्रकाशयितुच्चेच्छन् तं परितव्याज ।

हित्कियस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य धर्मकर्माणि चामोससुतस्य भवि- २२ ष्टद्वादिनो यिशायियस्य दर्शनपुस्तके यिह्वदीयानाम् इस्वायेलीयानाच्च चितिपतीनां पुरावृत्तपुस्तके च लिखितानि विद्यन्ते । अनन्तरं हित्किये २३ निजपिट्टलोकैः सार्जे महानिद्रां गते मनुजा दायूदूवंशस्य प्रोच्चस्त्राने तं निदधिरे, अपरं यिह्वदीया यिरूपालमनिवासिनस्त्र भनुजात्स्तस्य निधनकाले तस्य समानं चक्रिरे । ततः परं तस्य तनयो मिनशिष्टस्य पदे राजतं प्राप ।

33

## ३३ चयस्तिंशोऽध्यायः ।

- १ मिनशः कुराजत्वं इ नानाविधदेवपजनं ११ तस्य बन्दोभवनं पुनः स्वदेशागमनं परमेश्वरस्य परिचरणं १८ तस्य विद्वितः २० तदीयतनयस्यामोनस्य निधनस्य ।
- २ मिनशि द्वादशवत्सरवयसि राजत्वं कर्तुम् आदभ्य यिरुशालमे पञ्च-  
२ पञ्चाशद्वत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । किन्तु परमेश्वर इस्वायेलीयवंशस्य समुखाद् यान् अन्यजातीयान् दवयाद्वकार, तेषां उत्तराह्वाचारसमानं कुत्सिताचारं स परमेश्वरस्य साक्षात् चक्रवान् ।
- ३ तस्य जनको हित्यियो यानि भगुस्थानानि विनाशितवान् स तानि पुनर्बारं निर्मापयाद्वकार, अपरं वालो निमित्तं वेदी निर्मापयाद्वकार चैत्रवद्वान् स्थापयाद्वकार द्वत्स्म म् आकाशीयनक्तचरणां प्रणानाम सिष्ठेवे ४ च । अपरं यिरुशालमे मम नाम सदाकालार्थं स्थास्यतीति वाक्यं पर-  
मेश्वरो यन्मन्दिरमधि कथयामास तस्मिन् परमेश्वरीयमन्दिरे स वेदी ५ निर्मापयामास, अपरं परमेश्वरीयभवनस्य दयोः प्राङ्गणयोः स गगनी-  
६ यतारकाणां कृते वेदी निर्मापयाद्वकार । अपरं स हित्तेमोपव्यकायां निजात्मजान् वक्ति प्रवेश्याद्वकार गणकत्वं मोहनत्वद्वाच्चाचार माया-  
विनां भूतविदां गुणिनाच्च कर्म चक्रवान् इत्यं स परमेश्वरं क्रोधयितुं ७ तस्य गोचरे बद्धनि कुत्सितकर्माणि चक्रवान् । अपरं स खनिर्मितां प्रस्तरमयीं प्रतिभां मन्दिरे स्थापयामास, किन्तु तमन्दिरम् अधीश्वरो दायूदे तदीयसुताय सुलेमने च वच इदं कथितवान् एतस्मिन् मन्दिरे सर्वेषाम् इस्वायेलीयवंशानां मध्यात् मध्याभिरुचिते यिरुशालमे च निर्जनं नाम नित्यं मया स्थापयिष्यते । किञ्चाहं तान् यद्यद् आज्ञापितवान् मूससः करेण च यां व्यवस्थां यान् विधीन् याच्च राजनीतीत्येभ्यो इदां ताः सर्वाः पालयितुं यदि ते यतन्ते, तर्हि यो जनपदस्तेषां पूर्वपुरुषाणां कृते मया न्यरूप्यत, तस्य जनपदस्य मध्याद् इस्वायेलीयवंशस्य पदम् ८ हम् इतः परं नापसरिष्यामीति । अनेन प्रकारेण मिनशि र्यह्वदीय-  
लोकान् यिरुशालमनिवासिनस्य भमयन् इस्वायेलीयवंशानां समुखात् परमेश्वरेणोच्चिन्नानाम् अन्यजातीयानां क्रियाभ्यो उपर्युक्ताः क्रियाः ९ कारवामास । अनन्तरं परमेश्वरो मिनशि तदीयप्रजात्योपदेशभारतीं व्याजह्वार किन्तु ते तत्र मनांसि न निदधिरे ।
- १० अनन्तरं परमेश्वरस्तेषां प्रतिकूलम् चशूरीयमहीपतेः सेनापतीन्

चानिमाय तेन ते कण्ठकानां मध्ये मिनशिं इत्वारकूटीयभृद्भृलै वैद्धा  
बाविष्णं निन्युः। तत्र सो इयन्तं लिष्टः सन् निजप्रभुं परमेश्वरं प्रसा- ११  
दयाच्चके स्वेष्यपूर्वपुरुषाणाम् ईश्वरस्य गोचर आत्मानम् अतिशयं नमं  
चकार च। इत्यं तस्य सन्निधौ तेन प्रार्थनायां छतायां स प्रसन्नो १२  
भूत्वा तस्य प्रार्थनां निश्चयं तं पुन र्यिरुग्णालभम् आनीय प्राप्तरात्म्यं  
चकार, ततो यिहोवा एवेश्वरो उत्सोति मिनशिः परिज्ञातवान्।  
तदनन्तरं स दायूदनगरस्य वहिःस्यप्राकारं गोहोनस्य पस्त्विमपार्ष १३  
उपत्यकायाः सन्निधौ मत्यदारं यावत् निर्माणात्तीवोचं छात्वा विस्तार्य  
चोफलाखगिरिणा सह संयोजयामास। अपरं यिङ्गदादेशस्य प्राकार-  
वैष्टिषेषु निखिलनगरेषु वाहिनीपत्रीन् नियोजयामास। अपरं स १४  
इतरान् देवान्, विशेषतः परमेश्वरस्य मन्दिरस्यां प्रतिमां परमेश्वरीय-  
मन्दिरस्य शिल्पाच्चये यिरुग्णालमे च खेन निर्मिता निखिला वेदो  
ईवयिला नगराद् वहि निर्चिक्षेप। अपरं परमेश्वरस्य वेदों संस्थाप्य १५  
तस्यां मङ्गलार्थकान् प्रशंसार्थकांच्च बलीन् ददौ, अपरं यिङ्गदावंशम्  
इच्चायेतः प्रभोः परमेश्वरस्य परिचरणाम् आदिदेश। तथापि मनुजा- १६  
स्तदानीमपि भगुस्थानेषु बलिदानम् अकुर्वन् किन्तु केवलं सेषां प्रभुं  
परमेश्वरम् उद्दिश्य तद् अकुर्वन्।

एतस्य मिनशेरवशिष्टं चरित्रं निजेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनम् इत्यादे- १८  
खीयप्रभोः परमेश्वरस्य नामधेयेन ये प्रदर्शकास्तेन सह समाधितवन्त-  
स्तेषां वचांसि चेष्टायेलीयन्तिपत्रीनां पुरावत्तमुस्तके लिखितानि वि-  
द्यन्ते। अपरं तस्य प्रार्थना तस्यानुग्रहीतत्वं तस्य निखिलं पापम् आवा- १९  
चारच्च, अपरं तस्य नमीभवनात् प्राक् स्थाने स्थाने भगुस्थानचैत्यवत्त-  
खनितप्रतिमूर्तीनां स्थापनचैतेषां सर्वेषां विद्यतः प्रदर्शकानां ग्रन्थेषु  
लिखिता विद्यते।

अनन्तरं मिनशिः खीयपिट्ठेकैः सह महानिन्द्रां जगाम ततो मनुजा- २०  
तस्य निजगोहे तं भग्नाने गिदधिरे, अपरं तस्य तनय आमोनस्तस्य  
पदे राजत्वं प्राप। आमोनो हाविंशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् २१  
आरभ्य यिरुग्णालमे द्वौ वत्सरौ राजत्वं चक्रवान्। तस्य जनको मिनशि २२  
र्याद्वक् छतवान्, सो इपि ताद्वक् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं  
चकार। तस्य ततो मिनशिः र्या याः खनितप्रतिमूर्तीः छतवान् ता  
उद्दिश्यामोनो बलिदानं चक्रवान् तासां परिचरणच्च चकार। किञ्च २३

तस्य जनको मिनशि परमेश्वरस्य सन्निधौ याद्वग् चात्मानं नम्नम् अकरोत्  
स तथा न चकार, किन्तवामोनः क्रमश्चोऽधिकम् अपराधं चकार ।  
२४ अनन्तरं तस्य भृत्यास्तं प्रति द्वाहं विधाय तस्य भवने तम् अबधिषुः ।  
२५ अपरं देशीयलोकां चामोतस्य नसपते द्वाहकान् सर्वान् इत्वा तस्य पुच्छं  
योग्यियं तस्य पदे राजत्वे उभिषिष्ठिरे ।

34

## ३४ चतुर्स्त्रिंशोऽध्यायः ।

१ योग्यियस्य उराजालं ए उरार्द्धाशा दुरोकरणं ए मन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थं लोकानां  
नियोजनं २४ व्यवस्थापुस्तकस्य प्रापणं राज्ञः सन्निधौ प्रेषणस्व २५ इत्यदाया भविष्य-  
द्वचनं २६ व्यवस्थापुस्तकस्य पठनम् ईश्वरेण साकं नियमकरणस्व ।

१ योग्यियोऽष्टवत्सरवद्यस्तः सन् राजत्वं कर्तुम् उपकाम्य यिरुशालम्  
एकत्रिंशद्वत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य समक्षं सलकर्माणि  
चकार निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो वर्त्मनि चक्रार तस्य दक्षिणं वामं वा  
प्रति न परावरते ।

२ तस्य राजत्वखाद्यमेव वत्सरे स तरुणः सन्नपि निजपूर्वपुरुषस्य दायूद  
ईश्वरं गवेषयितुम् उपचक्रमे । अपरं द्वादशे वत्सरे स भगुस्यानानि  
चैत्रवद्यान् खनितान् गतितधातुनिर्मितान् वा वियहांस्व दवयिला  
३ यिङ्गदादेशं यिरुशालमस्व परिष्कर्तुम् चारेभे । मनुजात्तस्य समक्षं  
बालो वेदी वैभञ्जः, तदुपरि स्थापिता रवेः प्रतिमास्व तेन क्रेदया-  
क्षक्रिरे, चैत्रवद्याः खनिता गतितधातुनिर्मिता वा वियहास्तेन भंक्वा  
धूलिवत् चूर्णयाद्यक्रिरे, अपरं ये तान् उद्दिश्य मखम् अकुर्वन् तेषां  
४ भूमशानोपरिष्टात् तानि चूर्णानि व्यकीर्यन्त । याजकानाम् अस्थीनि च  
तेषां यज्ञवेदीनाम् उपरिष्टात् तेन दाहयाद्यक्रिरे । इत्यं स यिङ्गदा-  
५ देशं यिरुशालमस्व परिचक्रार । अपरं मिनशेरिप्रयिमस्य शिमियोनस्य  
० च नगरेषु नपालिं यावत् स सर्वत्र लोकानां भवनान्यनुसन्दधे । वेदोच्च-  
त्यवद्यांस्व भञ्जयामास खनितवियहान् धूलिवत् चूर्णयामास छत्त्वा  
इत्यायेलीयजनपदे द्वर्यप्रतिमाक्रेदयामास च, ततः परं यिरुशालमं  
पुनराजगाम ।

८ अपरं तस्य राजत्वस्याद्यादशे वत्सरे जनपदस्य निवेशस्य च परिष्कर-  
णात् परं स परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् अत्सलियस्य तनयं

शाफनं नगराधक्षं मासेयं योथाहसस्य तनयं योयाहं पुराणत्तेषु-  
कक्षे प्रेषयामास । ततस्तेषु महायाजकस्य हिल्कियस्य समीपम् उपस्थि- ८  
तेषु परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानि रजतान्वर्थतो मिनशिवंशस्ये-  
फ्रूयिमस्य कृत्खस्यावशिष्टेष्वायेल्वंशस्य कृत्खस्य यिह्वदावंशस्य विन्या-  
मीनवंशस्य यिह्वशालमनिवासिनाच्च करेभ्यो लेवीयदारपालैः सङ्गृही-  
तानि रजतानि तेभ्यो इदीयन्त । अपरं ये परमेश्वरीयभवनाधक्षाः १०  
कार्यम् व्यसाधयन् तेषां करेषु ते तानि समर्पयामासुः । ते तु मन्दिरस्य  
जीर्णोद्धारं कर्त्तुं तद् दण्डियतुच्च परमेश्वरीयमन्दिरे नियुक्तेभ्यः कर्मका-  
रिभ्यस्तानि ददुः । अर्धतः सूत्रधारस्यपतीनां वेतनार्थं खनितपाषाणानां ११  
बन्धनकाष्ठानाच्च क्रयार्थं यिह्वदीयटपै विनष्टानाम् अगाराणां गृहका-  
ठस्यापनार्थञ्च तानि ददुः । ते मनुजा विश्वास्यत्वेन कर्म चक्रवांसः । १२  
अपरं तेषाम् व्यधकत्वे यह्वत ओवदिवस्यैतौ मिरारिवंशीयौ लेवीयौ  
सिखरियो मिशुल्लमस्तेतिनामानौ क्रिहातीयौ तदन्यत्वेवीयाच्चार्थतो  
वादवादने निपुणाः सर्वे नियुक्ताः आसन् । ते भारवाहकानां सर्व- १३  
प्रकारकर्मकारिणाच्चाप्यधक्षाः आसन् । अपरं लेवीयानां मध्ये के उपि  
खेका अधिपतयो द्वारपालाच्चासन् ।

अनन्तरं परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानां मुद्राणां वह्विरानयनकाले १४  
याजको हिल्कियो मूससो हस्तेन लिखितं परमेश्वरीयव्यवस्थापुस्तकं  
लेभ्ये । अनन्तरं हिल्किय उत्तरं कुर्वन् लेखकं शाफनं जगाद, मया पर- १५  
मेश्वरस्य मन्दिरे व्यवस्थापुस्तकम् अलभिम् । अनन्तरं हिल्कियस्तत् पुस्तकं  
शाफनाय ददौ । अपरं शाफनस्तत् पुस्तकं राज्ञः समीपं समानीय पुनः १६  
व्यारं नरपतेः समक्षम् इति निवेदयामास, स्वदासान् प्रति भवता समा-  
दिवानि निखिलकर्माणि तैः क्रियन्ते । परमेश्वरस्य मन्दिरे लब्धा निखि १७  
ता मुद्रास्तैः सङ्गृहीताः कर्माधक्षाणां कर्मकारिणाच्च करेषु समर्पया-  
च्छक्रिरे । अनन्तरं लेखकः शाफनो नरपतिं वच इदं विज्ञापयामास, १८  
याजको हिल्कियो मह्यमिदं पुस्तकम् अददात् । अनन्तरं शाफनो मही-  
पतेः साक्षात् तत् पपाठ । तदानीं राजा तस्य व्यवस्थापुस्तकस्य वचांसि १९  
निश्चय निजं वसनं चिच्छेद । अपरं राजा हिल्कियं शाफनस्य तनयम् २०  
अहीकामं मीखायस्य तनयम् अक्वोरं लेखकं शाफनम् असायनामकं  
राज्ञ एकं दासच्चेवाच्चापयाच्चकार, यूयं गत्वा मम कृत इच्छायेल्वंशस्य २१  
यिह्वदावंशस्य चावशिष्टलोकानाच्च निमित्तं तस्य लब्धस्य पुस्तकस्य

वाक्यान्यधि परमेश्वरं एच्छत्, यत् एतस्मिन् पुस्तके यद्यक्षिणितम् आस्ते  
तदाचरणायास्माकं पूर्वपुरुषाः परमेश्वरस्य वाक्यं न गृहीतवन्त एत-  
त्कारणाद् अस्माकं विरुद्धं परमेश्वरस्य महाकोधः प्रज्जलित आस्ते ।  
१२ अनन्तरं हिल्कियो राजा नियुक्ता खोकाच्च इर्हसपौत्रस्य तिक्काह-  
तनयस्य शश्मुमार्खस्य वसनरक्षकस्य जायाया झल्दाभिधानाया भवि-  
श्वदादिन्याः समीपं जग्मुः । सा यिरुप्शालमस्थापाठप्रश्नायाम् अवसर् ।  
अनन्तरं ते तद्वचस्तस्यै कथयामासुः ।

१३ सा तु तान् आचचक्षे, इस्तायेतः प्रभुः परमेश्वर इदं वचो वदति,  
१४ यो मनुजो युधान् मम समीपं प्राह्विष्टोत्तस्यै वच इदं कथयत । पर-  
मेश्वर इति वाचं ब्रवीति, पश्याहम् एतत् स्थानं तत्रिवासिनस्य प्रत्यमङ्ग-  
लम् अर्थतो यिह्वदीयन्तपस्य साक्षात् पठिते पुस्तके लिखितानां निखि-  
१५ लप्शापानां फलं घटयिष्यामि । यतस्ते निजनिजहस्तानां क्रियाभिर्मां  
कोपयितुं मां परिवर्ज्येतरदेवान् उद्दिश्य धूपान् अच्चालयन् एतत्कार-  
णाद् एतस्य स्थानस्य विरुद्धं मम कोपाभिः प्रज्जलितवान् न च निर्वौ-  
१६ स्यते । परमेश्वरं परिप्रश्नं युधान् प्राह्विष्टोत् यो यिह्वदीयनरपतिल्लम्  
इदं वचो ब्रूत, त्वं यानि वचनान्याकर्णयस्तान्यधीसायेतः प्रभुः पर-  
१७ मेश्वर इति भारतों भाषते, एतस्य स्थानस्य तत्रिवासिनस्य विरुद्धं  
मम वाक्येषु त्वया श्रुतेषु तदीयम् अन्तःकरणं कोमलम् अभवत्, त्वचे-  
श्वरस्य साक्षात् नमो उभवः, मम गोचरे नमीभूय निजवसनानि क्षित्या  
मम समुखे उक्तस्य तत्रिवासानात् परमेश्वरो ब्रवीति मयापि तदीयं वच  
१८ आकर्णितं । पश्याहं तदीयपिण्डोत्तेकैः समं तां संग्रहीष्यामि त्वं शान्त्या  
निजप्रभाशाने संग्रहीष्यसे किञ्चाहम् एतत् स्थानं तत्रिवासिनस्य प्रति  
यान्यशुभानि घटयिष्यामि तानि तव चाक्षुधाणि न भविष्यन्ति । अन-  
न्तरं ते राजानं तां वार्तां जगदुः ।

१९ अनन्तरं राजा दूतान् प्रहित्य यिह्वदादेशस्य यिरुप्शालमस्य च  
२० निखिलान् प्राचीनज्ञोकान् संजग्राह । अपरं नरपतिः परमेश्वरस्य  
मन्दिरं जगाम, यिह्वदादेशीयाः सर्वे नरा यिरुप्शालमनिवासिनो  
लोका याजका लेवीया महान्तः द्वुद्राच्च निखिलमनुजास्तेन सह  
वत्रजुः । अपरं स परमेश्वरस्य मन्दिरे लब्धस्य नियमपुस्तकस्य निखि-  
२१ लानि वचांसि तेषां कर्णगोचरे पाठयामास । अपरं नरपतिः खकीय-  
स्याने तियन् परमेश्वरस्य साक्षात् नियमम् इमं चकार, वयं परमेश्वरम्

अनुगमिष्यामो निखिलमनेभि निखिलान्तःकरणैच्च तस्याज्ञाः प्रामाण्य-  
वचनानि विधींच्च समाचरिष्यामः पुस्तके उम्भिन् लिखितानि सर्वाणि  
नियमितवाक्यानि पालयिष्यामच्चेति । अपरं यिरुशालमे विन्यासीन् १२  
देशे च विद्यमानाः सर्वे मनुजात्मस्याज्ञाथा तं नियमम् अङ्गीचकिरे यि-  
रुशालमनिवासिनश्चेश्वरस्यार्थतः सेषां पूर्वपुरुषाणाम् ईश्वरस्य निय-  
मानुसारेण कर्तुम् आरेभिरे । अपरम् इस्तायेलवंशस्याधीना यावन्तो १३  
जनपदात्मेभो देशेभो योग्यियो निखिलानि द्विगाह्वं वस्तुनि दवयाच्चकार,  
इस्तायेलमध्ये विद्यमानान् सर्वान् मनुजान् परिचर्याम् अर्थतस्तेषां प्रभोः  
परमेश्वरस्य परिचर्यां कारयाच्चकार च । तस्य यावज्जीवनं ते सेषां  
पूर्वपुरुषाणां प्रभोः परमेश्वरस्यानुगमनात् न निवृत्तिरे ।

### ३५ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ।

35

१ निस्तारोत्सवकरणं २० रणे योग्यिष्य इतत्वं तस्य इवनिधानच्च २५ तस्य उत्ते  
लोकानां शोचनं विलपनच्च ।

अनन्तरं योग्यियो यिरुशालमे परमेश्वरम् उद्दिष्ट निस्तारोत्सवं १  
चक्रवान् । मनुजाः प्रथममासस्य चतुर्दशदिने निस्तारोत्सवस्य बलीन्  
चिच्छिदुः । अपरं स याजकान् तेषां पदेषु न्युङ्ग, परमेश्वरीयमन्दिरस्य २  
सेवनार्थं तान् आश्रसीच । अपरं स निखिलेस्तायेलः शिद्धकान्  
ईश्वरार्थपविचान् लेवीयान् व्याजहार, इस्तायेलीयवृपस्य दायूदस्तनयः  
सुलेमान् यन्मन्दिरं निर्मापयत् तन्मध्ये यूर्धं पविचां भञ्ज्यां स्यापयत  
तदीयभारो युग्माकं खान्वेषु न भविष्यति, इदानीं यूर्धं निजप्रभोः  
परमेश्वरस्य तदीयप्रजानाच्चेद्यायेलीयलोकानां सेवनं कुरुत । अपरम् ४  
इस्तायेलीयवृपस्य दायूदो लिखनानुसारेण तदोयतनयस्य सुलेमनो  
लिखनानुसारेण च यूर्धं सेषां पिठवंशेषु खपर्यायेषु नियुक्ता भवत ।  
अपरं युग्मदीयभातुणाम् अर्थतो लोकानां पिठवंशरूपशाखागणानुसा-  
रेण लेवीयानां पिठवंशस्य विभागानुसारेण च प्रयतस्याने तिष्ठत । ५  
अपरं मूससा दत्तस्य परमेश्वरीयनिदेशस्य यहणार्थं निस्तारोत्सवीय-  
बलीन् क्रिनुत स्तान् प्रयतीक्ष्य निजभातुणां छत उपकल्पयत । अपरं ६  
योग्यिष्यस्तत्र विद्यमानेभ्यः सर्वेभो निस्तारपर्वीयबलिदानार्थं चिंशत्  
सहस्राणि मेषशावकान् क्वागवत्सांच्च ददौ, तद्द्वित्रं त्रीयि सहस्राणि

८ वृषभानपि ददौ। सर्वाण्येतानि वृपस्य सम्पत्तेरदीयन्ते। अपरं तस्या-  
धिपतयः स्वेच्छया लोकेभ्यो याजकेभ्यो लेवीयेभ्यस्य दानं ददिवांसः, वि-  
शेषतो हित्क्रियः सिखरियो यिहीयेलच्चैते परमेश्वरीयमन्दिरस्याध्यक्षा  
निस्तारोत्सवीयबलिदानार्थं षट्प्रश्नाधिके द्वे सहस्रे मेषशावकान् तद्द्विन्नं  
९ चीणि प्रतानि वृषभान् याजकेभ्यो ददिवांसः। अपरं काननियः शिम-  
यियनिधनेलनामकौ तस्य भातरौ हृषवियो यियूयेलो योषावदच्चैते  
लेवीयानाम् अथक्षा निस्तारोत्सवीयबलिदानार्थं पञ्चसहस्राणि मेषशा-  
१० वंकान् तद्द्विन्नं पञ्चशतानि वृषभान् लेवीयेभ्यो ददिवांसः। अनेन प्रकारेण  
परिचर्यायाम् उपकल्पितायां वृपतेराज्ञानुसारेण याजकाः खस्तस्यानेषु  
११ लेवीयाच्च निजनिजनिरूपितपदेषु तस्मिवांसः। अपरं ते निस्तारम-  
होत्सवीयबलीन् चिच्छिदुः, याजकाच्च खहस्तै रुधिरं विचक्करुः, लेवी-  
१२ याच्च पश्चनां चर्माणि प्रीत्तोलयाच्चक्रुः। अपरं ते होमार्थकबलीन्  
लोकानां पिठवंशशाखागणानुसारेण तेभ्यो दानार्थं मूससः पुस्तके लेख-  
नानुसारेण परमेश्वरम् उहिष्योत्सर्जनार्थच्च एषक् चक्रुः, तद्वद् वृषभा-  
१३ नपि एषक् चक्रुः। अनन्तरं ते विधिवत् निस्तारोत्सवीयबलीन् वक्षिना  
बन्धज्जुः, किञ्चन्यान् पवित्रमांसान् पाकस्यालीषु पैत्रलपात्रेषु कटाहेषु  
१४ च पेचुः, निखिललोकेभ्यः श्रीत्रं परिवेश्याच्चक्रुच्च। अनन्तरं ते खेषां  
याजकानाच्च कृत उपकल्पयामासुः यतो हारोगवंशीया याजका रजनीं  
यावत् होमेन मेदोदाहेन च अस्ता आसन् तस्मात् लेवीयाः खेषां  
१५ हारोगवंशीययाजकानाच्च निमित्तम् उपकल्पयामासुः। अपरं दायूद  
आसफस्य हेमनस्य राजकीयप्रदर्शकस्य यिदूथूनस्य चाज्ञानुसारादृ  
आसफवंशीयगाधकाः खेषां स्थानेष्वतिष्ठन् दौवारिकाच्च प्रतिद्वारम्  
चतिष्ठन् ते खेषां कार्याणि न तद्यज्जुः, यस्मात् तेषां भातरौ लेवीया-  
१६ स्तेषां कृत उपाकल्पयन्। अनेन प्रकारेण वृपते योग्यियस्याज्ञानुसारेण  
निस्तारोत्सवकरणार्थं परमेश्वरस्य वेदां होमीयबलिदानार्थच्च तस्मिन्  
१७ दिने परमेश्वरस्य निखिला परिचर्या कल्पिता। समुपस्थिता इस्तायेलीय-  
वंशास्त्रस्मिन् समये निस्तारोत्सवं ततः परं संसदिनानि यावत् किञ्च-  
१८ शून्यपूपानाम् उत्सवच्च चक्रिरे। भविष्यदादिनः शिमूयेलस्य समयमार-  
भ्यैताट्डिस्तारोत्सव इस्तायेलि कदापि नाकारि। अपरं तदानीं योग्यियो  
याजका लेवीया निखिलयिह्वदावंश इस्तायेलीयानाम् उपस्थिता लोका  
यिरुशालमनिवासिनच्च यादर्शं निस्तारोत्सवम् अकुर्वन् ताटशम् इस्ता-

येलीयमेष्टपगणो ऽपि न चक्रवान् । योशियस्य राजत्वस्यादादशे वत्सरे १९  
एष निस्तारोत्सवो ऽकारि ।

एतत्सर्वस्मात् परं योशियेन मन्दिरे इडिते भिस्तीयो वृपति रिंखुः १०  
फरातसरितः समोपे कर्किमीशे योधनार्थम् आजगाम ततो योशिय-  
स्य विरुद्धं जग्मिवान् । किन्तु स दूतान् प्रहित्य वच इदं कथयामास ११  
हे यिह्वदीयराज तथा सह मम किं कार्यं? अहमद्य तव विरुद्धं  
नागमं किन्तु येन वंशेन साकं मम समर आक्ते तस्य विरुद्धम् आगतवा-  
नहम् ईश्वरस्य मां त्वरयितुं स्त्रीकृतवान् । अतो मम सहायाद् ईश्वरात्  
निवर्त्तस, न चेत् स तां व्यापादयिष्यति । तथापि योशिय ईश्वरीय १२  
वदनान्निःस्तेषु निखो र्वचनेषु मनो न निधाय तस्मात् पराञ्जुखो न  
भवन् तेन समं समरं कर्तुं परवेशं धारयामास मगिदुनाभिकायां  
निम्नभूमौ रणं कर्तुं जगाम च । ततो धनुर्द्दरै र्वपते योशियस्य गात्रे १३  
श्वरेषु निक्षिप्तेषु वृपतिः स्त्रीयदासान् जगाद् अहम् अतीव व्यथितो  
अस्मि, मां स्थानान्तरं नयत । ततस्य दासास्तस्माद् रथात् तं वहि- १४  
कृत्य तस्य द्वितीये रथे आरोप्य यिरुशालमं निन्युः, तदा स ममार  
निजपिण्डोकानां प्रश्नाने निदधे च । अनन्तरं यिह्वदावंशीया इच्छा-  
येल्वंशीयाच्च सर्वे लोका योशियस्य निमित्तं महाशोकं चक्रवांसः ।

अपरं यिरिमियो योशियस्य निमित्तं विलापगीतानि रथयामास २५  
तस्माद् गायका गायिकाच्चाद्यापि निजनिजविलापगीतेषु योशियम्  
उपगायन्ति लोकाच्च विधिमिव तानीस्यायेल्वश्चम् आदिशन् । पश्य  
तानि विलापपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । एतस्य योशियस्यावशिष्टं २६  
चरित्रं परमेश्वरीयशास्त्रस्य लिखनानुयायीनि तस्य धर्मकर्माणि तस्या- २७  
चन्ना निखिला विद्वित्स्तैतानि सर्वाणीस्यायेलीयानां यिह्वदीयानाच्च  
वृपतीनां पुरावत्तपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

### ३६ घटचिंशोऽध्यायः ।

36

१ यिह्वायाहस्य राजत्वं पदच्छ्रुतवत्त्वं ५ कुराजत्वकारणाद् यिह्वायाकीमस्य बाविले  
प्रवासः ६ कुराजत्वनिदानाद् यिह्वायाखोनस्यापि बाविले प्रवासः ११ सिद्धिकियस्य  
राज्यप्राप्तिः पातककरणच्च १४ पातकनिदानाद् यिरुशालमस्य दण्डनं विनाश-  
नच २२ खबस्य घोषणच्च ।

अनन्तरं देशीयमनुजा योशियस्य ततयं यिह्वायाह्वसं गृहीता तस्य १

- २ जनकस्य पदे यिरुशालमे राजानं चक्रः । यिहोयाह्वसस्त्वयोविंशति-  
वत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिरुशालमे चीन् मासान्  
हे राजत्वं चकार । अनन्तरं मिथीयनरपति यिरुशालमे तं पदच्युतं  
क्रत्वा देशे शतकिकारपरिमितं रजतं किञ्चारैकपरिमितं काच्चनन्त्र दण्डं
- ४ निरुपयामास । अनन्तरं मिथीयो राजा तस्य भातरम् इलिथाकीमं  
यिह्वदायिरुशालमयो राजानं चकार तदीयं नाम यिहोयाकीम इति  
चकार च । अपरं निखुत्स्य भातरं यिहोयाह्वसं मिसरं निनाय ।
- ५ यिहोयाकीमः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य  
यिरुशालम एकादश वत्सरान् राजत्वं चकार, स निजप्रभोः परमे-  
६ श्वरस्य गोचरे कुत्सिताचारं चकार । ततः परं बाबिलीयन्दपति निवू-  
खलित्सरस्य विरुद्धम् आगत्य तं पित्तलीयपृष्ठालै रूद्धा बाबिलं नेतुम्
- ७ उद्यतवान् । अपरं निवूखलित्सरः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कतिपयानि  
८ भाजनान्यपि बाबिलं नीत्वा बाबिलस्ये निजप्रासादे निदधे । एतस्य यि-  
होयाकीमस्यावशिष्टं चरित्रं तेन छतानि दृश्याह्वकर्माणि तदीया निखि-  
लदोषाच्चैतानि सर्वाणीस्त्रायेतीयानां यिह्वदोयानाच्च भूपतीनां पुरा-  
द्वत्पुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अनन्तरं तस्य तनयो यिहोयाखीनस्तस्य  
पदे राजा बभूव ।
- ९ यिहोयाखीनो उद्यादशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य चीन्  
मासान् दश दिनानि च यिरुशालमे राजत्वं चक्षवान् । स परमेश्वरस्य  
१० गोचरे कुत्सिताचारं चक्षवान् । तदत्सरान्ते महीपति निवूखलित्सरो  
लोकान् प्रहित्वं तं परमेश्वरस्य मन्दिरशितानि वाच्छनीयानि भाज-  
नानि च बाबिलं नीतवान् । अपरं तस्य पितृव्यं सिदिकियं यिह्वदा यि-  
रुशालमस्य च राजत्वे नियोजयामास ।
- ११ सिदिकिय एकविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्यैकादश-  
१२ वत्सरान् यावद् यिरुशालमे राजत्वं चकार । स निजप्रभोः परमेश्व-  
रस्य गोचरे कुत्सिताचारं चक्षवान् परमेश्वरीयवाक्यप्रकाशकस्य भवि-  
१३ ष्वादादिनो यिरिमियस्य सम्मुख आत्मानं न नमीचकार । अपरं यो  
निवूखलित्सरो नरपतिस्तम् ईश्वरस्य नाम्ना शपथं कारयामास तस्य  
विश्वासघातको भूत्वा स खग्रीवां ब्रह्मित्वा निजम् अन्तःकरणं कठोरं  
विधायेत्यायेत्यः प्रभुं परमेश्वरं प्रति न परावदन्ते ।
- १४ अपरं प्रधानयाजका देशीयलोकास्त्रान्यजातीयानां दृश्याह्वकर्मानुसा-

रेण बह्न् अपराधान् चक्रवांसः। अपरं परमेश्वरो यिरूशालमे यन्म-  
न्दिरं पवित्रीकृतवान् तद् अशुचि चक्रः। तेषां पितृलोकानां प्रभुः पर- १५  
मेश्वरो निजप्रजाः स्त्रीयवासस्थानञ्च कम्यित्वा महायनेन निजदूतान्  
तेषां समीपं प्रेषयामास। किन्तु त ईश्वरस्य दूतान् प्रति परिह्रासं १६  
विदधिरे तस्य बचनानि तुच्छीचक्रुत्स्तदीयभविष्यदादिन आकारयामा-  
सुञ्च वग्निदानात् स्वप्रजानां प्रतिकूलम् ईश्वरस्य कोपः समभवत् स  
केनापि प्रतिकर्तुं नाशक्यत। ततः स तेषां विश्वर्द्धं कस्त्रीयानां न- १७  
प्रतिस् आनिनाय स तेषां धर्मधात्रि तेषां तरुणजनान् चन्द्रहासेन  
जघान तरुणान् तरुणोः स्थविरान् पलितान् वा प्रति दृष्टिं न चकार,  
ईश्वरः सर्वमेव तस्य हस्ते समर्पयामास। स ईश्वरीयमन्त्रिरस्य क्षुद्राणि १८  
महान्ति च निखिलभाजनानि परमेश्वरीयमन्त्रिरस्य विच्छानि राज्ञो  
उथक्षाणां विच्छानि च सर्वमेव बाबिलं निनाय। अपरं तदीयलोका १९  
ईश्वरीयं मन्दिरं दाहयामासु यिरूशालमस्य प्राचोरं बभूत्सत्रत्वा  
निखिला अट्रालिका दाहयामासुः सर्वाणि मनोरम्यभाजनानि विनाश-  
यामासुञ्च। अपरम् असिनावशिष्टान् लोकान् स बाबिलं नीत्वा प्रवा- २०  
सयामास। ततो यावत् पारसीकं राजत्वं नास्याप्यत तावत् ते तस्य  
तदीयवंशस्य च दासा बभूवुः। अपरं यिरिमियेणोक्तं परमेश्वरस्य २१  
बाब्यं यत् सिद्धिं गच्छेत् तदर्थं यावत् जनपदः स्त्रीयं निरूपितं विश्रामं  
न बुभोज तावद् अर्थतः सप्ततिवत्सरान् यावत् तेषां देशो उनुपस्थिष्ठन्  
विश्रामं चकार।

अपरं यिरिमियेण प्रोक्तस्य परमेश्वरीयवचनस्य सिद्धार्थं पारसीक- २२  
न्दृपते: खस्तस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे परमेश्वरः पारसीकनरपते: खस्तस्य  
मनः प्रवर्त्तयामास ततः स निजराष्ट्रस्य सर्वत्र घोषणया पत्रिकया च  
वच इदं प्रचारयामास, पारसीकनरपतिः खस्त इमां भारतीं कथयति, २३  
खर्गीयः प्रभुः परमेश्वरः एथिवा निखिलानि राष्ट्राणि महाम् अददात्,  
अपरं यिङ्गदाजनपदस्ये यिरूशालमे तदीयमन्त्रिरस्य पुनर्निर्माणाय  
माम् आज्ञापयत्। अतो युग्माकं मध्ये तस्य लोकः को विद्यते? तस्य  
प्रभुः परमेश्वरस्तस्य सहायो भूयात्, स यात्रां विदधातु।